

המכתה

לספר הקדוש

לקוטי מזהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 176

פרשת ואתחנן נחמו תשב"ב

הפטרת נחמו | שבת נחמו ושבעה דנחמתא | ט"ו באב

שבת נחמו אצל רבנו ז"ל

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

הר"ר אשר יעקב בלום הי"ו
לרגל שמחת הולדת בנו בכורו שיחי' למז"ט
יה"ר שיזכה לגדלו ולחנכו לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, על דרך הצדיקים האמיתיים,
ולרוות ממנו רוב נחת דקדושה

לע"נ הרה"צ חו"פ

רבי אשר יעקב

בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים

רבי אהרן גרשון מנחם

ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח תנצב"ה

לרפואת

מלכה בת ברכה אסתר

לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא

לְאַתְגְּלִיָּא

לְעִתִּיד-לְבֹא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פרשת ואתחנן

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" (דברים ג, כג)

א.

(ח"א כה)

כְּשִׁמְתַפְּלֵל קדם הדרוש, צריך להתפלל בתחנונים, ויבקש מאת הקדוש-ברוך-הוא 'מתנת-חנם'. ולא יתלה בזכות עצמו.

אֶהְיֶה-לְפִי שעכשו נתעורר מטה עזו של עבודתו, אין זה המטה פדי להתגאות, אלא פדי להכניע הרע שבעדה, פי ברבים יש בהם טובים ורעים, וצריך להכניע הרע שברעים.

אָבֵל לפני השם-יתברך יעמד גדל וכרש, וידבר תחנונים, ולא יתלה בשום זכות.

וְזָהוּ (דברים ג, כג): "וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" - שצריך לדבר 'תחנונים' בשעה שרוצה לומר, הינו: קדם הדרוש.

ב.

(ח"א צט)

צריך להתפלל בדבקות גדול להשם-יתברך. אך אם לפעמים יש עת שאינו יכול להתפלל בדבקות, אל יאמר: איני מתפלל כלל - מאחר שאינו יכול לבנון פראוי ולהתפלל בדבקות, והתפלה אינה מקבלת.

וּכְמוֹ שאמרו רז"ל על רבי חנינא בן דוסא (ברכות לד:): "שהיה מתפלל וכו', אם

שגורה תפלתי, בפי יודע אני שהוא מקבל, ואם לאו" וכו'.

וְזָהוּ על דרך שאמרנו: אם בדבקות, שאזי התפלה שגורה ומרצה בפיו, מקבלת. ואם לאו, חסיושלום להפך.

אֶהְיֶה-לְפִי-כֵן אל יאמר האדם בן, אלא יתפלל תמיד. ואם לא

יוכל להתפלל בדבקות פראוי, יתפלל בכל כחו. פי בעת שיתפלל בדבקות פראוי, אזי יעלה כל התפלות עם התפלה ההיא שהתפלל פראוי.

וְזָה (דברים ג, כג): "וְאַתְחַנֵּן אֶל ה'" - תמיד, בין בדבקות בין שלא בדבקות.

"בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר" - הינו: בעת שאזכה להתפלל בדבקות, שהוא בחינת: "שגורה תפלתי בפי".

וְהִינוּ: "בעת ההוא לומר", שהדברים נאמרים ומרצים בפיו מחמת שמתפלל בדבקות - אז יעלה כל התפלות שהתפלל עד עתה.

ג.

(ח"א קנה)

עָקַר גדל ההשתוקקות וההתלהבות של משה רבנו עליו-השלום, שהיה מתלהב לארץ-ישראל כל-כף - היה רק בשביל מדה זאת של 'אריכת-אפים', מחמת שראה: ששם בארץ-ישראל זוכין לבחינת 'ארך-אפים'.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ מֵהַשָּׁמַיִם יִתְבַּרְךָ:
 "שִׁיחִיָּה לֹו כְּפֹפִיךְ וְגַעְגּוּעִים
 לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל!" - וְגַם: "שִׁיחִיָּה גַעְגּוּעִים
 לְכָל הַצְּדִיקִים לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל!"

ד.

(ח"ב עח - נאמרה בשבת נחמו שנת תק"ע)

לְפַעֲמִים הַצְּדִיק־הָאֵמֶת הוּא 'אִישׁ
 פְּשׁוּט' מִמֶּשׁ (שְׁקוֹרִין פְּרָאסְטִיק),
 שְׂמִתְנַהֵג עֲצֻמוֹ בְּדַרְכֵי הַפְּשִׁיטוּת, וְאִינוֹ
 מְגַלֵּה שׁוֹם תּוֹרָה, וְעוֹסֵק בְּשִׁיחַת־חֵלֶין
 וְכִיּוֹצֵא, וְהוּא אֵז בְּחִינַת 'אִישׁ פְּשׁוּט' מִמֶּשׁ.

דַּע: כִּי עֵקֶר הַחַיִּים הִיא הַתּוֹרָה וְכוּ', וְעַל־
 כֵּן לְכַאוֹרָה תְּמוּנָה וְנִפְלְאָה, אִיךָ אֶפְשָׁר
 לְפַרֵשׁ עֲצֻמוֹ מִן הַתּוֹרָה אֶפְלוֹ שְׁעָה קִלְחָה.
 וּבְאֵמֶת זֶהוּ מִן הַנִּמְנָע וּבִלְתִּי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת
 דְּבוּק בְּהַתּוֹרָה תָּמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה בְּלִי הַפְּסֵק
 רְגַע וְכוּ', כִּי בְּהַכְרַח צָרִיכִין לְבַטֵּל וּלְהַפְּסִיק
 אִיזָה שְׁעָה, וְאִם־כֵּן בְּמָה מְחִיין עֲצֻמָּן בְּזוֹ
 הַשְּׁעָה שְׁבִטְלִין מִן הַתּוֹרָה!?

אִךָ דַּע: כִּי הַצְּדִיק־הָאֵמֶת מְחִיָּה עֲצֻמוֹ
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהוּא 'אִישׁ פְּשׁוּט' בְּנִ"ל
 - מִה'דֶּרֶךְ שֶׁל נְסִיעַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

[שִׁיחֻת־הַר"ן קִנְג; יְמֵי־מוֹתֵרֵנ"ת ח"א נא: וְאֵז אָמַר
 (לְפָנַי אֲמִירַת הַתּוֹרָה הַנִּ"ל): "שֶׁהוּא מְחִיָּה עֲצֻמוֹ עֵתָה רַק
 בְּמָה שֶׁהִיָּה בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל". וּמִתּוֹךְ שִׁיחָה זֹאת הִתְחִיל
 לְדַבֵּר וּלְבַאֵר כָּל עֲנִיָּן הַנּוֹרָא הַהוּא, אִיךָ מְחִיָּה אֶת עֲצֻמוֹ
 בְּעַת הַפְּשִׁיטוּת מִה'דֶּרֶךְ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשִׁבְזָה מְחִיין
 אֶת כָּל הַפְּשׁוּטִים שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ'. (לְהֵלֹו בְּמַעְרַכַת 'שְׁבַת נַחְמוֹ'
 מוֹבָא כָּל הַשִּׁיחֻת סְבִיבוֹת הַתּוֹרָה הַזֶּה).]

כִּי דַע: כִּי כָּל אֵלּוֹ הַפְּשׁוּטִים, דְּהִינּוּ
 ה'לְמַדָּן' בְּשְׁעָה שְׁבִטְל מִן הַתּוֹרָה, וְכֵן
 'אִישׁ פְּשׁוּט מִמֶּשׁ' שְׂאִינוֹ לְמַדָּן בְּכָל וְכוּ' וְכֵן
 הַנְּמוּכִים לְמַטָּה יוֹתֵר, וְאֶפְלוֹ 'אֲמוֹת־הָעוֹלָם'
 - גַּם הֵם מְקַבְּלִים בְּוֹדָאֵי גַם־כֵּן חִיּוֹת מִן
 הַתּוֹרָה.

וְכָל אֵלּוֹ הַפְּשׁוּטִים - צָרִיכִין שִׁיחִיָּה
 עֲלֵיהֶם 'אִישׁ פְּשׁוּט גְּדוֹל', שְׁעַל־יָדוֹ
 יִקְבְּלוּ חִיּוֹת מִהַתּוֹרָה.

כִּי דַע: כִּי כָּל הַפְּשׁוּטִים הַנִּ"ל, הֵן לְמַדָּן'
 וְכוּ', הֵן 'שְׂאָר הַפְּשׁוּטִים' - כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד כְּפִי אַחֲזִיתוֹ בְּהַתּוֹרָה, כֵּן הוּא מְחִיָּה
 עֲצֻמוֹ בְּעַת פְּשִׁיטוּתוֹ, מְבַחֲנִית קִיּוֹם הָעוֹלָם
 קֹדֶם 'קְבַלְת־הַתּוֹרָה' שֶׁהִיָּה הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם
 רַק בְּחִסְדּוֹ לְבַד וְכוּ'.

וְהַצְּדִיק בְּעַת פְּשִׁיטוּתוֹ, בְּשְׁעָה שְׁבוּדָל
 מִן הַתּוֹרָה, הוּא מְקַבֵּל חִיּוֹת
 מְבַחֲנִיָּה זֹו שֶׁל 'קֹדֶם מִתְּנִי־תּוֹרָה'. - וְזֶה
 בְּחִינַת "אוֹצֵר מִתְּנַת חֲנָם" (שְׁמוֹת־רַבְּבָה מִה, ו).

וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'דֶּרֶךְ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
 הַנִּאָּמַר לְמַעְלָה, שֶׁהַצְּדִיק מְחִיָּה
 עֲצֻמוֹ בְּעַת פְּשִׁיטוּתוֹ מִמֶּשׁ, כִּי עֵקֶר 'כַּח
 קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת
 (תְּהִלִּים קי"א, ו): "כַּח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַת
 לָהֶם נִחְלַת גּוֹיִם", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י בְּפַסּוּק
 "בְּרֵאשִׁית" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית א, א) וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן מְכַרַח הַצְּדִיק הַגְּדוֹל לִירֵד וּלְפַל
 לְתוֹךְ פְּשִׁיטוּת, וְלְהִיּוֹת 'אִישׁ
 פְּשׁוּט' מִמֶּשׁ אִיזָה עַת - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה
 מְחִיָּה כָּל הַפְּשׁוּטִים הַנִּ"ל, יְהִיָּה מִי שִׁיחִיָּה,
 וְאֶפְלוֹ 'אֲמוֹת־הָעוֹלָם' - כִּי הוּא מְחִיָּה עֲצֻמוֹ
 בְּבְּחִינַת הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָה בְּ'עֲשָׂרָה־מְאֻמְרוֹת'
 הַמְּלַבְּשִׁין בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וּמִמֶּנּוּ מְקַבְּלִין חִיּוֹת
 כָּל הַפְּשׁוּטִים הַנִּ"ל.

וְכָל־אֶחָד כְּפִי קְרוּבוֹ יוֹתֵר אֶל הַקִּדְשָׁה
 וְאֶל הַצְּדִיק הַנִּ"ל - כֵּן מְקַבֵּל
 מִמֶּנּוּ חִיּוֹת גְּבוּהָ יוֹתֵר.

וְעַל־כֵּן מוֹשֶׁה רַבְּנּוֹ עַל־יְדֵי־הַשְּׁלוֹם,
 כְּשֶׁבִקֵּשׁ לְבוֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל,

בקש 'מתנת-חנם', כמו שכתוב (דברים ג, כג):
 "ואתחנן אל ה'" - בחינת 'מתנת-חנם'.

וזהו: "בעת ההיא לאמר" - הינו: שתפלתו היה עם כח בחינת: "בעת ההיא לאמר", הינו: בכח 'אותו העת' שהיה העולם מתקיים על-ידי ה'עשרה-מאורות' שבהם היתה התורה נעלמת, שהוא 'קדם מתן-תורה', בחינת 'מתנת-חנם', אשר על-ידיה יכולין לבוא ולכבש לארץ-ישראל בנ"ל.

וזה בחינת: "בעת ההיא". "ההיא" - זה בחינת 'סתום ונעלם'. פי ב'אותה העת' 'קדם מתן-תורה', היתה התורה נעלמת ונסתרת בתוך ה'עשרה מאורות' וכו'.

והכלל: פי אסור ליאש עצמו. פי אפלו מי שהוא איש פשוט ואינו יכול ללמד כלל, או שהוא במקום שאי-אפשר לו ללמד וכו' - אף-על-פי-כן גם בעת פשיטותו צריך להחזיק עצמו ביראת השם ובעבודה-פשוטה לפי בחינתו.

פי גם אז מקבל חיות מהתורה בנ"ל, על-ידי איש פשוט הגדול, הינו הצדיק הגדול שהוא לפעמים איש פשוט, שהוא מחיה את כלם בנ"ל.

ואפלו מי שהוא חסוּשֵׁלוֹם במדרגה התחתונה לגמרי רחמנא-לצלן, אפלו אם מנח בשאול-תחתיות רחמנא-לצלן - אל יתיאש עצמו וכו', ויחזיק עצמו במה שיוכל, פי גם הוא יכול לחזור ולשוב ולקבל חיות מהתורה על-ידי הצדיק, פי "אין שום יאוש בעולם כלל".

ואמר אז בזה-הלשון: "קיים יאוש איז גארנישט פארהאנדן!" - ומשך

מאד אלו התבות: "קיים יאוש וכו'", ואמרם בכח גדול ובעמקות נפלא ונורא מאד, כדי להורות ולרמז לכל אחד ואחד לדורות: שלא יתיאש בשום אופן בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה.

וצריכין לבקש מאד מהשם-יתברך:
 "לזפות להתקרב להצדיק-האמת" וכו'!

ה.

(ח"ב עח - ראשי-פרקים בסוף התורה, מפתב-יד רבנו ז"ל)

"ואתחנן" (דברים ג, כג). "מתנת-חנם" (רש"י שם; דברים יב, א; ט, ב; תנחומא ואתחנן ג). 'חנם', 'עריזות', 'פגם הדעת', 'משה', 'דעת', 'פרישות', 'פה עמד עמדי' (דברים ה, כז).

"הקר הטוב הזה והלבנון" (דברים ג, כה)

ו.

(ח"א פא)

בשהצדיק מדבר בתורה או בתפלה, נקרא 'ארץ-ישראל', והדבורים שמדבר עם המון-עם בשיחת-חלין, נקרא 'פסלת ארץ-ישראל'.

ולמה מדבר 'שיחת חלין'? - כדי לקשר את 'המון-עם' אל ה'דעת', שהוא בחינת 'הר'.

דאיתא בגמרא (גיטין נו:): "אין 'הר' [לבנון] אלא 'בית-המקדש', שנאמר (דברים ג, כה): 'הקר הטוב הזה והלבנון'". ו'בית-המקדש' הוא בחינת 'דעת', דאיתא בגמרא (ברכות לג:): "כל מי שיש בו דעת,

י.

(לקוטי הלכות, תרומות ומעשרות ג, ב)

אף-על-פי שבודאי ראוי שיבער האדם להשם-יתברך מאד מאד, וכך הוא טבע כל האדם בשרשם, שמצד היקידה שבלבבם, כל אחד בוער מאד מאד להשם-יתברך בלי שעור וערך.

אבל אף-על-פי-כן, צריכין לזהר מאד לצמצם ההתלהבות והתבערה הזאת, שלא יהיה חוץ מהמדה חסוּשִׁלּוּם, דלא יוקיד הלב כל גופא חסוּשִׁלּוּם, מרבוי ההתלהבות להשם-יתברך וכו'. פי רבים נכשלו על-ידי-זה, ונפלו לגמרי, על-ידי רבוי התבערה חוץ מהמדה.

כי באמת על-פירב: העקר מה שאין האדם מתקרב להשם-יתברך ואינו חוזר בתשובה להשם-יתברך, אף-על-פי שהמניעה מחמת התגברות תאות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב להשם-יתברך, הינו רבוי תבערת הלב להשם-יתברך שבוער חוץ מהמדה.

כי בודאי אם נתפס איזה אדם שהוא בכלל ישראל, שלא נזרקה בו אפיקורסות ומינות, אם נשאל אותו: "אם הוא חפץ בתשובה לחזר להשם-יתברך?"!

בודאי הכל ישיבו פה אחד: "שרוצים מאד מאד לשוב להשם-יתברך ומתגעגעים לזה מאד מאד ימים ושנים"!

וגם אם נשאל אותו: "אם רוצה לעשות איזה דבר בשביל השם-יתברך, כדי לשוב אליו יתברך, כגון ללמוד דף גמרא, או לתן פרוטה לצדקה, או לילך לטבל במקוה, וכיוצא בזה מדברים המקדשין את האדם?"!

כאלו נבנה בית-המקדש בימיו, שבית-המקדש נתן בין שתי אותיות, ודעת נתן בין שתי אותיות".

כי על-ידי תורה ותפלה, אי-אפשר לקשרם אל שרשם, מחמת שרחוקים מן האמת וכו'. כך הצדיק שרוצה לקשר את המונעם הרחוקים מן התורה האמתיות, צריך לדבר עמהם שיחת-חלין, ולהלביש בהם התורה וכו'.

ז.

(התורה "רב לכם" - בהוספות מכתב יד רבנו ז"ל, הנדפס בסוף הספר)

ה'הר' נקרא 'אמונה'. פי ה'הר' נקרא 'ירושלים', כמו שכתוב (דברים ג, כח): "ההר הטוב הזה והלבנון". ופרש רש"י: "ההר הטוב, זה ירושלים". "והלבנון, זה בית המקדש". וירושלים נקרא 'אמונה', כמו שכתוב (ישעיה א, כא-כו): "קריה נאמנה".

"לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם, ולא תגרעו ממנו" (דברים ד, ב)

"אל תהי צדיק הרבה, ואל תתחכם יותר; אל תרשע הרבה, ואל תהי סכל". (קהלת ז, טז-יז)

ח.

(ספר-המדות, אמת ה)

כל המוסיף גורע. [על-פי סנהדרין כט. "מנין שכל המוסיף גורע, שנאמר (בראשית ג, ג): אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו"].

ט.

(חיי-מוהר"ן פג)

ואי-אפשר לספר בשבחו הקדוש, שלא לפגם בכבודו חסוּשִׁלּוּם, פי "כל המוסיף גורע" (סנהדרין כט).

בּוֹדָאִי יְשִׁיב בְּפֹה מְלֵא: "הֵן! כִּי בּוֹדָאִי אֲנִי מִרְצָה לַעֲשׂוֹת בְּכַפְלִים מֵהֵנָּה לְ, וּבְלִבְד שִׁיּוּעִיל לִי, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂכַלְזָה אֵינּוּ מוֹעִיל לִי, לְפִי עֵצֶם רַבּוּי הַפְּגָמִים וְהַחֲטָאִים שֶׁפָּגַמְתִּי נִגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ!" - וּמַחְמַת־זָה שֶׁנִּדְמָה לוֹ שְׂכַלְזָה לֹא יוֹעִיל לוֹ, עַל־כֵּן אֵינּוּ עוֹשֶׂה כָּלֵל.

נִמְצָא: שֶׁמַּחְמַת רַבּוּי תִּבְעֶרֶת לְבָבוֹ, מַחְמַת שְׁלֵפִי מַה שֶׁמִּשְׁעַר בְּלִבִּיהַ גִּדְּלָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֵיךְ פָּגַם נִגְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לְפִי־זָה הוּא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה יִתְרָה מְאֹד מְאֹד, וְלִסְלַק עֵצְמוֹ לְגַמְרֵי מֵהָעוֹלָם־הַזֶּה, וְלִהְיוֹת כָּל תְּאוֹת עוֹלָם־הַזֶּה אַחֲרֵי גֵוּ, וְלִהְיוֹת בְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת, וְלִהְיוֹת הַרְבֵּה, וְלִסְגָּף עֵצְמוֹ בְּכָל הַסְּגוּפִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְגַם כְּלִי־זָה אֵינּוּ מִסְפִּיק לוֹ לְפִי עֵצֶם חֲטָאִיו. וּמַחְמַת שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עַל גּוּפוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל אֶלֶּה - מַחְמַת־זָה אֵינּוּ עוֹשֶׂה כָּלֵל אֶפְלוּ מַה שֶׁיָּכוֹל.

וַיֵּשׁ שֶׁנִּפְלוּ כָּל כֹּף בְּדַעְתָּם, עַד שֶׁאֵינָם יָכוֹלִים אֶפְלוּ לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא' אוֹ 'פֶּרֶק מְשֻׁנּוֹת', מַחְמַת שִׁיּוּדְעִים שֶׁצָּרִיכִים לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, וּמַחְמַת זֶה אֵינָם עוֹשִׂים כָּלֵל.

וְעַל־זָה כָּבַר הַזֶּהִיר אוֹתָנוּ מְאֹד שְׁלֵמָה הַמְּלִךְ עַל־יַד־הַשְּׁלֹם (קִהְלֵת ז, טז"ז): "אֵל תִּצְדֵּק הַרְבֵּה, וְאֵל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה" - כִּי מַחְמַת שְׁרוּצָה לְהִיּוֹת "צָדִיק הַרְבֵּה" כִּנְ"ל, עַל־כֵּן הוּא "רִשְׁעֵי הַרְבֵּה" חֲסִי־וְשְׁלֹם, כִּנְ"ל.

כִּי בְּאֵמַת: בּוֹדָאִי הָיָה רָאוּי שִׁיְהִיָּה כֹּף, כְּמוֹ שְׁבוּעַר בְּלִבּוֹ כִּנְ"ל, וְלִקְדָּשׁ עֵצְמוֹ בְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת, וְלִהְיוֹת פָּנָיו מֵהָעוֹלָם־הַזֶּה לְגַמְרֵי וְכוּ' וְכוּ', וְיֹתֵר וְיֹתֵר.

אָבֵל אֶהְיֶה־לְפִי־כֹן: "וְכִי מֵאֵן דָּלָא יָכוֹל לְמַעַבְד כְּלָא מִצְוָה, פְּלִגָּא מִצְוָה נְמִי לֹא לְעַבְד"? [נְכִי מִי שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה, חֲצִי הַמִּצְוָה' גַּם לֹא יַעֲשֶׂה?].

(עַל־פִּי מְנַחוֹת מַד. בְּמִצְוֹת תְּפִילִין שֶׁתְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכְבֶּת: "מֵאֵן דְּלִית לִיה תְּרֵי מִצְוֹת, חַד מִצְוָה נְמִי לֹא לְעַבְד"?).

וְכִי מִפְּנֵי שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל לְהַרְוִיחַ כָּל מַה שֶׁיָּכוֹלִין לְהַרְוִיחַ בְּזָה הָעוֹלָם, אִם־כֵּן לֹא יִרְוִיחַ כָּלֵל, וְגַם יִפְסִיד חֲסִי־וְשְׁלֹם מַה שֶׁיִּפְסִיד, רַחֲמָנָא־לְצַלָּן, רַחֲמָנָא־לְצַלָּן!?

כִּי בּוֹדָאִי כָּל מַה שֶׁיַּעֲשֶׂה אֵיזָה דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוּ נִקְדָּה קִטְנָה בְּעֵלְמָא - בּוֹדָאִי לֹא יֵאבֵד לְעֵתִיד שׁוּם דְּבַר, אֶפְלוּ דְּבוּר אֶחָד בְּתוֹרָה אוֹ תְּפִלָּה אוֹ פְּרוּטָה אַחַת לְצַדִּיקָה, וְכִיּוֹצֵא בְּזָה.

וְלֹא דֵּי שְׂזָה לֹא יֵאבֵד בּוֹדָאִי בְּשׁוּם אֶפְן, אֶפְלוּ יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ אִם חֲסִי־וְשְׁלֹם עֵבֶר עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּמַה פְּעֻמִּים, אֶהְיֶה־לְפִי־כֹן (פְּסָחִים קִיח.): "אֵין הַקְּדוּשָׁה בְּרוּדָה־הוּא מְקַפַּח שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה". וְכָל מַה שֶׁפָּעַל וְעָשָׂה בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ דְּבַר גְּדוֹל וְדְּבַר קָטָן, לֹא יֵאבֵד דְּבַר לְעֵתִיד וְכוּ'.

וְהַכָּלֵל: כִּי כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְחוּם עַל־עֵצְמוֹ שְׂכָלָא יֵאבֵד אֶת עוֹלָמוֹ לְגַמְרֵי, וּמִתְגַּעְגַּע לְשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, אֶהְיֶה־לְפִי שֶׁאֵינּוּ זוֹכֶה לְשׁוּב כְּרָאוּי לוֹ, אֶהְיֶה־לְפִי־כֹן כָּל מַה שֶׁיַּעֲשֶׂה אֵיזָה דְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, בּוֹדָאִי לֹא יִהְיֶה נֶאֱבָד דְּבַר.

אֶפְלוּ אִם לֹא יִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה־שְׁלֵמָה בְּאֵמַת - עַל־כָּל־פְּנִיִם הַדְּבַר שֶׁבְּקִדְשָׁה שֶׁיַּעֲשֶׂה, לֹא יִהְיֶה נֶאֱבָד כָּלֵל חֲסִי־וְשְׁלֹם.

מִכָּל־שִׁכּוֹן שֶׁעַל־פִּי־הָרֵב כְּשִׁיְהִיָּה חֲזָק בְּדַעְתּוֹ וְיִרְגִּיל עֵצְמוֹ מְעַט מְעַט

בתוך דרכי הקדשה - סוף-כל-סוף יזכה לשוב בתשובה-שלמה להשם-יתברך פראוי, כי אין שום יאוש בעולם כלל, כמבאר אצלנו במה פעמים.

ועל-כן עקר מה שנכשלה חוה, היתה על-ידי שהוסיפה על הצווי, כמו שאמרו רז"ל (בראשית-רבה יט, ג): "דחפה עד שנגעה בו" וכו'. כי מה שהוסיפה על הצווי ואמרה שגם הנגיעה אסורה, זה בחינת חוץ מהמדה, ועל-ידי-זה נכשלה לגמרי ואכלה מעץ-הדעת'.

ועל-כן גם בתחלה עקר התחלת הסתת הנחש היתה על-ידי הוספה, שאמר (בראשית ג, א): "אף כי אמר אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן" וכו'.

וזהו מה שהזהירה התורה (דברים ד, ב): "לא תוסיפו על הדבר, ולא תגרעו ממונו". וכמו שכתב שלמה המלך עליו-השלום (משלי ל, ו): "אל תוסיף על דבריו" - כי כל-זה הוא בחינת רבוי-אור' חוץ מהמדה, שעל-ידי-זה יוכל להכשל לגמרי חסד-שלום (עין-שם עוד בפנים, אות י).

"ואתם הדבקים בה אלקיכם, חיים בלכם היום" (דברים ד, ד)

יא

(ח"א מט, ז)

וזה בחינת 'ציצית' - הינו בחינת 'תכלת', 'דאכלי כלא ושצי כלא' (זהר בראשית נ: נא: שלח קעה. פנחס רנז). כי על-ידי התגלות מלכות דקדשה' יתבטל 'מלכות דסטרא-אחרא'.

"אבל ישראל הדבוקים בה, יקבלו חיותם, ואתם הדבקים בה אלקיכם" (דברים ד, ד), שהוא בחינת 'תכלת', דאכלי כלא ושצי כלא, אף-על-פי-כן: 'חיים בלכם היום'" (זהר בראשית נ: - כי עקר ה'חיות' בא משם, בבחינת (ראש-השנה כה.)). "דוד מלך ישראל חי וקים".

יב

(חיי-מוהר"ן הקדמה)

עקר החכמה: להשתדל ולהתיגע לידע ולהפיר אותו יתברך, שהוא "חי החיים" (תקוני-זהר קטו). וכל אחד כפי קרובו לזה, כן חיינו חיים, ולהפוך להפוך.

ועל-כן (ברכות יח:): "רשעים בחייהם קרויים מתים"; ולהפוך (שם יח.): "צדיקים במיתתם קרויים חיים" - מחמת שתמיד הם דבקים ב'חיים-אמתיים', כמו שכתוב (דברים ד, ד): "ואתם הדבקים בה אלקיכם, חיים בלכם היום".

ועל 'אלו החיים' אנו מתפללים הרבה בראש-השנה ויום-הכפורים "זכרנו לחיים", "וכתב לחיים" - כי חוץ מזה הפל הבל ואין שום חיים כלל.

ועל 'חיים אלו' נאמר (שם טז, כ): "למען תחיה" וכו'; "למען ירבו ימיכם" וכו' (שם יא, כא); "למען תחיון" (שם ה, כט).

"כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" (דברים ד, ו)

יג

(ח"א סא, ב-ג)

על-ידי שפסמיכין רבי שאינו הגון, נחלש פתב ישראל, ונותנים פח

בְּכַתְב־יָדָם וְכוּ'. וְעַל־יַד־יָזָה גּוֹזְרִין לְגַרֵּשׁ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם הַיְשׁוּב שְׁנַת־יִשְׁבוּ שָׁם מִכְּבָר,
אֶל מְקוֹמוֹת שְׂלָא הָיוּ שָׁם מְעוֹלָם.

וְעַל־יַד־יָזָה נִלְקַח מֵאֲתָנּוּ 'חֻכְמַת
תְּהַלּוּכֵי גִלְגָּלֵי הָרְקִיעַ',
לִידַע כָּל הַהִשְׁתַּנּוּת וְהַעֲתִידוֹת הַבָּאִים עַל־
יָדָם, בְּחִינַת 'סוּד הָעֵבוֹר', וְנִמְסָר לָהֶם.

כִּי מִתְחַלֶּה זֹאת הַחֻכְמָה נִמְסָרָה רַק לָנוּ,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ד. ו): "כִּי הוּא
חֻכְמַתְכֶם וּבְנַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים", וְדַרְשׁוּ
רַז"ל (שֶׁבַת עה.): "אִיזוֹ חֻכְמָה וּבִינָה שֶׁהִיא
לְעֵינֵי הָעַמִּים, הִוִּי אֹמֵר: זֶה הַשּׁוֹב
תְּקוּפוֹת וּמְזוֹלוֹת".

כִּי יֵשׁ בָּזָה שְׂכָל, שִׁישָׁאֵר הַסּוּד אֲצִלָּנוּ, אֲפִי־
עַל־פִּי שְׁמוֹדִיעִין לָהֶם הַחֻכְמָה. כִּי
בּוֹדָאֵי צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לָהֶם הַחֻכְמָה, כְּדִי
שִׁידְעוּ שְׁאֲנוּ יוֹדְעִין חֻכְמָה זוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
"כִּי הִיא חֻכְמַתְכֶם" וְכוּ'.

וְאִם־כֵּן מֵאַחַר שְׁמוֹדִיעִין לָהֶם, אֵינּוּ סוּד,
כִּי הֵלֵא גַם הֵם יוֹדְעִין. אֲךָ יֵשׁ בָּזָה
שְׂכָל, שִׁיכוֹלִין לְהוֹדִיעַ לָהֶם הַחֻכְמָה, וְאֲפִי־
עַל־פִּי־כֵן יִשָּׂאֵר הַסּוּד אֲצִלָּנוּ.

וְזֶה בְּחִינַת: "לְעֵינֵי הָעַמִּים" דִּיקָא -
שֶׁהִיא רַק "לְעֵינֵי הָעַמִּים" בְּשַׁעֲה
שְׁמוֹדִיעִין לָהֶם, וְתַכְפָּא אַחֲרֵי־כֵן אֵינֶן יוֹדְעִין
כָּלֵל, רַק יוֹדְעִין שֶׁהַסּוּד אֲצִלָּנוּ, כִּי אֵין אָנוּ
מוֹדִיעִין לָהֶם זֹאת הַחֻכְמָה בְּעַצְמָם, שֶׁהִיא
'סוּד הָעֵבוֹר'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'סוּד הָעֵבוֹר', שְׁאֵינּוּ נִמְסָר רַק
לְגְדוּלֵי־הַדּוֹר שִׁישׁ לָהֶם נִשְׁמוֹת
גְּדוּלוֹת.

כִּי 'תְּהַלּוּכוֹת־הַגִּלְגָּלִים' - הוּא עַל־יַד־
'שְׂכָלִיִּים', שֶׁהֵם הַמְּלָאכִים. וְכָל גִּלְגָּל
וְגִלְגָּל - יֵשׁ לוֹ שְׂכָל מִיְחָד, דְּהֵינּוּ 'מְלָאךְ',

שְׁמַתְנַהֵג עַל־יָדּוּ, וְעַל־יַד־יָזָה הוּא הַשְׁתַּנּוּת
'הַלּוֹד־הַגִּלְגָּלִים' וְכוּ'.

וְכָל אֵלוֹ הַשְׂכָּלִיִּים, מְקַבְּלִים מֵהַמְּנַהֵיג־
הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא 'שְׂכָל־הַכּוֹלֵל', שֶׁהִיא
הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁכָּלֵם מִתְנַהֵגִים עַל־יָדָהּ וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן אֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת הַגְּדוּלוֹת, בְּקִיּוֹן
בְּ'סוּד הָעֵבוֹר' - כִּי מִי יוֹדַע
הַנְּהַגְתָּם כְּמוֹ הַמְּנַהֵיג.

וְאֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת הַגְּדוּלוֹת - צְרִיכִין שִׁיְהִיָּה
לָהֶם גּוֹף, בְּבַחֲיַנַת "אֹיֶרָא דְאַרְצֵי־
יִשְׂרָאֵל" (בְּבֵא־בְתָרָא קנח.): כִּי כִּשְׁהָאֹיֶר
מִתְקַדָּשׁ בְּבַחֲיַנּוֹת "אֹיֶרָא דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל"
וְכוּ', אֲזִי הַגּוֹף רָאוּי לְקַבֵּל נִשְׁמָה גְדוּלָה וְכוּ'.
וְכֵן לְהַפְּדוּ.

וְעַל־כֵּן עַל־יַד־יָזָה שְׁנַתְגַּרְשִׁין מִבְּחִינַת
"אֹיֶרָא דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל" כְּנ"ל -
אֲזִי אֵין יְכוֹלִין לְהַתְרַקֵּם גּוֹפִים זְפִים, וְאֵין
יְכוֹלִין לְקַבֵּל נִשְׁמָה גְדוּלָה, וְעַל־יַד־יָזָה
נִלְקַח 'סוּד הָעֵבוֹר' מֵאֲתָנּוּ.

וְזֶה שְׁאֲמַרוּ חַז"ל (כְּתוּבוֹת קיב. עַל יְחֻזְקָאֵל ג. ט):
"וְהִיתָה יָדֵי אֵל הַנְּבִיאִים הַחַזִּים שְׂוֹא
וְגו', בְּסוּד עַמִּי לֹא יִהְיוּ" - "זֶה סוּד הָעֵבוֹר";
"וּבְכַתַּב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְתְּבוּ" - "זֶה
סְמִיכָה"; "וְאֵל אֲדַמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יְבוֹאוּ"
- "כְּמִשְׁמְעוּ".

הֵינּוּ כְּנ"ל: שֶׁעַל־יַד־יָזָה שְׁמִסְמִיכִין אֶת
שְׁאֵינָם הַגּוֹנִים, בְּשֵׁם 'רַבִּי' - עַל־יַד־יָזָה
זֶה מַחְלִישִׁין כְּתַב יִשְׂרָאֵל.

וְזֶהוּ (שם): "וְאֵל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל לֹא יְבוֹאוּ"
- הֵינּוּ שְׁנַתְגַּרְשִׁין מִבְּחִינַת אֹיֶרָא
דְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "בְּסוּד עַמִּי לֹא יִהְיוּ" - "זֶה סוּד
הָעֵבוֹר", שֶׁעַל־יַד־יָזָה נִלְקַח מֵאֲתָנּוּ
'סוּד הָעֵבוֹר' כְּנ"ל.

"כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו, פה' אלקינו בכל קראנו אליו" (דברים ד, ז)

טז.

(ח"א יז, א)

על-ידי 'התגלות ההתפארות' של השם-יתברך שמתפאר בישראל, שזה בחינת 'תפלין של השם-יתברך', כמו שאמרו רז"ל (ברכות ו.): "מנין שהקדוש-ברוך הוא מניח תפלין", "ומי פעמך ישראל" וכו' (דברי-הימים א יז, כא), "כי מי גוי גדול" וכו' (דברים ד, ז).

על-ידי ה'התפארות' הזאת - מתגלה ה'יראה של השם-יתברך, דהינו: "ליראה מלפניו יתברך" וכו' (דברים ד, י; ה, כה; ו, כד; י, יב; יד, כג; יז, יט; כח, נח; לא, יג), ועל-ידי-זה נתגלה ה'יראה' אפלו על "שנאני שחק" וכו' (פיוט שחרית ראש-השנה).

יז.

(ח"א רנ)

תפלה' הוא בחינת 'השגחה למעלה מהטבע', פי ה'טבע' מחיב כף, ו'תפלה' משנה ה'טבע'.

והוא בחינות גדול, בחינת (דברים ד, ז): "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו, פה' אלקינו בכל קראנו אליו" - פי זה גדלתנו: שהשם-יתברך שומע תפלתנו, ומשנה הטבע על-ידי השגחתו יתברך וכו'.

"דק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשפח" (דברים ד, ט)

יח.

(ח"א ז, א-בסוף)

'אמונה' הוא בחינת 'תפלה' וכו', בחינת נסים למעלה-מהטבע. פי

יד.

(ח"א יד, יא)

"טוב ה' לכל" (תהלים קמה, ט) - זה בחינת 'תפלה', שמאמין בהשם, שהוא טוב לכל, הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל הדברים.

בשמאמין כף, בודאי יהיה עקר השתדלותו בתר קדשא-ברוך-הוא, ולא ירדף אחר תחבולות רבות וכו'.

כי מי שאין מאמין בהקדוש-ברוך-הוא, צריך להשתדל אחר תחבולות רבות. למשל: בשצריך לרפואה, צריך להשתדל אחר עשבים רבים, ולפעמים אינם בנמצא במדינתו, והעשבים הנמצאים אינם טובים למפתו.

אבל הקדוש-ברוך-הוא, טוב לכל המכות לרפאותם, והוא בנמצא תמיד, כמו שכתוב (דברים ד, ז): "מי פה' אלקינו בכל קראנו אליו".

טו.

(ח"א טו, ה)

כשאנו קוראין להקדוש-ברוך-הוא בתארים של בשר-וודם, והוא נמצא לנו "בכל קראנו אליו" (דברים ד, ז) - זה חסד השם-יתברך.

כי אם לא היה בחסדי השם-יתברך, לא היה פדאי לקרא ולכנות את השם-יתברך בתארים ושבתים ותבות ואותיות, אבל זה הכל חסד של השם-יתברך.

ה'תפלה' למעלה-מטבע', כי ה'טבע' מחיב כן, והתפלה משנה הטבע. וזה דבר נס', ולזה צריך אמונה, שיאמין: "שיש מחדש, ובידו לחדש דבר ברצונו!"

ובשביל-זה: ה'תפלה' מסגל ל'זפרון' - כי 'תפלה' הוא בחינת אמונה' כנ"ל, ו'שכחה' הוא ענין שהיה לפנינו דבר-מה, ונשכח ועבר מאתנו.

והיא דרך ההנהגה על-פי 'מערכת' המזלות', שמתנהג בסדר יום אחר יום, והוא 'הפוך האמונה'.

מה-שאיך-כן אם מאמין שיש מחדש הכל ברצונו בכל יום תמיד, והוא מחיה ומקים הכל תמיד, והוא 'למעלה-מהזמן' - אין פאן 'שכחה', ודו"ק.

ומעתה תראה נפלאות בדברי רז"ל (שבת קד.): "מ"ם וסמ"ך שבלוחות, בנס היו עומדין".

כי "מ"ם הוא בחינת השכחה" (עץ-חיים טו, ו), ועל-זה אמרו רז"ל (חגיגה ט): "אין דומה השונה פרקו מאה פעמים, למאה פעמים ואחד" - כי "מ"ם בגימטריא 'מאה', ועד 'מאה' שולט ה'שר של שכחה" (עץ-חיים שם; שער מאמר-רז"ל להאר"ז, ל, מסכת חגיגה; מגלה-עמקות, פרשת נצבים).

וזה שהמתיקו חז"ל: "מ"ם וסמ"ך" - הינו: 'מ"ם' שהוא בחינת השכחה, 'בנס היו עומדין' - כי 'נס' הוא 'הפך השכחה', כי 'נפים' הם בחינת ה'תפלה', בחינת אמונה, שהיא 'הפך השכחה', כנ"ל.

יט.

(ח"א לז, ב)

גוף ונפש' - הם בחינת אדם ובהמה, 'המר וצורה', 'הכמה וסכלות', בחינת 'אור וחשך' וכו'.

והם בחינת 'חיים' ו'מיתה', כמו שכתוב (קהלת ז, יב): "החכמה תחיה" וכו', וכתוב (איוב ד, כא): "ימותו ולא בהכמה", וכתוב (איכה ג, ו): "במתשפים הושיבני" וכו' [כמתי עולם].

והם בחינות 'שכחה' ו'זפרון', כמו שכתוב (תהלים לא, יג): "נשכחתי כמת מלב".

וזה שאמרו רז"ל (אבות פ"ג מ"ח): "השוכח דבר אחד ממשנתו, פאלו מתחייב בנפשו, שנאמר (דברים ד, ט): 'רק השמר לך ושמר את נפשך מאד פן תשכח'".

והם בחינת 'הכמות-התורה', ש'הכמות-חיצוניות', הם 'המר' ו'סכלות' ובחינת 'בהמה' - כנגד 'הכמות-התורה'.

כ.

(ח"א קצב)

זה שמקבל דבור מפי הצדיק - מקבל פניו ושכלו ונשמתו, ונחקק ונצטיר בדעתו דמות-דיוקנו' של הצדיק, שהוא הפנים והשכל והנשמה.

אך שצריך לשמר מ'שכחה' - כי 'שכחה' משכחת הכל ממנו, הינו: כל מה שנצטיר בדעתו מה'דבור' - על-ידי ה'שכחה', נשכח ועובר ממנו כל הנ"ל.

ויש עצה לזה: לציר לפניו דמות-דיוקנו' של החכם, בשעת הלמוד בשלומדין דבריו, כמובא בירושלמי (שקלים פ"ב): "שצריך לציר בשעת הלמוד, פאלו התנא עומד לפניו".

וּכְשִׁזְכָּה לְזַכְרוֹן, לְזַכֵּר דְּבָרֵי הַחֶכֶם
כְּמוֹ שְׂאֵמָרֶם הַחֶכֶם, אוֹ עַל־
יָדֵי מִה שְׂחֹזֵר מְאֹה וְאַחַת פְּעָמִים, שְׁעַל־
יְדֵי־זֶה זֹכְרוּ - אֲזַ כְּשֵׁאוֹמֵר זֶה הַדָּבָר בְּשֵׁם
הַחֶכֶם, נִצְטִיֵּר לְפָנָיו 'דְּמוּת־דִּיּוֹקְנוֹ' שֶׁל
הַחֶכֶם, וְהָרִי הוּא כְּאִלוֹ אֲמָרוֹ הַחֶכֶם בְּעֶצְמוֹ.

אָךְ שִׁיחִיה הַזְכָּרוֹן בְּאֵמָת, בְּכַח הַזְכָּרוֹן -
שָׂאז נַחֲקֵק בְּדַעְתּוֹ, 'דִּיּוֹקְנוֹ' מִמֶּשׁ,
כַּנֶּ"ל.

וְזֶה בְּחִינּוֹת (בְּרִכּוֹת נח): "דִּיּוֹ לְעֵבֵד לְהִיּוֹת
כְּרַבּוֹ" - "לְעֵבֵד דִּיקָא".

"עֵבֵד" - הוּא מִי שְׂזֹכֵר מִה שְׂמִקְבֵּל מְרַבּוֹ
עַל־יְדֵי שְׂחֹזֵר מְאֹה וְאַחַת פְּעָמִים
כַּנֶּ"ל, כְּמוֹ שְׂדָרְשׁוֹ רַז"ל (תְּחִינָה ט: עַל מְלָאכֵי ג,
יח): "עוֹבֵד אֱלֹקִים" - "זֶה הַחֹזֵר פְּרָקוֹ
מְאֹה וְאַחַת פְּעָמִים".

וְעַל־יְדֵי הַזְכָּרוֹן - זֹכָה לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ, כִּי
נִזְדַּמֵּן לוֹ 'דְּמוּת־דִּיּוֹקְנוֹ' שֶׁל רַבּוֹ,
וּכְאִלוֹ רַבּוֹ אֲמָרוֹ אֲז - כִּי נַחֲקֵק וְנִצְטִיֵּר הֵיטֵב
בְּדַעְתּוֹ, פְּנִים וּדְמוּת רַבּוֹ.

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָה וּלְבַנֵי בְּנֵי־הָ" (דְּבָרִים ד, ט)

כא

(שיחות הר"ן רט)

אָמַר: שְׁכַל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שְׁלוֹ, אֵינָם
בְּשִׁבְלֵנוּ לְחֹד - אֵף עִם דּוֹרוֹת
הַעֲתִידִים לְבוֹא. וְרַמַּז לָנוּ בְּדַבְּרָיו: לְהוֹדִיעַ
לְדוֹרוֹת הַבָּאִים, אֵת כָּל מַעֲשֵׂי הַשֵּׁם הַגָּדוֹל
שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וּפְעַם־אַחַת אָמַר בְּפִרוּשׁ: גַּם לְבַנְיָכֶם
תּוֹדִיעוּ, אֵת כָּל הַתּוֹרוֹת

וְהַשִּׁיחוֹת הַנֶּפְלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת
וְכִיּוֹצֵא בָהֶם שְׂגָלָה לָנוּ.

וְאָמַר אֲז זֶה הַפְּסוּק, בְּהַתְּלַהְבוֹת גָּדוֹל
כַּנֶּחֱלִי־אֵשׁ: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָה
וּלְבַנֵי בְּנֵי־הָ" (דְּבָרִים ד, ט).

וְאָמַר בְּזִוְהֶלְשׁוֹן: "אֵייעָרַע קִינָדְעַר
זְאֵלֵט אִיר מוֹדִיעַ זֵיין, וְוַאס דָּא
הָאט זײַךְ גֵּעֵטָאן" [לְבַנְיָכֶם תּוֹדִיעוּ, מִה שְׂנַעֲשֶׂה כְּאֵן
אֲצִלִּי].

וְאָמַר בְּרַתַּת וְזִיעַ בְּהַתְּלַהְבוֹת נוֹרָא:
"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָה וּלְבַנֵי בְּנֵי־הָ".

"וְהָהָר בְּעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם,
חֲשֹׁךְ עָנָן וְעַרְפֶּל" (דְּבָרִים ד, יא)

כב

(ח"א נח, ב)

'עָנָן' - זֶה בְּחִינַת 'אֲצִחֵק', בְּחִינַת (דְּבָרִים ד,
יא): "חֲשֹׁךְ עָנָן וְעַרְפֶּל". בְּחִינַת
(בְּרַאשִׁית כז, א): "וְתַכְהִין עֵינָיו מֵרָאֵת".

כג

(ח"א קטו)

מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּגַשְׁמִיּוֹת כָּל יָמָיו, וְאַחֲר־כֵּן
נִתְּלַהֵב וְרוֹצֵה לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ
- אֲזִי 'מִדַּת־הַדִּין' מְקַטְרֵג עָלָיו, וְאֵינּוּ מְנִיחַ
אוֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וּמִזְמִין לוֹ
מְנִיעָה.

וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ "הַפֶּץ הַסֵּד הוּא" (מִיכָה ג,
יח), וּמִסְתִּיר עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל
בְּהַמְנִיעָה הַזֹּאת.

וְהַכְּסִיל' כְּשֵׁרוֹאָה הַמְנִיעוֹת', חוֹזֵר
לְאַחֲרָיו.

"וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ" (דברים ד, יג)

נה.

(ח"א כ, י)

בשְׁבִיל־יָזָה נקראת בשם 'הגדה', להורות על 'תקוני-הברית', בבחינת (דברים ד, יג): "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ".

נו.

(ח"א כט, ד-ו)

לְתִקֵּן כָּל הַעֲבֹרוֹת בְּפִרְטוּיֹת, הם רבים מאד וְכָבֵד עַל הָאָדָם, ואי-אפשר לְתִקֵּן אוֹתָם, כי יש דְקְדוּקִים וּפְרִטִים רַבִּים בְּכָל לָאוּ וְלֹאוּ.

בְּכֵן צָרִיךְ לְתִקֵּן 'פְּלִלְיוֹת-הַגִּידִים' [שם"ה גידים], שֶׁהוּא בְּחִינַת (דברים ד, יג): "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ". וְאִז עַל-יְדֵי 'תְּקוּנַת-הַבְּרִית', שֶׁהוּא 'פְּלִלְיוֹת-הַגִּידִין', נִתְתַּקֵּן מִמִּילָא כָּל הַלְּאוּיִן שֶׁעָבַר.

וְכָל-זְמַן שֶׁלֹּא תִקֵּן 'תְּקוּנַת-הַפְּלִלְיָה' - אִזִּי ה'דבור' אָסוּר. כִּי עֵקֶר ה'דבור' תְּלוּי ב'תְּקוּנַת-הַפְּלִלְיָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ".

וְזֶה בְּחִינַת (זהר ארחי עט. אמור קה): "בְּתַר דְּשָׁכִיב רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָיָה אָמַר חַד לְחֵבְרָה: 'אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֵטִיא אֶת בְּשָׂרְךָ'" (קהלת ה, ה).

כִּי "רַבִּי שְׁמַעוֹן הָיָה קִשֵּׁת הַבְּרִית" (תקוני-זהר יא. כט: צט.), בְּחִינַת: "וַיַּגֵּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ", הֵינּוּ: 'פְּלִלְיוֹת-הַגִּידִין'. "אֲבָל בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן" וכו'.

אֲבָל 'בְּרִידַעַת', מְקָרֵב עַצְמוֹ אִז דִּיקָא לְהַשְׁמִיטָתָא, כִּי מִסְתַּכֵּל וּמוֹצֵא בְּה'מְנִיעָה' בְּעַצְמָה אֶת הַבּוֹרָא-יִתְבָּרֵךְ.

ו'מְנִיעָה', הוּא בְּחִינַת (דברים ד, יא): "עֲנֵן וְעָרְפֶּל" - כִּי "עֲנֵן וְעָרְפֶּל", הֵינּוּ "חֲשָׁךְ" (שם). "חֲשָׁךְ" הוּא לְשׁוֹן 'מְנִיעָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית כב, יב): "וְלֹא חֲשַׁכְתָּ".

וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (שמות כ, יז): "וַיַּעֲמֵד הָעַם מֵרַחֵק, וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעָרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים".

"וַיַּעֲמֵד הָעַם מֵרַחֵק" - כִּי כְּשֶׁרוֹאִין ה'עָרְפֶּל' הֵינּוּ ה'מְנִיעָה', עוֹמְדִין "מֵרַחֵק".

"וּמִשָּׁה" - בְּחִינַת "דַּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל" (זהר פקודי רכא.). "נִגַּשׁ אֶל הָעָרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים" - הֵינּוּ: אֶל ה'מְנִיעָה', שָׁבָה בְּעַצְמָה נִסְתָּר הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

נד.

(שיחות-ה'ר"ן קצא)

פַּעַם אַחַת נִכְנַס לְבֵית, וְעָנָה וְאָמַר: "מַה לַּעֲשׂוֹת כְּשֶׁעוֹמֵד לְפָנֵי הָאָדָם ה'הַגָּדוֹל שֶׁל אִשׁ', וּמַעֲבָר הַשְּׁנִי שֶׁל הָהָר מִנַּח אוֹצֵר טוֹב וְיִקָּר וְנִחְמָד מְאֹד מְאֹד, אֲבָל אִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא אֶל הָאוֹצֵר, כִּי-אִם כְּשֶׁעוֹבְרִין דְּרַךְ ה'הָהָר שֶׁל הָאִשׁ', וְהַהֲכָרַח לָבוֹא לְאוֹתוֹ הָאוֹצֵר הַנְּחָמָד וְהַיָּקָר וְכוּ'!"

אַחַר אֵיזָה יָמִים שׁוֹב דָּבַר מְזֵה, וְשָׁחַק וְאָמַר: "כְּבָר נוֹדַע לִי הַדָּבָר הַזֶּה מַה לַּעֲשׂוֹת לָזֶה!"

"ובקשתם משם", "משם" דיקא - מכל מקום שירד ונפל לשם, אפלו לבחינת 'מקומות המטנפים' - "משם" דיקא צריכים לבקש בכל לבבו ובכל נפשו את השם יתברך.

"בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים, ושבת עד ה' אלקיך" (דברים ד, ל)

ל.

(ח"א ו, ג)

ואפלו אם יודע אדם בעצמו שעשה תשובה שלמה, אף על-פי-כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, על השנתו הראשונה וכו'. וזה בחינת 'עולם-הבא', שיהיה 'כלו שבת', הינו 'כלו תשובה', כמו שכתוב (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך".

לא.

(ח"א מט, ו)

'שבת' זה בחינת 'תשובה', כמו שכתוב (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך".

לב.

(ח"א נח, ז)

'שבת' בחינת 'תשובה', בחינת (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך".

לג.

(ח"א עט)

ואימתי יכול לראות שפלותו? בשבת! בפעושה תשובה שלמה, שהיא 'שבת'. כמו שכתוב (דברים ד, ל): "ושבת עד ה' אלקיך" - אתון דדין כאתון דדין.

"כי ה' אלקיך אש אנלה הוא, אל קנא" (דברים ד, כד)
 "כי אנכי ה' אלקיך אל קנא" (דברים ה, ח)
 "כי אל קנא ה' אלקיך" (דברים ו, טו)

כז.

(חיי-מוהר"ן תקלב)

"משך הסדה ליודעיה אל קנא ונוקם" (זמירות ליל-שבת). הינו שאנו מבקשים: שהשם יתברך ימשיך הסדה ליודעיו להכעים להשונאים.

וזה: "משך הסדה ליודעיה אל קנא ונוקם" - הינו: כדי לקם בהשונאים, כדי ש"יראה רשע וכעס" (תהלים קיב, י), וכמו שכתוב (שם סט, יט): "למען איבי פדני", וכמו שכתוב (שם ה, ט): "למען שוררי הישר לפני דרכך".

"ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת" (דברים ד, כט)

כח.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ו, יא)

כל אחד צריך לבקש ממקום שהוא שם, את השם יתברך, כמו שכתוב (דברים ד, כט): "ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת" וכו', "משם" דיקא - ממקום שאתה שם, מכל מה שעובר עליך, וכמובא בשם הבעל-שם-טוב ז"ל (מאור-עינים; דגל-מתנה-אפרים).

כט.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ו, בתחלה)

"ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת" וכו' (דברים ד, כט), "ובקשתם משם" דיקא. וכן מסיים שם בפסוק: "כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך".
 וכמו שמובא בשם הבעל-שם-טוב ז"ל (מאור-עינים; דגל-מתנה-אפרים):

לד.

(ח"ב עט - התורה של ראשי-פרקים)

יִצְחָק זמן קוף צדיק ישנים וכו'. **"וְשַׁבְּתָה עַד ה' אֶלְקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ"** (דברים ד, ל). וכו'. **"וְאֵל יִחַד אִפְּךָ"** (בראשית מד, יח). **"בַּעַר לֶךְ"** (דברים שם). **"וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת"** (בראשית מז, כט). התאחדות הזמן. **"לָמוֹת" זֶה "בַּעַר לֶךְ וְכו' בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים"** (דברים שם). **"אֵל תִּקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם"** (בראשית שם). **בְּמִצְרַיִם הַגֵּרוֹן, בְּשַׁעַת בְּחִינַת "בַּעַר לֶךְ"**.

בְּחִינַת (דברים ד, ל): **"בַּעַר לֶךְ וְכו' בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" דִּיקָא, שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'זָמַן'.**

וְאִז: "וְשַׁבְּתָה עַד ה' אֶלְקֶיךָ" - דְּהִינּוּ: שְׁנִזְכָּה לְשׁוּב, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְבַטֵּל הַזְּמַן כִּפְ"ל, וְאִז יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַצְּרוֹת וְהַדְּינִים, וְכָל אַחֲזֵיזַת הַסְּטָרָא-אַחֲרָא, וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַת 'קוֹל-דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת: **"וְשַׁבְּתָה עַד ה' אֶלְקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ".**

"אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים"
(דברים ד, לה)

לה.

(ח"א ד, ט)

וְזֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה לְדוֹרוֹ (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים". כי 'משה' הוא בְּחִינַת 'אֵין', וְדוֹרוֹ הַדְּבוּקִים אֵלָיו, רְאוּי לָהֶם לְדַעַת, הִינּוּ לְהָאִיר לְדַעַת, בְּחִינַת 'אֵין-סוּף', בְּחִינַת 'רְעוּא-דְרַעוּיִן, בְּחִינַת: "ה' הוא האלהים".

לו.

(ח"ב ז, ב)

'משה רבנו, היה לו רחמנות, והיה עוסק בִּישׁוּב-הָעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה הָעוֹלָם מִישׁוּב וּמְמַלָּא מִבְּנֵי-אָדָם, הִינּוּ בְּנֵי-דַעָה.

כִּי הוּא פָּתַח לָנוּ 'אור הדעת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים" - כִּי פָּתַח אֶת הַדַּעַת, וְגָלָה לָנוּ: כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים שְׁלִיט בְּאָרֶץ.

דְּבָרִים הָאֵלֶּה (בתוך שאר הרבה דברים, עין-שם בפנים) כְּתוּב בְּדֶרֶךְ 'רָאשֵׁי-פָּרְקִים' בְּרִמְזוֹ בְּעֵלְמָא לְזַכְרוֹן וְכו', מַה שֶּׁאִפְשָׁר לְהַבִּין מֵעַט וְכו', אִמְרַתִּי לְבָאֵר מַה שֶּׁבִּידֵי וְכו':

כִּי רַבְּנּוּ ז"ל רוּצָה לְגַלוֹת: שֶׁתְּשׁוּבָה' וּבְחִינַת 'לְמַעַלְה־מֵהַזְּמַן, הֵם בְּחִינָה אַחַת וְכו'. וְזֶהוּ: "יִצְחָק זָמַן קוּף צַדִּיק יִשְׁנִים" וְכו' - הִינּוּ: שֶׁ"יִצְחָק" מְרַמֵּז עַל 'זָמַן, כִּי "יִצְחָק" אֲזוּתִיּוֹת "ק"ץ ח"י" (זהר בראשית כג: בַּהַשְּׁמַטוֹת). 'קץ' מְרַמֵּז עַל הַזְּמַן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אַחֲרֵית הַיָּמִים' וְכו'. שֶׁעָקַר הַזְּמַן הוּא בְּבְחִינַת 'שְׁנָה'.

"וְשַׁבְּתָה עַד ה' אֶלְקֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ" - כִּי בְּאַמַּת עָקַר הָעֲבוּדָה הוּא: לְקַשֵּׁר וּלְבַטֵּל בְּחִינַת הַזְּמַן, לְהַעֲלוֹתוֹ וּלְיַחַדוֹ בְּבְחִינַת 'לְמַעַלְה־מֵהַזְּמַן. וְזֶה בְּחִינַת "מִצְוֹת זְמַנִּיּוֹת" (מִצְוֹת-עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא שֶׁהִנְשִׂים פְּטוּרוֹת. בְּרִכּוֹת כ: וְעוֹד [לְקוּסֵי-הַלְכוֹת, מִלְּפָנֶיךָ ה' - עוֹשֶׂה]) - כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל-יְדֵם: שִׁיתְאַחַד הַזְּמַן, וְיַעֲלֶה לְבְּחִינַת 'לְמַעַלְה־מֵהַזְּמַן'.

וְכָל הַצְּרוֹת וְהַדְּינִים וְאַחֲזֵיזַת הַסְּטָרָא-אַחֲרָא, הוּא רַק בְּבְחִינַת הַזְּמַן, שְׁזָהוּ

"וידעת היום והשבת אל לבבך, כי ה' הוא האלקים
בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד"
(דברים ד, לט)

אבל האמת לא כן הוא! - כי באמת
העקר לדעת אותו יתברך, הוא רק
על-ידי אמונה שלמה, שעל-ידי-זה דיקא
זוכין אחר-כך לדעת והשגה גדולה בידיעת
רוממותו יתברך שמו וכו'.

ובאמת: עקר הפרוש הפשוט של
פסוקים אלו המזהירים לדעת
אותו יתברך, כגון: "וידעת היום והשבות
וכו'", וכן (דברי-הימים א כח, ט): "דע את אלקי
אביך ועבדהו". וכן (תהלים ק, ג): "דעו כי ה'
הוא אלהים" וכו' - עקר האזהרה זו היא
בפשיטות: לדעת ולזכור אותו יתברך תמיד
בכל עת, ואל ישכח אותו חסו-שלום בשום
עת וכו'. הינו: "ידוע תדע, ואל תשכח
בשום עת!"

כי בודאי צריכין פמה וכמה אזהרות
גדולות ורבות על זה, בכמה וכמה
לשונות וכו'. כי מחמת טרדות עולם-הזה
ותאוותיו והבליו, נמצאים הרבה שברב
העתים שוכחים אותו יתברך וכו'. ועל-זה
מזהירים הפסוקים וכו'. כלומר: "קחו זאת
בדעתכם היטב, עד שיהיה קשור וחזק
בדעתכם ולבבכם בכל-עית!"

וזה: "וידעת היום והשבות אל לבבך"
וכו' - כי זה עקר שלמות הידיעה,
כשמקשרין הידיעה אל הלב, לידע בלב
היטב: "כי ה' הוא אלקים" וכו'! - כי בכל-
עת שמשימין זאת אל לבבו היטב: "כי ה'
הוא האלהים", בודאי נופל פחדו ואימתו
ויראתו עליו לבלתי יחטא וכו'.

לז.

(ח"א קנד)

עקר הידיעה, כשהוא בלב, כמו שכתוב
(דברים ד, לט): "וידעת היום והשבות
אל לבבך".

לח.

(ח"ב א, ה)

צריכין להמשיך הידיעה אל הלב, בבחינת
(דברים ד, לט): "וידעת היום
והשבות אל לבבך".

לט.

(שיחות-הר"ן לט)

ראוי שירגיש בלב: צרת יחיד, מפל-שכן
צרת רבים. כי אפשר שידע מהצרה
חסו-שלום, ויודע בברור כאב הצרה, ועם-
כל-זה 'לבו' אינו מרגיש הצרה כלל.

ואם אינו מרגיש, צריך להכות הראש
בקירות לבבו, פמוכא במקום-אחר
(שיחות-הר"ן ריז) על-פסוק (דברים ד, לט):
"וידעת היום והשבות אל לבבך" -
"שצריך להביא הידיעה בהלב".

מ.

(שיחות-הר"ן ריז)

אמר: שאיתא בספר אחד: שמה שמוכא
בספרי המחקרים, ראיה שצריכין
לחקר, מפסוק (דברים ד, לט): "וידעת היום
והשבות אל לבבך" וכו' - הוא מפת
הקראים, שהם מפרשים כך: "שצריכין
לדעת אותו יתברך על פי הקירות!"

"וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

(דברים ד, מד)

מ.א.

(ח"א קא)

יֵשׁ ע' אֲנַפְיֵי-נְהִירִין, וַיֵּשׁ ע' אֲנַפְיֵי-
חֲשׂוּכִין. כִּי יֵשׁ שְׁנֵי בָחוֹת, כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ
רז"ל (יומא עב:) עַל פְּסוּק (דברים ד, מד): "וְזֹאת
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה" - "זָכָה, נַעֲשֶׂה לוֹ
סִם-חַיִּים. לֹא זָכָה, נַעֲשֶׂה לוֹ סִם מוֹת". סִם-
חַיִּים הוּא 'אֲנַפְיֵי-נְהִירִין'; סִם-מוֹת הוּא
'אֲנַפְיֵי-חֲשׂוּכִין'.

מ.ב.

(שיחות-ה'ר"ן רטז)

כָּל הָאֲזָהָרוֹת שֶׁל "מְשָׁלִי" לְהַתְרַחֵק
מִ"אִשָּׁה זָרָה" - כּוֹנְנֵנוּ עַל 'חֲכָמוֹת-
הַחִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁנִּקְרָאוֹת "אִשָּׁה זָרָה", כְּנֶגֶד
'חֲכָמַת-הַתּוֹרָה' שֶׁנִּקְרָאוֹת "אִשֶּׁת חַיִל".

וּמִי שֶׁבָקִי בָהֶם וּבְדַרְכֵיהֶם וְאִיךָ הֵם מְטַעֲיִן
אֶת הָעוֹלָם וְכוּ' - הֵם מְמַשׁ כְּמוֹ אִשָּׁה
הַמְנַאֶפֶת הַמְקַשְׁטֶת עֲצָמָהּ וּמְדַבֶּרֶת דְּבָרֵי-יָחַד,
וּבַתְחִלָּה אֵינָה מְגַלָּה זְדוּן לְבָהּ, וּמְרֵאִית
עֲצָמָהּ כְּכֹשֶׁרָה, עַד אֲשֶׁר הִיא מְטַעֶת כָּל מִי
שֶׁנִּסְפַּת אַחֲרֶיהָ. כְּמוֹ כֵן מְמַשׁ הֵם דַּרְכֵיהֶם
הָרָעִים, לְמִי שִׁיּוֹדֵעַ מְעַט מְדַרְכֵיהֶם. וְעַל
קֶטֶב מְשָׁל זֶה סוֹבֵב רַב סֵפֶר מְשָׁלִי וְכוּ'.

וְאִי-אֶפְשָׁר לְהֶאֱרִיךְ בְּזֶה - כִּי הֵם אוֹמְרִים
בְּהַפְּךָ מְמַשׁ, וּמְבִיאִים רְאִיָּה
מִ'מְשָׁלִי' דִּיקָא, וּמְשָׁאֵר 'כְּתַבֵּי-קֹדֶשׁ',
לְדַרְכֵיהֶם הָרָעִים. כִּי תוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ
בָּהּ 'סִם-חַיִּים' לְמִי שִׁזְכָּה, וְ"לֹא זָכָה,
נַעֲשִׂית לוֹ סִם-מוֹת", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רז"ל (יומא
עב:) עַל פְּסוּק (דברים ד, מד): "אֲשֶׁר שָׁם
מֹשֶׁה".

"פָּנִים בְּפָנִים דָּבַר ה' עִמָּכֶם" (דברים ה, ד)

מ.ג.

(ח"א יט, א-ב-ג-ו-ז-ח-ט-פסוק)

קָשָׁה לְהַעוֹלָם: עַל מָה צָרִיךְ לְנַסֵּעַ
לְהַצְדִּיק לְשִׁמְעַ מְפִיּוֹ, הֲלֹא אֶפְשָׁר
לְעֵין בְּסִפְרִים דְּבָרֵי-מוֹסָר!?

אֲךָ בְּאֵמַת הוּא תוֹעֵלֶת גְּדוֹל - כִּי יֵשׁ חֲלוּק
גְּדוֹל בֵּין הַשׁוֹמֵעַ מְפִי הַצְדִּיק-הָאֵמַת
בְּעֲצָמוֹ, וּבֵין הַשׁוֹמֵעַ מְפִי אַחֵר הָאוֹמֵר
בְּשִׁמוֹ, מְכַלֵּשׁ בְּשִׁשׁוֹמֵעַ מְפִי שֶׁשִּׁמְעַ מְפִי
הַשׁוֹמֵעַ - כִּי יוֹרֵד בְּכָל-פַּעַם מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא,
רְחוּק מְפִי הַצְדִּיק. וְכֵן בֵּין הַשׁוֹמֵעַ מְפִי
הַצְדִּיק לְמַעֲיָן בְּסִפְרָא, הוּא חֲלוּק גְּדוֹל בְּיוֹתֵר.

כִּי צָרִיךְ לְזַבֵּךְ אֶת ה'פָּנִים' - שִׁיּוּכָל כָּל
אֶחָד לְרֵאוֹת אֶת פָּנָיו, בְּפָנִים שְׁלוֹ, כְּמוֹ
בְּמֵרָאָה - עַד אֲשֶׁר בְּלֹא תוֹכְחָה וּבְלֹא מוֹסָר,
יִתְחַרֵּט חֲבֵרוֹ תַּכְפֵּי עַל מַעֲשָׂיו, רַק מִמָּה
שִׁיבִיט בְּפָנִים שְׁלוֹ, כִּי עַל-יָדֵי שִׁיבִיט בְּפָנִים
שְׁלוֹ יֵרָאֶה אֶת-עֲצָמוֹ כְּמוֹ בְּמֵרָאָה, אִיךָ פָּנָיו
מְשַׁקֵּעַ בְּחֻשָּׁד.

כִּי גְדֹל יָקָר הָעֵרֶךְ שֶׁל לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ - "שְׁבוּ
נִבְרָא הָעוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה יח, ד) וְכוּ'.

וּבְשִׁמְעָלָה הַטּוֹב שֶׁבַתְרַגּוֹם, וּמְשָׁלִים אֶת
הַלְשׁוֹן-הַקְּדוֹשׁ - עַל-יָדֵי-זָה
נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַבַּח שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
לְשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר שֶׁבַעוֹלָם. כִּי כָל
דְּבַר, יֵשׁ בוֹ כְּפֹה 'צְרוּפֵי-אוֹתִיּוֹת' שְׁבוּ נִבְרָא
זֶה הַדְּבַר וְכוּ'.

וְתֵאוֹת-נְאוּף' נִתְבַּטְּל, עַל-יָדֵי הַדְּבֹר
שֶׁל לְשׁוֹן-הַקְּדוֹשׁ. וּכְפִי
הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁמְשָׁלִים הַדְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן-
הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁבִירַת וּבִטּוֹל תֵּאוֹת-
נְאוּף', כֵּן נִתְגַּדֵּל וְנִתְעוֹרֵר כַּח ה' שֶׁבְּמַעֲשֵׂה

בראשית, שהם האותיות שיש בכל דבר ודבר שבעולם.

ומי שיכול להתעורר התנוצצות האותיות שבכל מעשה בראשית שיש בכל דבר - אזי אכילתו ושתיתו וכל תענוגיו אינו אלא מהתנוצצות האותיות שבאכילה ושתיה וכו'. הינו בחינת התנוצצות האותיות של "ל"ב אלקים שבמעשה בראשית שיש בכל דבר" (זהר).

ומי שהוא חכם לבד, יכול להבין כל זאת בחכמתו, שידע האותיות שיש בכל דבר, כנ"ל. אבל שירגיש ויתענג רק מהצרופיאותיות, זה אי-אפשר כי אם למי שהביא שלמות בלשון הקדש, והביא התנוצצות חדש בלשון הקדש של כל דבר, הינו: בהאותיות שיש בכל דבר וכו'.

כי לזכות שיהיו כל תענוגיו רק מהאותיות שבכל דבר - זה אי-אפשר, כפי-אם כשזוכה לשלמות בלשון הקדש, דהינו: כשזוכה לשבר 'תאות המשגל' לגמרי, ולהשלים את הלשון הקדש, עד שהביא התנוצצות חדש בלשון הקדש, דהינו בהאותיות שיש בכל דבר.

זה הצדיק שאוחז בזה, הוא דיקא זוכה לזה, שאינו מרגיש שום תענוג משום דבר אכילה ושתיה ושאר התענוגים שבעולם, כי אם מ'התנוצצות האותיות' שיש בכל דבר, אשרי לו.

ומי שאוחז במדרגה זו: מזה מאיר לבו' וכו', ועל-ידי-זה מתנוצץ 'פניו' באור הזה, בבחינת (משלי טו, יג): "לב שמח ייטב פנים". וכשפניו מאירות בהזדככות הזה, אזי יוכל האחר לראות פניו בפנים הזה כמו במראה, ולהתחרט ולשוב בתשובה, כנ"ל.

וזוה בחינת (דברים ה, ד): "פנים בפנים דבר ה' עמכם" - הינו: על-ידי שיש עמכם "דבור ה'", הינו 'שלמות לשון-הקדש', על-ידי-זה מתנוצץ הפנים ומאירות כל-כף, עד שיוכל להתראות "פנים בפנים".

וזוה (זהר תרומה קעו: ספרא-דצניעותא, פרקא קדמא): "עד לא הוי מתקלא, לא הוי משגיחין אפין באפין" - כי קדם שהיה הלשון-הקדש בשלמות, "לא הוי משגיחין אפין באפין" - עדין לא היה בחינת "פנים בפנים".

כי אי-אפשר לזכות לבחינת 'פנים מאירות' הנ"ל, שהם בחינת "פנים בפנים", כפי-אם על-ידי בחינת "מתקלא", שהוא בחינת 'שלמות לשון-הקדש' כנ"ל.

כי עקר בחינת "פנים בפנים" - הוא על-ידי: "דבר ה' עמכם", כנ"ל.

וזוהו החלוק בין השומע מפי הרב, או מפי התלמיד, או מפי הספר וכו'.

נמצא: מי ששומע מפיו בעצמו - מקבל 'דבור לשון-הקדש' בשלמות וכו'. אבל מי ששומע מפי אחר - הוא רחוק מזה השלמות, כי כבר ירד ממדרגתו.

מד.

(ח"א קנג)

אם התלמיד יש לו 'פנים', הינו בחינת 'אנפין-נהירין', בחינת 'מראה מלטשת' - אזי יכול לקבל 'פנים', 'אור פני הרב'.

ואזי ראוי: שהרב יתראה עצמו בתוך פני התלמיד המקבל פניו, וזהו: 'קבלת-פנים'.

"וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי" (דברים ה, כז)

מו.

(ש'יר-נעים' טל רבנו ז"ל, בתחלת הספר)

מִשֶּׁה עָלָה לְמָרוֹם וְעָנָן לְבוֹשׁוֹ. נִמְצָא-
הַמְחִיב דְּבַר עֲמוֹ בְּכָל פַּעַם, וּפִרְשׁ
מִן הָאִשָּׁה.

מז.

(ח"א לו, ב)

מִשֶּׁה רַבְּנוֹ - לְפִי שֶׁהוּא 'כָּלֵל הַתְּגִלוֹת-
הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'דַּעַת' (ז"הר
פְּקוּדֵי רַכָּא). וְכוּ' - בְּשִׁבְלֵי-זֶה הָיָה צָרִיךְ לְפָרֵשׁ
אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ה, כז):
"וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי".

מח.

(ח"א עה)

'תּוֹרָה' הוּא בְּחִינַת 'עֲמִידָה', בְּחִינַת רַגְלֵיךְ
- כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ה, כז): "וְאַתָּה
פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי".

מט.

(ח"ב עב)

מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, הָיָה קָדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ גָּדוֹל מְאֹד
עַל-פִּי הַדְּבָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ה,
ל): "וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי".

נ.

(ח"ב עח, ב'ראשי-פרקים' בסוף התורה)

מִשֶּׁה, דַּעַת. פְּרִישׁוֹת. "פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי"
(דברים ה, כז).

אך אם אין לו 'פנים', הינו: שהוא בחינת
'אנפיו-חשוכין' - אזי אין יכול לקבל
'פנים'. וכן כל אחד נגד חברו, אפשר לו
לדעת על-ידי-זה.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (דברים ה, ד): "פָּנִים בְּפָנִים"
וְכוּ'. הֵינּוּ: בְּשַׁעַת 'מִתְּוֹרָה' הָיוּ
יִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת 'אֲנַפְיֹנְהִירִין', וְהָיוּ יְכוּלִים
לְקַבֵּל 'פָּנִים-דְּקֹדֶשָׁה', הֵינּוּ שִׁיתְרָאָה בְּתוֹכָם
'פָּנִים-דְּקֹדֶשָׁה'.

וְזֶהוּ: "פָּנִים בְּפָנִים" - ש'פנים דקדשה'
הָיָה בְּתוֹךְ פְּנֵיהֶם, בְּחִינַת 'קַבְּלַת-
פָּנִים'.

וְזֶהוּ: "דְּבַר ה' עִמָּכֶם" - שֶׁהַדְּבָר הָיָה
מְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד, וְיִוצֵא מִכָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, מֵאַחַר שֶׁנִּכְלָל בְּתוֹכוֹ 'פָּנִים-
דְּקֹדֶשָׁה'.

מה.

(ח"ב ח, ז)

יֵשׁ עֲשָׂרָה מְדַרְגּוֹת בְּנְבוּאָה, כְּנֶגֶד 'עֲשָׂרַת
הַדְּבָרוֹת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ה, ד):
"פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם". "דְּבַר ה', זו
נְבוּאָה" (שבת קלח:).

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי נְבוּאָה, בְּחִינַת 'עֲשָׂרָה
מְדַרְגּוֹת', בְּחִינַת 'עֲשָׂרַת
הַדְּבָרוֹת', זֹכִיךְ ל'אֲמוּנָה', לְהֶאֱמִין שֶׁהַכֹּל
בְּרַא הֵשֵׁם ב'עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת'.

עֲנִינִי 'עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת' עִם הַפְּסוּקִים
- נִמְצְאִים בְּהִרְחָבָה בְּפִרְשַׁת יְתָרוֹ -

"שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד)

וּצְלוֹתָא דְעַנְי אִיהוּ שְׂכִינְתָא, מֵאן עַנְי דָּא צְדִיק, בְּגִינְיָה אִסְתַּלַּק קוּצָא דְאוֹת ד' ד' אֶחָד.
(תקוני-זוהר מב: ועוד)

נא.

(ח"א י, ה)

הַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבִטֵּל הַנְּאֻחַ, שְׁהִיא הַעֲבוּדָה-הַזָּרָה וְכו' - הוּא עַל-יַדִּי הַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיקִים.

כַּמוּבָא ב'תְּקוּנִים' (מח.): "ב'תְּרוּעָה דְאִיהוּ רוּחָא, אֲתַעֲבִיר 'אֵל אַחֵר'" (שמות לד, יד). וְ'צְדִיק' הוּא בְּחִינַת 'רוּחָא' וְכו', וְעַל-יָדוּ נִכְנַע 'רוּחַ-גְּבוּהָ', "אֵל אַחֵר" (שמות לד, יד), וְנַעֲשֶׂה מ'אַחֵר' אֶחָד, כִּי הוּא "קוּצָא דְאוֹת ד'" (תקוני-זוהר מב:), שְׂמֻמְנוּ אַרְבַּע רוּחוֹת וְכו'.

נב.

(ח"א יא, א)

"יֵשׁ יְחִוּדָא-עֲלָאָה' וְיְחִוּדָא-תַתְּאָה', הִינּוּ: "שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל" (דברים ו, ד), וְבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד' (זוהר בְּרֵאשִׁית יח:). - וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, צָרִיךְ שִׁיחֶיהָ נַעֲשֶׂה זֹאת עַל-יָדוֹ וְכו'.

נג.

(ח"א מב)

שֵׁם שְׂדֵי, הֵם הָאֲבוֹת' (זוהר פְּנַחַס רלא), כִּי ש' תֵּלַת עַנְפֵי הָאֵילָן, שְׁהֵם הָאֲבוֹת. וְהֵם שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הַיְחִוּד (דברים ו, ד): "ה' אֱלֹהֵינוּ ה'" - שְׁהֵם י"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵם י"ד שְׁל שְׂדֵי. וְרֵאשִׁי-תְבוֹת שְׁל 'אַבְרָהָם יִצְחָק יַעֲקֹב, הֵם הָרֵאשִׁי-תְבוֹת שְׁל (שם): "י' אֱלֹהֵינוּ י'".

נד.

(שיחות-הר"ן רפב)

כְּשֶׁנִּפְרָדִין חֲסִדוֹשְׁלוֹם מֵהַצְדִּיקִים, כָּאֵלוּ עוֹבְדֵין עֲבוּדָה-זָרָה. כִּי

"הַצְדִּיק הוּא קוּצָא דְאוֹת ד'" (תקוני-זוהר מב:). וְכְשֶׁנִּפְרָדִין מִמְּנוּ, אָזִי מִפְרִידֵין קוּצָא דְאוֹת ד' ד' אֶחָד" (דברים ו, ד), וְנַעֲשֶׂה חֲסִדוֹשְׁלוֹם "אַחֵר", שְׁהוּא "אֵל אַחֵר" (שמות לד, יד) 'כְּפִירוֹת'.

כִּי עֵקֶר 'אֱמוּנַת-הַיְחוּד', הוּא עַל-יַדִּי הַצְדִּיקִים-הָאֱמִתִּים, שְׁהֵם "קוּצָא דְאוֹת ד' ד' אֶחָד".

נה.

(הוספות מפתב-יד רבנו ז"ל, השי"ף לתורה ח"ב סב - הנדפס בסוף הספר)

לְעֵתִיד שְׁיִתְבַּטְּלוּ כָּל הָאֱמוּנוֹת-כּוֹזְבֵיּוֹת, וַיֵּאֱמִינוּ הַכֹּל ב'ה' אֶחָד" (דברים ו, ד) - עַל-יַדִּי-זֶה יִתְקַרָּא 'שַׁבַּת' ("יום שְׁבֻלוֹ שַׁבַּת". תְּמִיד פ"ז מ"ד; רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לֹא. סְנֵהֲרִין צז).

כִּי 'אֱמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת, נִקְרָא 'שַׁבַּת' - כִּי 'שַׁבַּת' מוֹרָה עַל מַחֲדָשׁ אֵת עוֹלָמוֹ "בְּשִׁשֶּׁת יָמִים. וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת וַיִּנְפַּשׁ" (שמות לא, יז).

בְּשִׁבְלִי-זֶה אָמְרוּ חַז"ל (שַׁבַּת קיח:): "כָּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת, אֶפְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה-זָרָה כְּדוֹר אָנוּשׁ, מוֹחֲלִין לוֹ" - כִּי 'שַׁבַּת' עֵקֶר 'אֱמוּנָה' וְהַשַּׁבַּת עֲבוּדוֹת-זָרוֹת'.

נו.

(חיי-מוהר"ן, הַשְּׂמֻטוֹת בְּסוּף הַסֵּפֶר - נְדַפֵּס בְּסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת דְּפוּס רֵאשׁוֹן שְׁנַת תַּקע"ה; לְקוּטֵי-הַלְכוּת, יְבוּס ב, ו)

בְּעֵת שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ עֲנִין הַנְּאָמֵר בְּמֵאֵמֵר לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א סה): "וַיֵּאמֶר בּוֹעֵז אֵל

רוֹת" - "שְׁצַרְיָךְ לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתַּפְלָה" וְכֹו' (אֹת ב), "וְזֶה בְּחִינַת הַתְּכָלִית שֶׁהוּא כְּלוֹ אֶחָד, כְּלוֹ טוֹב" וְכֹו' (אֹת ג) - אִז אָמַר בְּאוֹתוֹ הָעֲנִיָּן: שֶׁ"אֶחָד" (דְּבָרִים ו, ד), הוּא רֵאשִׁי-תִבּוֹת: "דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים" וְכֹו' (יְרֵמְיָה כג, לו). (שם סִימָן סה).

וְכִפִּי הַנְּרָאָה: שְׁדַבֵּר אִז מֵעֲנִיָּן: "אֵלֹו וְאֵלֹו דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים" (עֲרוּבִין יג: גִּטִּין ו: ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת פ"א ה"ד - עִין לְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"א נו, ט).

וְאֵינִי זֹכֵר הַהֶמְשָׁךְ וְהַחֲבוּר עֲנִיָּן זֶה לַעֲנִיָּן הַתְּכָלִית הַנִּל. [וְהָרַב מֵטְשֶׁעְהַרְיִן ז"ל מִבְּאֵרוֹ בְּפִרְפְּרָאוֹת-לְחֻכְמָה' ח"א סה אוֹת יא].

- עֲנִיָּנִי קְרִיאַת-שְׁמַע' -

נז.

(ח"א כג, ד)

עֲשֻׁרַת הַדְּבָרוֹת, הֵם בְּקְרִיאַת שְׁמַע' (ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת פ"א).

נח.

(ח"א לו, ג)

כְּשֶׁקּוֹרֵין פְּסוּק רֵאשׁוֹן שֶׁל 'קְרִיאַת-שְׁמַע', צָרִיךְ לְהַעֲצִים עֵינָיו (בְּרֻכּוֹת יג: שְׁלַחַן-עֲרוּךְ אֲוַרְחֵי-חַיִּים סא, ה; פְּרִיעֵץ-חַיִּים שַׁעַר קְרִיאַת-שְׁמַע פ"ו), בְּבַחֲינַת: "עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינָיִן" (זֵהָר מִשְׁפָּטִים צה).

כִּי תִקּוֹן 'הַרְהוּרֵי-זְנוּת' - שֵׁי אָמַר "שְׁמַע" וְ"בְרוּךְ שֵׁם".

כִּי 'תְּאוֹת-נְאוּף' בָּאָה מ'עֲכִירַת-דָּמִים', הֵינּוּ: מ'טְחוּל, לִילִית, שְׁפָחָה בִישָׂא, אָמַר דְּעַרְבֵרֵב, מְלֻכּוֹת-הַרְשָׁעָה" (תַּקּוּנֵי-זֵהָר

פה: קמ.). ו'מְלֻכּוֹת-אֲדָשְׁמִיא' הוּא בְּבַחֲינַת "גְּבִירְתָּא" (זֵהָר וִירָא קִיד: עַל-פִּי מִשְׁלִי ל, כג), "אִשָּׁה יִרְאֵת ה'" (מִשְׁלִי לֵא, ל), וְכֹו'.

וְכַשְׁמִקְבֵּל עָלָיו עַל מְלֻכּוֹת שָׁמַיִם בְּאֵלֹו הַפְּסוּקִים - כּוֹלָל נִשְׁמַתוֹ בִּי"ב שְׁבִטֵי יְהוָה.

כִּי "בְּשֵׁנֵי פְּסוּקִים אֵלֹו - יֵשׁ י"ב תִּבּוֹת, נִגְדַּד י"ב שְׁבִטֵי יְהוָה; וּמ"ט אוֹתִיּוֹת, כְּנִגְדַּד מ"ט אוֹתִיּוֹת שְׁבִשְׁמוֹת שְׁבִטֵי יְהוָה" (מְגִלָּה-עַמְקוֹת, תַּחֲלַת פֶּרֶשֶׁת שְׁמוֹת).

וּמִפְּרִישׁ נִשְׁמַתוֹ, מִנִּשְׁמַת עַרְבֵרֵב, הַבָּאִים מ'אִשָּׁה זֹנָה" (וִיקְרָא כא, ז), "שְׁפָחָה בִישָׂא", שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת (בְּרֵאשִׁית טז, ח): "מִפְּנֵי שְׂרֵי גְבִרְתֵי אֲנֹכִי בְּרַחַת", שֶׁהַתְּאוּהָ בּוֹרַחַת וְנִפְרָדַת מִמֶּנָּה.

וְאִם אֵינּוּ מִשְׁתַּדֵּל לְגַרֵּשׁ ה'אִשָּׁה זֹנָה" - אִזִּי הוּא בְּבַחֲינַת (מִשְׁלִי ל, כג): "שְׁפָחָה תִירֵשׁ גְּבִרְתָּה".

וְזֶה בְּחִינַת 'סְגִירַת עֵינַיִם' בְּשַׁעַת 'קִבְּלַת עַל מְלֻכּוֹת שָׁמַיִם' - לְהוֹרוֹת: שְׁעַל-יָדֵי 'קִבְּלַת עַל מְלֻכּוֹת-שָׁמַיִם', הוּא בְּבַחֲינַת: "עוֹלִימְתָא שְׁפִירְתָּא דְלִית לָהּ עֵינָיִן", שֶׁהִיא הַתְּאוּהָ שְׁכוּלְלַת הַמּוֹדוֹת-רְעוֹת שֶׁל 'שְׁבַעִים לְשׁוֹנוֹת'.

וְכִלְ-זֶה כְּשֵׁי שֶׁלּוֹ לְאָדָם הַרְהוּר בְּאִקְרָאֵי בְּעֵלְמָא - אִזִּי דֵי לוֹ בְּאִמִּירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים הַנִּל.

אָבֵל אִם הוּא חֲסוּזְשָׁלוֹם רְגִיל בְּהַרְהוּר שֶׁל הַתְּאוּהָ הַכְּלָלִיּוֹת - אִזִּי צָרִיךְ גַּם-כֵּן לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּשַׁעַת 'קִבְּלַת מְלֻכּוֹת-שָׁמַיִם' וְכֹו'.

וְזֶה שְׁתַּרְגָּם יוֹנְתָן עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כה, ו): "וְהִמָּה בָכִים פָּתַח אֶהֱל מוֹעֵד",

"בְּכֵן וְקוֹרִין אֶת שְׁמֵעַ" - וְזֶה לֹא עָשׂוּ, אֲלֵא בְּדִי לְהַנְצִיל מִהֲרֹהֵר שֶׁל "אִשָּׁה זֹנָה", שֶׁהִיא קַלְפָּה הַקּוֹדֶמֶת לַפְּרִי, וְלִבּוֹא לְהַתְגַּלוּת־הַתּוֹרָה'.

קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ" - הֵינּוּ: שְׁאֲנוּ מִבְּקָשִׁים וּמִתְגַּעְגְּעִים לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יַד־זֶה זֹכִים לְאַמוּנָה' - הֵינּוּ: 'קְרִיאַת־שְׁמֵעַ', שֶׁהוּא 'אַמוּנָה'.

נט.

(ח"א לו, בפסוק)

בְּשִׁמְפָסִיק הַנִּקְדָּה מֵהַדָּל"ת שֶׁל "אַחַד" (דְּבָרִים ו, ד), וְהַנִּקְדָּה' הִיא 'אוֹת בְּרִית' - אִזִּי נַעֲשֶׂה "אַחַר" (שְׁמוֹת לז, יד) וְכו'.

אֲבָל מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ עֲצָמוֹ מִזֵּאת הַתְּאֻוָּה, אִזִּי נִתְקַשֵּׁר בְּמַלְכוּת־שָׁמַיִם' וְכו'. וּבְשִׁבְל־זֶה: סִגְלָה לְבַטֵּל הַרְהוּרֵי נְאוּת, לְקַרֵּא "שְׁמֵעַ יִשְׂרָאֵל" וְ"בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד" וְכו'.

ס.

(ח"א נד, ג)

אֲפֹלוּ הַהֶמּוֹן שְׁאִינָם יְכוּלִים לְלַמֵּד, הֵם מְקַיְמִין עֶסֶק הַתּוֹרָה בְּמָה שֶׁקוֹרִין 'קְרִיאַת־שְׁמֵעַ', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מְנַחֲוֹת צט:).

סא.

(ח"א קנה)

צָרִיךְ כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ מֵהַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיחֶיהָ לוֹ כְּפִסּוּפִין וְגַעְגּוּעִים לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, וְגַם שִׁיחֶיהָ גַעְגּוּעִים לְכָל הַצְּדִיקִים לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל".

וְהוּא סִגְלָה לְהַפְעֵס וְלַעֲצוּבוֹת! - כִּי "כָּל הַבּוֹעֵס כְּאִלוֹ עוֹבֵד עֲבוֹ"ם" (שְׁבֹת קה: זֶהר בְּרֵאשִׁית כז: וְעוֹד). אֲבָל 'אַרְץ־יִשְׂרָאֵל', הוּא בְּחִינַת 'אַמוּנָה', בְּחִינַת 'אַרְךְ־אֵפִים', הַפֶּךְ הַכְּפֵעַ'.

וְזֶה שֶׁקֹּדֵם 'קְרִיאַת־שְׁמֵעַ' שֶׁהוּא 'אַמוּנַת־חֵיחוד', אָנוּ מִבְּקָשִׁים: "וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ

סב.

(ח"א קצג)

וְזֶה שֶׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא (בְּרֵכוֹת סא:): "כָּל יָמֵי הָיִיתִי מְצַטְעֵר עַל פְּסוּק זֶה, מְתִי יָבוֹא לְיָדִי וְאֶקְיַמְנוּ, עַכְשָׁו" וְכו'.

הֵינּוּ: שֶׁבִשְׁעַת 'קְרִיאַת־שְׁמֵעַ' שֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא מְקַבֵּל עַל־עַצְמוֹ 'אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית־דִּין', הִיא מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ מְסִירַת־נַפְשׁוֹ בְּמַחְשָׁבָה חֲזָקָה וְתַקִּיפָה כְּזוֹ, עַד שֶׁהִיא מְצַטְעֵר וּמְרַגֵּשׁ מִמֶּשׁ 'יְסוּרֵי הַמֵּיתָה' מִמֶּשׁ, כְּאִלוֹ סוּקְלִין וְשׁוֹרְפִין אוֹתוֹ מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוּם הַפְּרֵשׁ.

וְזֶה: "כָּל יָמֵי הָיִיתִי מְצַטְעֵר מְתִי יָבוֹא" וְכו'. הֵינּוּ: שֶׁמִּמָּה שֶׁשְׁעָרְתִּי וְקַבַּלְתִּי בְּדַעְתִּי "מְתִי יָבוֹא לְיָדִי וְאֶקְיַמְנוּ" לְמִסַּר נַפְשִׁי עַל 'קְדוּשַׁת־הַשָּׁם', מְזָה לְבַד הָיִיתִי מְצַטְעֵר וּמְרַגֵּשׁ וְסוּבֵל 'יְסוּרֵי־הַמֵּיתָה' מִמֶּשׁ. "עַכְשָׁו שָׁבָא לְיָדִי בַּפֶּעַל, וְלֹא אֶקְיַמְנוּ"?! הֲלֹא תִמִּיד הָיִיתִי סוּבֵל זֶה הַצַּעַר מִמֶּשׁ, מִהַקְבָּלָה בְּמַחְשָׁבָה לְבַד.

סג.

(שיחות־הַר"ן רס)

הַפְּלִיג בְּמַעֲלַת הַהִשְׁתַּוְּקָקוֹת וְהַפְּסוּפִין וְהַגַּעְגּוּעִים לְדְבָרִים־שֶׁבְקִדְשָׁה, אֶהֱעַל־פִּי שְׁאִינּוּ זֹכָה לַעֲשׂוֹתָם, אֶהֱעַל־פִּי־כֵן הַהִשְׁתַּוְּקָקוֹת וְהַגַּעְגּוּעִים בְּעֲצָמָן טוֹבִים מְאֹד וְכו'.

וְהִבִּיא רֵאִיָּה מֵהַדִּין הַמְּבֹאֵר בְּשִׁלְחַן־עֲרוּךְ אַרְח־חַיִּים (סב, ד): "שְׁמִי שֶׁהוּא

במקום שאינו נקי, ואינו יכול לקרות 'קריאת-שמע', יהרהר בלבו". ופרשו שם (מגן-אברהם סק"ב): שהפירוש הוא: "שיהרהר בלבו שהוא צריך לקרות קריאת-שמע, ואינו יכול, ויצטער על זה, והוא מקבל שכר על-זה".

נמצא: שההשתוקקות והגעגועים שמצטערים לעשות המצוה, אף-על-פי שאינם יכולים לגמרה, הם גם-כן יקרים מאד, ומקבלים שכר עליהם.

סד.

(פונכי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ב יז)

דברו פעם-אחת לפני מוהרנ"ת: מענין הפרצה במדינת אשפנז לגלח הזקן והפאות.

אמר לו ר' מאיר מטעפליק ז"ל: "איך עוברים בכל יום על המשה לאוין"?! והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל: "הלא איך עוברים בכל יום זמן קריאת-שמע"?!

סה.

(ספר-המידות, עניני קריאת-שמע')

[א] לא הרבה ירושלים, אלא בשביל שחללו את השבת, ובטלו 'קריאת-שמע' שחרית וערבית וכו' (אמונה מב).

[ב] להצלחה - תשמע פשהצדיק אומר 'יהוד השם', הינו "שמע ישראל" (הצלחה יח).

[ג] מי שמקים 'קריאת-שמע' שחרית וערבית, אינו נמסר ביד שונאיו (מריבה סז).

[ד] מאן דמיבעית [מי שמפחד], אף-על-גב דאיהו לא חזי, מזליה חזי. ותקנתו וכו', או ליקרי 'קריאת-שמע' וכו' (פחד י - על-פי מגלה ג).

[ה] הנפנה, ונוטל ידיו, ומניח תפלין, וקורא 'קריאת-שמע', ומתפלל - כאלו בנה מזבח, והקריב עליו קרבן, וכאלו טבל (תפלה מ).

ענין "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד"

סו.

(ח"א לו, ג-בסוף)

תקון 'הרהורי-זנות', וסגלה לבטל 'הרהורי-נאוף', לקרא "שמע ישראל" ו"ברוך שם כבוד".

סז.

(שיחות-ה"ן צג)

יש אור שמאיר באלף עולמות. וצריך לזה חכם גדול שיוכל לחלק אלפים למאות, האור הגדול לחלקים קטנים, כדי שיוכלו הקטנים במעלה לקבלו מעט מעט.

ומי שאינו יודע זאת, אינו יודע היחוד של "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ואינו יודע מה זו "ציקי קדרה" שאמרו רז"ל (פסחים נו): "משל לבת מלך שהריחה ציקי קדרה, תאמר, יש לה גנאי. לא תאמר, יש לה צער".

"ה' אחד - ואהבת את ה' אלקיך" (דברים ו, ד-ה)

אחד בגימטריא אהב"ה. (עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ט"ה פכ"ג; טל"ה עשרה-מאורות, מאמר ד)

סח.

(ח"א ד, ד)

"ה' אחד ושמו אחד" (זכריה יד, ט), כמאמר חז"ל (פסחים נ): "שלעתיד יהיה

אחדות גמור, שיהיה כלו הטוב והמטיב".

אח"ד גימטריא **אהב"ה** (עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עשרה-מאמרות, מאמר ד).

היגו: הן **"ה"** [הגיה] שהוא **ר'המים**, הן **"שמו"** שהוא **בחינת אלהים**, **בחינת דין** - **כלה לטובתה**, **מחמת אהבה** שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותה, כמו שכתוב (משלי ג, יב): **"את אשר יאהב ה' יוכיח"**, וכתוב (עמוס ג, ב): **"רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על-כן אפקד עליכם עונותיכם"**.

סט.

(ח"א נד, ו)

"חלום פרעה אחד הוא" (בראשית שם, כה) - היגו **"חלום פרעה"**, שהוא **בחינת ב'ח-המדמה**, **ב'ח בטל**, כמו שכתוב (שמות ה, ד): **"תפריעו את העם"** - הוא בא מ'אחד', היגו מ'אהבה', כי **"אחד הוא בחינת אהבה"**, כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מוה"ר ח"א ד, ד - עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עשרה-מאמרות, מאמר ד).

ע.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, כו-נז)

אי-אפשר להמשיך המתקה מ'רצון העליון, שהוא **בחינת התגלות עת-רצון שבשבת במנחה** - כ"אם על ידי **אהבה ואחדות שבין ישראל**.

כי **אהב"ה** בגימטריא **אח"ד** (עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עשרה-מאמרות, מאמר ד).

ועל-כן אומרים **במנחה בשבת: "אתה אחד ושמו אחד, ומי בעמך"**

ישראל גוי אחד בארץ - כי אז בשבת במנחה, צריכין לעלות עד **רצון-העליון**, שלזה צריכין שיהיה **אהבה ואחדות גדול** בין ישראל, **בחינת (המשך תפלת מנחה שבת): "מנוחת שלום ושלוח השקט ונבטח" וכו'.**

ועל-כן על ידי שלא היה **אהבה ואחדות** בין **תלמידי רבי עקיבא**, **"על-כן מתו כ"ד אלף דיקא, בימי הספירה דיקא"** (יבמות סב:) - כי לא המתיקו הדינים שב"כ"ד בתי-דינים, על ידי **"ד' דאחד"** שעלה לשם רבי עקיבא רבם וכו'.

ועל-כן אמר רבי עקיבא **דיקא** (ספרא על ויקרא יט, יח): **"ואהבת לרעך כמוך, זה כלל גדול בתורה"**.

"ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך" (דברים ו, ה) - מצות אהבת השם -

עא.

(ח"א סב, ב)

צריך לעבד השם בשני יצרון, שיהיה היצירה הרע כפונה ליצירת טוב.

כמאמר חז"ל (ברכות פ"ט מ"ה; נד.) - על דברים ו, ה): **"ואהבת וכו' בכל לבבך"**, **"בשני יצירה"** - שיהיה לבו שלם עם ה' אלקיו, שלא יהיה לו מחלוקת בין שני יצרון, היגו: **שלא יהיה לבו חלק עליו, בחינת (הושע י, ב): "חלק לבם"**.

ועל-ידי **'למוד-הפוסקים'** - נתקשר לה' שלום-שבקדשה, ומתקן ה'מחלקת-שבקדשה'.

ואז נתבטל ה'מחלקת היצירה הרע' שב'לבו, ואז יוכל לעבד השם בכל לבבו, בשני יצרים.

[הוֹסְפוֹת מִכְתַּב־יָד רַבֵּנוּ ז"ל, הַשִּׁיף לְתוֹרַה הַזֶּה, הַנִּדְפָס בְּסוֹף הַסֵּפֶר: כָּל הַמְחַלְקוֹת, שֶׁרָשָׁם מִה'תּוֹרָה, הֵינּוּ: מִה'מְחַלְקוֹת הַתְּנָאִים, נִשְׁתַּלְשַׁל לְמַטָּה. וּמִה'סִיגִים, נַעֲשֶׂה מְחַלְקוֹת שֶׁלֹּא לְשֵׁם־שָׂמִים.]

וְצָרִיךְ לְרְאוֹת לְהַשְׁלִים אֶת לְבוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְבוֹ חֶלֶק עֲלֵיו. הֵינּוּ: שֶׁיַּעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם בְּשֵׁנֵי יִצְרִיךְ, כְּמֵאמֶר (בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה: נד. - עַל דְּבָרִים ו, ה): **"בְּכָל לִבְבְּךָ"** וְכוּ', שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת (הוֹשַׁע י, ב): **"חֶלֶק לִבִּי"**. וְהַמְחַלְקָת שֶׁל הַיִּצְרָר שֶׁבְּלִב הָאָדָם, הֵן הֵן ה'כְּפִירוֹת' שֶׁמְטִיל עַל הָאָדָם, וּמוֹנֵעַ מִן הָאָדָם 'שְׂבִילֵי אֱמוּנָה', וּמַחְשִׁיף אֶת שְׂכָלוֹ מִלְּהַבִּין תְּשׁוּבוֹת עַל הַכְּפִירוֹת.

וְעֵצָה עַל־זֶה: **"לְלַמֵּד פּוֹסְקִים!"** - וְעַל־יְדֵי־זֶה יִשְׁלִים 'מְחַלְקָת הַיִּצְרָר שֶׁבְּלִב' שֶׁשָּׁרְשׁוֹ מִה'תּוֹרָה, כְּנ"ל].

עב.

(ח"א צג)

כָּל הָעוֹשֶׂה מְשֵׁאוֹמְתָן בְּאֱמוּנָה, מְקִים מְצוֹת־עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתְּ" [אֵת ה' אֶלְקִיךָ] (דְּבָרִים ו, ה) - **"שֶׁהִיא שֶׁרֶשׁ לְכָל מְצוֹת־עֲשֵׂה"** (תַּקוּנֵי־זֶהֲרַ נב. זֶהֲרַ בְּרֵאשִׁית כד.; עֵינַי יְרוּשָׁלַיִם סוֹף בְּרִכּוֹת; עֵינַי לְקוּטֵי־אֲמָרִים תַּנְיָא פְּרָק ד').

וְכִיצַד מְקִימִין מְצוֹת "וְאֶהְבֶּתְּ"?

דְּאִיתָא בְּגִמְרָא (יִזְמָא פו.) **עַל פְּסוּק "וְאֶהְבֶּתְּ" - "שֶׁתִּרְאֶה שִׁיתְּאֶהֱבֵה שֵׁם־שָׂמִים עַל יְדֶךָ. בִּיצַד: אָדָם קָרָא, וְשָׁנָה, וְשִׁמַּשׁ תְּלַמִּיד־חֻכְמִים, וְעִסְקוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, וּמְשֵׁאוֹמְתָנוּ בְּאֱמוּנָה - מָה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרִים: 'אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁלְּמָדוּ תּוֹרָה' וְכוּ'."**

נְמַצָּא: שֵׁם־שָׂמִים מִתְּאֶהֱבֵה עַל יְדוֹ, וּמְקִים מְצוֹת "וְאֶהְבֶּתְּ" - **"שֶׁהוּא שֶׁרֶשׁ כָּל הַמְצוֹת"**.

עג.

(ח"א רי)

עַל־יְדֵי 'מְשֵׁאוֹמְתָן בְּאֱמוּנָה' - הוּא מְקִים "וְאֶהְבֶּתְּ" [אֵת ה' אֶלְקִיךָ]

(דְּבָרִים ו, ה), **כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל** (יִזְמָא פו.): **"וְאֶהְבֶּתְּ" - "שֶׁיְהִי שֵׁם־שָׂמִים מִתְּאֶהֱבֵה עַל יְדֶךָ וְכוּ'."**

וּבְשִׁמְקִים "וְאֶהְבֶּתְּ" - עַל־יְדֵי־זֶה יִהְיֶה לוֹ פְּרִנְסָה בְּלֹא יְגִיעָה וְטָרַח.

כִּי אָמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים קיח.): **"קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו כְּקָרִיעַת יַם־סוּף", וְקָרִיעַת יַם־סוּף הִיָּה עַל־יְדֵי זְכוּת 'אֲבָרָהם', בְּחִינַת "וְאֶהְבֶּתְּ", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל** (זֶהֲרַ תְּרוּמָה קע: עַל שְׁמוֹת יד, כז): **"וַיֵּשֶׁב הֵים לְפָנֹת בְּקָר, דָּא בְּקָר דְּאֲבָרָהם"**.

נְמַצָּא: כְּשֶׁהִגִּיעַ 'עַת הַבְּקָר', בְּחִינַת 'אֲבָרָהם', אָזִי יֵצֵא מְקַשׁוּי לְקַל, כִּי עַד הַבְּקָר הִיָּה קָשָׁה לְפָנָיו 'קָרִיעַת יַם־סוּף'.

נְמַצָּא: עַל־יְדֵי 'מְשֵׁאוֹמְתָן בְּאֱמוּנָה' - אַחֲזִיז בְּבַחֲיִנַת "וְאֶהְבֶּתְּ", בְּחִינַת 'אֲבָרָהם', אָזִי אֵינִי קָשִׁין לוֹ מְזוֹנוֹתָיו.

עד.

(ח"א נד, ה"ו)

הַמוֹצִיא דְּבָה - נוֹפֵל לְבַהֲמִיּוֹת, וְנִתְגַּבֵּר עָלָיו 'פְּחֵה־הַמְדָּמָה', שֶׁהוּא 'פְּחֵה־הַבְּהִמִיּוֹת', דִּהֵינּוּ: שֶׁנִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ ה'דַּעַת'.

כִּי "מוֹצִיא דְּבָה הוּא פְּסִיל" (מְשָׁלִי י, יח), וּבְשֶׁה'דַּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ - נוֹפֵל מ'אֶהְבֶּת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' ל'אֶהְבֶּת־הַבְּהִמִיּוֹת'.

עה.

(ח"ב ה, טו)

בְּשִׁבִיל 'אֶהְבֶּת־הַשֵּׁם', צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַנִּרְאִין כְּשֶׁצָּעוֹן, כִּדִּי לַעֲשׂוֹת מְצוֹתָיו וְרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

כִּי צְרִיכִין לְהַתְּגַלְּגַל בְּכָל מִינֵי רַפֶּשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וּמְצוֹתָיו יִתְבָּרַךְ,

וְלֹאֵן דּוֹקָא מְצוּהָ מִמֶּשׁ, אֲפֵלַּא כָּל דְּבַר שֵׁישׁ
בו רצון השם יתברך נקרא מצוה.

וְזֶה (שם): "וְאִמּוֹנָה מְאֹד" - זֶה מְמוֹן, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ו, ה): "וּבְכָל מְאֹדָךְ"
(בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה; נד. - "וּבְכָל מְאֹדָךְ, בְּכָל מְמוֹנָךְ").

עו.

(ספר המדות, עניני אהבת השם יתברך)

[א] **על-ידי אהבת השם יתברך** - נשמר
הנפש מכל פגעים רעים (אהבה ג).

[ב] כשתשוב בתחלה על עוונותיך - תוכל
לבוא לאהבת השם יתברך (אהבה ד).

[ג] **על-ידי אהבה** - בא התחזקות (אהבה ו).

[ד] **על-ידי אמירת הלל** בקול גדול -
זוכים לאהבת השם יתברך (אהבה ח).

[ה] **העובד מאהבה** - זכותו מגן עד אלפים
דור (אהבה יב).

[ו] **על-ידי שמחה** ב'שמחת-תורה' - זוכה
לעבד את השם יתברך באהבה (שמחה כה).

[ז] **על-ידי שתבקש מהשם יתברך**: "שיתן
לך אהבה!" - על-ידי-זה יכסה הקדוש-
ברוך-הוא פשעיה (תשובה סח).

"וּבְכָל מְאֹדָךְ" (דְּבָרִים ו, ה)

עז.

(ח"א כג, ה)

**כל המצוות שאדם עושה אותם בלא
ממון, שאין רוצה להפסיד ממון
בשביל המצוה** - זה הבחינה נקרא צדק.
וזה (תהלים קיט, קלח): "צוית צדק עדתיך".

**אבל כשהביב כל-כך המצוה, עד שאין
מרגיש בהפסד ממון** - זאת הבחינה
נקרא אמונה, כי עקר אמונה הוא בממון,
כשמשבר תאות-ממון.

עת.

(שיחות-הר"ן נז)

**אותו הדבר שמתגבר על האדם והוא
משקע בו, אותו הדבר דוקא הוא
צריך לשפר בשביל השם יתברך, כי זה
עקר עבודתו.** וכמו שאמרו רז"ל (בְּרִכּוֹת סא: על
דְּבָרִים ו, ה): "וּבְכָל מְאֹדָךְ" - "יש לך אדם
שהביב עליו ממון מגופו".

עט.

(שיחות-הר"ן רפט)

**אמר לאחד: שמי שאינו להוט ונבהל
להון, ואיננו נושא ונותן יותר מכפי
ממונו שיש לו, רק עושה משא-ומתן
באמונה בממונו לבד, ואינו לווה מאחרים
לעשות משא-ומתן גדול, זהו מקיים (דְּבָרִים ו,
ה): "וּבְכָל מְאֹדָךְ".**

**גם אמר לאחד: שכשנותנין חמש לצדקה
מממונו, הוא מקיים: "וּבְכָל מְאֹדָךְ".**

פ.

(חיי-מוהר"ן תקיג)

**על-ידי אמונת צדיקים-אמתים, זוכה
לממון הרבה.**

**וזה (זמירות ליל-שבת): "שכרו הרבה מאד,
על פי פּעלו".** "מאד" - זה ה'ממון'
כמו שאמרו רז"ל (בְּרִכּוֹת פ"ט מ"ה - על דְּבָרִים ו, ה)
"וּבְכָל מְאֹדָךְ" - "בְּכָל מְמוֹנָךְ".

"פּעלו" - הם ה'צדיקים', כמו שכתוב
(איוב לו, ג): "אתן לפעלי צדק".

וזה: "על פי פּעלו" - הינו על-ידי אמונה
בהצדיקים' - כי אמונה תולדה ב'פה

פג.

(ח"א עה)

צְרִיכִין לְדַבֵּר רק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים,
בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, "וְלֹא

בְּדַבְרֵים אַחֲרִים" (יומא יט: על: "וְדַבַּרְתָּ בָּם". דְּבָרִים
ג. ז) - פְּדִי לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת, לְתַקֵּן כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

כִּי עֵקֶר הַפְּרִיָּאָה הִיְתָה עַל-יַדֵּי ה'דְּבוּר',
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לג. ו): "בְּדַבַּר ה'
שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ". וְעַל-יַדֵּי ה'שְׁבִירָה' נִפְלו
נִיצוּצוֹת בְּכָל הַדְּבָרִים, בְּמֵאֵכָל וּבְמִשְׁתָּה
וּבְמִלְבוּשׁ, וּבְכָל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁפְּעוּלָם.

וְהַנִּיצוּצוֹת הֵם 'אוֹתִיּוֹת'. וְקֵדָם שְׁמוּצִיא
אֶל ה'דְּבוּר', הֵם בְּחִינַת דָּם,
וְהוּא בְּחִינַת נֶפֶשׁ וְכוּ'. וְכִשְׂפִיָּאָה לְדְבוּר',
הוּא בְּחִינַת (שִׁירַת הַשִּׁירִים ה. ו): "נֶפֶשׁ יֵצֵא
בְּדְבוּר".

כִּי קֵדָם שְׁמִכְנִים אֵלּוּ הַנִּיצוּצוֹת
וְהַאוֹתִיּוֹת תוֹךְ דְּבוּרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה -
אֵין לָהֶם שׁוּם 'צְרוּף וְחִבּוּר', וְהֵם בְּבְחִינַת
'שְׁבָרִים וּמַחֲלָקֵת' - כִּי כָּל נִיצוּץ מִתְגַּבֵּר עַל
חִבּוּר. וְכִשְׁמִכְנִסֵם אֶל ה'דְּבוּרֵי דְקַדְשָׁה' -
הוּא מְצַרְפֵם וּמַחְבְּרֵם, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת 'שְׁלוֹם'
וְכוּ'.

נִמְצָא: שֶׁצְרִיךְ בְּהַנִּיצוּצוֹת הַנ"ל, לְדַבֵּר
בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, "וְלֹא
בְּדַבְרֵים אַחֲרִים" (יומא יט: וכו').

וְקֵדָם הַתְּקוּן - דְּהֵינּוּ: קֵדָם שְׁמוּצִיא
הַנִּיצוּצוֹת אֶל ה'דְּבוּר דְקַדְשָׁה' -
אֵזִי הֵם בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית לב. לב): "צִלַּע עַל
יְרֵכוֹ".

וּבְהִיצִיָּאָה אֶל ה'דְּבוּר' - הֵם בְּחִינַת (שָׁם ב.
כב): "וַיִּבֶן אֶת הַצִּלַּע".

שֶׁל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט. ב): "אוֹדִיעַ
אֱמוּנָתְךָ בְּפִי".

וְעַל-יְדֵי-זֶה "שְׁכַרוּ הַרְבֵּה מְאֹד" -
שְׂזוּכָה לְמִמּוֹן הַרְבֵּה.

פא.

(תניי-מוהר"ן תקפה)

אִם הָיוּ לוֹקַחִין בַּעַל תְּאוֹת־מְמוֹן, שֶׁעָלְיוֹ
דָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵכוֹת סא: עַל דְּבָרִים ג. ה):
"וּבְכָל מְאֻדָּךְ" - "יֵשׁ לָךְ אָדָם שֶׁמְמוֹנֵוּ
חָבִיב עָלָיו מְגוּפוֹ" - אִף-עַל-פִּי-כֵן אִם הָיוּ
מֵרְאִין לְפָנָיו נִגְזוֹן שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, הִיָּה
נִתְבַטֵּל אֶצְלוֹ כָּל תְּאוֹתוֹ אֶל הַמְמוֹן.

"וְשִׁנַּנְתָּם לְבַנְיָדָה" (דְּבָרִים ו. ז)

פב.

(ח"א נג)

עֵקֶר ה'הוֹלָדָה' - עַל-יַדֵּי ה'דְּעַת'. וְלִהְיוֹת
אֶת דְּעַתוֹ, שְׂיִהָא שְׁלָם בְּדְעַת' - אִי-
אֶפְשָׁר אֶלָּא עַל-יַדֵּי עֶסֶק שֶׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי-
אָדָם לְקַרְבָם לְעִבּוּדַת הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ - כִּי הֵם
מְחַדְדִין דְּעַתוֹ, בְּבְחִינַת (תַּעֲנִית ז. מְכוֹת י.):
"וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכָּל".

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה תְּלַמְּדֵים' נִקְרָאִים 'בְּנֵים'
(סְפָרֵי וְאֶתְחַנֵּן ט - עַל פְּסוּק "וְשִׁנַּנְתָּם
לְבַנְיָדָה". דְּבָרִים ג. ז), כִּי עַל-יָדָם בָּא ה'הוֹלָדָה'.

"וְדַבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ
בְּדַרְךָ, וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ" (דְּבָרִים ו. ז)

"בָּם" יֵשׁ לָךְ רְשׁוּת לְדַבֵּר, וְלֹא בְּדַבְרֵים אַחֲרִים.
(יומא יט:)

וְזָהוּ פְרוּשׁ הַגְּמָרָא (ספָּה נג. תענית כה. מגלה כב:): "לוי הטיח דברים כלפי מעלה, וְאֵטְלַע" - שֶׁהוּא בְּחִינַת: "צוֹלַע עַל יָרְכוּ". כִּי מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיא ה'נִיצוּצוֹת' "בְּדַבָּרִים אַחֲרֵיהֶם", נִשְׁאָר בְּבְחִינַת: "צוֹלַע עַל יָרְכוּ".

וְצָרִיךְ לְדַבֵּר בְּתוֹרָה אוּ בַתְּפִלָּה, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַגּוֹף בָּטוּל וְאָפֶס וְכו'.

פד.

(לקוטי הלכות, בית הכנסת ד, ח)

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם שֶׁיִּקְדַּשׁ עַצְמוֹ כָּל-כַּף בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּתְפִלָּה, עַד שֶׁיִּתְבַטֵּל לְגַבֵּי הַדְּבִיבּוֹר לְגַמְרֵי.

דְּהֵינּוּ: שֶׁיִּהְיֶה גּוֹפוֹ מְחָבֵר וְכָלוּל בְּהַדְּבִיבּוֹר, כְּמוֹ הַקֶּלֶף הַמְּחָבֵר בְּהָאוֹתִיּוֹת, עַד שֶׁהַקֶּלֶף עִם הָאוֹתִיּוֹת הֵם דָּבָר אֶחָד מִמֶּשׁ, כִּי שֶׁנִּיהֶם יַחַד הֵם סְפַר־תּוֹרָה.

כְּמוֹ-כֵּן מִמֶּשׁ יִהְיֶה הַגּוֹף מְחָבֵר וְנִכְלָל בְּהַדְּבִיבּוֹר, עַד שֶׁיִּהְיֶה כְּתוּב וְנִחְקַק בּוֹ הַיֵּטֵב, וְלֹא יִהְיֶה נִכְתָּב וְנִחְקַק בְּגוֹפוֹ שׁוֹם אוֹת אַחֵר, רַק אוֹתִיּוֹת וְדַבְרֵי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ קֶלֶף שֶׁל הַסְּפַר־תּוֹרָה שֶׁאֵין נִכְתָּב בּוֹ שׁוֹם דָּבָר רַק אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וְאִזִּי זֶה הָאָדָם הוּא קָדוֹשׁ בְּקִדְשַׁת הַסְּפַר־תּוֹרָה, וְיוֹתֵר, וְעָלָיו נֶאֱמַר (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם" - דְּהֵינּוּ: "שֶׁהָאָדָם הִזָּה בְּעַצְמוֹ הוּא הַתּוֹרָה", כְּמוֹבֵא זֶה בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"רן ח"א קא; רמה).

וְעַל תְּלִמִּיד־חֶכֶם כְּזֶה אָמְרוּ רַז"ל (מכות כב:): "כְּמָה טַפְּשָׁאֵי שְׂאָר אַנְשֵׁי, דְּקִימוּ מִקְמֵי סְפַר־תּוֹרָה, וְלֹא קִימוּ מִקְמֵי צוֹרְבָא מִרְבָּנָן" וְכו'.

וְזֶה בְּחִינַת (משלי ג, ג): "כְּתַבְּם עַל לִוַח לְבָבְךָ" - הֵינּוּ: שֶׁיִּהְיוּ 'דַּבְרֵי־הַתּוֹרָה' כְּתוּבִים בּוֹ מִמֶּשׁ כְּמוֹ הָאוֹתִיּוֹת הַנִּכְתָּבִים בְּסְפַר־תּוֹרָה מִמֶּשׁ, כַּנִּזְכָּר.

וְזֶה שְׁנִסְמַךְ מִצּוֹת לְמוֹד וְהַדְּבִיבּוֹר בְּדַבְרֵי־תּוֹרָה, לְמִצּוֹת 'כְּתִיבַת תְּפִלִּין', שֶׁהוּא בְּחִינָה אַחַת עִם 'כְּתִיבַת סְפַר־תּוֹרָה', כִּי דִּינֵיהֶם אֶחָד - כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפָרָשַׁת קְרִיאַת־שְׁמַע (דברים ו, ז-ח): "וְדַבַּרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ, וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ, וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְכו', וְכַתְּבָתָם וְכו'".

הֵינּוּ: שֶׁהַתּוֹרָה מְזַהֵר אֶת הָאָדָם, שֶׁיִּדְבֹּר 'דַּבְרֵי־תּוֹרָה' תָּמִיד, וְלֹא יִדְבֹּר 'דַּבְרֵי־בְטָלִים', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (יומא יט:): עַל פְּסוּק זֶה: "וְדַבַּרְתָּ בָּם" - "וְלֹא בְּדַבְרֵי בְטָלִים".

הֵינּוּ: שֶׁיִּדְבֹּר כָּל-כַּף דַּבְרֵי־תּוֹרָה בְּשִׁבְתּוֹ בְּבֵיתוֹ וּבְלִכְתּוֹ בַדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבוֹ וּבְקוּמוֹ, עַד שֶׁיִּתְבַטֵּל הַגּוֹף לְגַבֵּי הַדְּבִיבּוֹר לְגַמְרֵי, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַגּוֹף מְקֻשָּׁר וְנִכְלָל בְּהַדְּבִיבּוֹר, כְּמוֹ הַקֶּלֶף שֶׁל סְפַר־תּוֹרָה וְתְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת.

וְזֶהוּ: "וְדַבַּרְתָּ בָּם וְכו', וְקִשְׁרָתָם וְכַתְּבָתָם וְכו'" - הֵינּוּ: שֶׁתְּדַבֵּר כָּל-כַּף בְּתוֹרָה, עַד שֶׁיִּתְבַטֵּל הַגּוֹף לְגַמְרֵי לְגַבֵּי הַדְּבִיבּוֹר, עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּבְחִינַת 'תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת' הַנִּכְתָּבִים עַל הַקֶּלֶף, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת וְהַקֶּלֶף שֶׁנִּיהֶם אֶחָד מִמֶּשׁ, כֵּן יִהְיֶה הַגּוֹף מְקֻשָּׁר וְנִכְלָל בְּהַדְּבִיבּוֹר־הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה, עַד שֶׁיִּתְבַטֵּל אֶצְלָם לְגַמְרֵי, כַּנִּזְכָּר.

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

פה.

(ח"א יז, א)

ההתפארות של ישראל, הוא בחינת 'תפלין', 'שנקראים פאר' (ברכות יא. ועוד), ועל-ידם נתגלה יראה, כמו שאמרו חז"ל (ברכות ו): "מנין שהתפלין הם עז לישראל, שנאמר (דברים כח, י): 'וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך'".

כמו-כן על-ידי התגלות-ההתפארות של השם-יתברך שמתפאר בישראל - שזה בחינת 'תפלין של השם-יתברך', כמו שאמרו רז"ל (שם): "מנין שהקדוש-ברוך-הוא מניח תפלין" וכו', ואיתא שם: שהתפלין של השם-יתברך כתוב בהם ההתפארות שמתפאר עם עמו ישראל - כמו-כן מתגלה ה'יראה של השם יתברך, דהינו: "ליראה מלפניו יתברך" (דברים ד, י; ה, כח; ו, כד; ז, יב; יד, כג; יז, יט; כח, נח; לא, יג).

פו.

(ח"א לג, ד)

מחמת ה'אהבה' שאהב את ישראל, ורצה שידבקו בו ויאהבו אותו עמו מזה העולם הגשמי, הלביש את אלקותו במדות התורה.

וזוה בחינות של 'תרי"ג מצוות' - כי השם-יתברך שער בדעתו: שעל-ידי המצוה הזאת נוכל להשיג אותו, וצמצם אלקותו דוקא באלו התרי"ג מצוות.

למשל: ששער בדעתו מצות תפלין, שהמצוה הזאת צריך להיות כן,

הינו: ארבע פרשיות, וארבע בתים של עזר בתובים, ורצועות של עזר. כי כך שער בדעתו: שעל-ידי הצמצום הזה, נוכל להשיג אותו ולעבדו. ולכן לא צוה שיהיה ארבע בתים של כסף וזהב, כי כן שער ומדד על-ידי אהבתו.

נמצא: שעל-ידי אהבתו שאהב את ישראל, הלביש את עצמו במדות התורה.

פז.

(ח"א לד, ד)

'אותיות התורה' - הם התלבשות רצונו של השם-יתברך. למשל מצות תפלין: היה רצונו שיהיה בארבע פרשיות ובתים של עזר, ולא של כסף, כי כן רצונו. נמצא: שרצונו מלבש בכל התורה.

ועכשו שהתורה מסורה בידינו - גם הרצון של השם-יתברך מסורה בידינו, שאנו מושלין בכיכול להיות רצונו כפי רצוננו וכו'.

פח.

(ח"א לה, ט)

זה ה'חשמ"ל המלביש להאמונה, הוא בחינת רצועות, כי רצועות הם 'מקיפי מלכות', הינו 'אמונה'.

וזוה שאמר רב לרב שמואל בר שילת (בבא-בטרא כא): "כד תמחי לינוקא, לא תמחי אלא בערקתא דמסאני".

"תמחי" - לשון 'טהרה' וכו'.

"ינוקא" - היא בחינת "מאור הקטן" (בראשית א, טז), בחינת 'שנה'.

"בערקתא דמסאני" - הינו: רצועות של תפלין, כמו שאמרו חז"ל

(סוטה יז): "בשכר שאמר אברהם (בראשית יד, כג) 'מחוט ועד שרוף נעל', זכו בניו לשני מצוות: לחוט של תכלת, ול'רצועות של תפלין'". "ועד שרוף נעל", תרגומו: "ערקתא דמסאני".

היגו: פשאתה רוצה לשמר את "המאור הקטן", היגו: 'משאומתן באמונה', שלא יינקו מפנה ה'חיצונים' - לא תוכל לשמר אלא "בערקתא דמסאני", היגו: 'רצועות של תפלין'.

היגו: שתמשיך 'חשמ' ל' מ' בינה לבא" (פתח אליהו) להלביש את ה'אמונה' וכו'.

פט.

(ח"א לח, אבידה-ז-בסוף)

צריך לפשפש עצמו בכליעת אם הוא דבוק בהשם-יתברך. והסימן של 'דבקות', הוא 'תפלין'.

ואי-אפשר לבוא לבחינת 'תפלין', אלא שיעלה את הדבור ויתקנהו וכו'. וצריך להעלות הדבור לשרשו וכו'. ותקוני-הדבור, הוא על-ידי התורה שלומדין בצר לאדם בעניות ובדחקות וכו'.

וכשמעלה הדבור לשרשו, היגו לגבורות, ומתחיל לדבר ביגו לבין קונו בשלהבת הגבורות, 'דברי אמת' שבלבו, בהתעוררות בתשובה, ורואה פחיתותו וגדלת הבורא וכו', אזי נכנס בו בוששה גדולה על גדל פשעיו, כנגד "רב ושלט עקרא ושרשא דכל עלמין" (תקדמת הזוהר יא).

וה'בושה' הזאת, הוא בחינת 'אור התפלין', שנתגלה על פניו במצחו. כמובא בזהר-הקדוש (תקוני-זוהר ט): "תפלין, הם בחינת אמא על ברא".

וזוה פרוש (משלי ב, ה): "אז תבין" - היגו: על-ידי בינה יתרה בהפרת-הבורא, על-ידי-זה: "יראת ה'", היגו: בחינת 'תפלין', כמו שאמרו (ברכות ו. על דברים כח, י): "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו מפוך", "אלו תפלין". כי ה'יראה' הוא ה'בושה' וכו'.

וזוה שאמרו (ברכות יא. ועוד): "תפלין נקראין פאר". ו'פאר' הוא 'כלליות-הגונין'. וזה שאנו רואים: כשאדם מתבייש, נעשה פמה גונין וכו'.

ומשה גם-כן זכה ל'אור התפלין', כמו שכתוב בזהר (השמטות בראשית רסב - על שמות לג, ו): "ויתנצלו את עדים", "דא תפלין".

וזוהו (שמות לד, כט): "כי קרן עור פניו" - זה בחינת 'תפלין' שהוא ב'מצח'.

ועל-ידי-זה (שם שם, ל): "ויראו מגשת אליו" - כי האיר עליהם ה'יראה'.

ועקר ה'ארת התפלין', באים על-ידי ה'לוחות' וכו'.

וזוה שאמרו (נדרים כ): "מי שיש בו עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר-סיני" - כי 'אדם-הראשון' פגם בבחינת 'תפלין', שהם בחינת "עץ החיים" (בראשית ג, כד), כמו שכתוב (ישעיה לח, טז; מנחות מד): "ה' עליהם יחיו". ודבק עצמו ב'אילנא-דמוזא'. ועל-ידי-זה (שם שם, כג): "ויגרש אותו מגן עדן" וכו'.

"וכד תב בתיובתא, ויעש להם פתנות עור' (שם שם, כא), דא תפלין" (תקוני-זוהר קה).

וְקִינִי שֶׁהִיָּה מִזֶּה־מֵת־הַנֶּחֱשׁ, כְּתִיב בָּהּ (שם ד, ו): "לָמָּה נִפְלוּ פְּנֵיךָ", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֹרֶךְ הַתְּפִלִּין', קְרוּן עוֹר הַפְּנִים וְכוּ'.

וְזֶה שְׁכָתוֹב (תְּקוּנֵי־זֶהר קח:): "כֹּד תָּב בְּתִיּוֹבְתָא, וַיִּשֶׁם ה' לְקִינִי אוֹת" (שם שם, טו), פֶּרֶשׁ רַש"י: "הַחֲזִיר מוֹרָאוֹ עֲלֵיהֶם", כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים כח, י): "וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ".

וְזֶה פֶּרוֹשׁ (תְּקוּנֵי־זֶהר צב:): "בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בִשְׁת" - כִּי ה' יֵרָאָה הוּא ה' בּוֹשֵׁה'.

"תִּמְנוֹן רֵאשִׁי תִמְנוֹן בֵּית" (שם יח:), הֵינּוּ "תִּלְתֵּי גִּוְנֵי דְעֵינָא בֵּית־עֵין" (שם קכו:), רְמִזַּי מְקוֹם הַתְּפִלִּין, "וּלְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ" (שְׁמוֹת יג, טז). וְ"תִלְתֵּי גִּוְנֵי דְעֵינָא וּבֵית־עֵין", הֵם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת.

זֹאת הַתּוֹרָה (ח"א לח) הִיא סוּד פְּנוֹת תְּפִלִּין, כְּמִבְּאֵר שֶׁם בְּתוֹךְ דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וּכְנִרְשָׁם מִן הַצַּד בְּהַגָּ"ה אֵיךְ כָּל פְּנוֹת תְּפִלִּין כְּלוּלִין שָׁם, וְהַדְּבָרִים מוּבְנִים לְמִשְׁפִּילִים. וְעַדִּין צְרִיכִין בְּאוֹר רַחֵב לְבָאֵר הַדְּבָר הַיָּטֵב, וְאִם יִהְיֶה אֱלֻקִּים עִמָּדִי, יִתְבָּאֵר הַדְּבָר בְּמִקוֹם אַחֵר בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְדַע: שֶׁשְּׁמַעְתִּי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ, שֶׁחֶשֶׁב בְּפֹה וּכְפֹה תּוֹרוֹת, וְאָמַר: שֶׁכֻּלָּם הֵם סוּד פְּנוֹת תְּפִלִּין.

דְּהֵינּוּ: הַתּוֹרָה "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר" (ח"א ה), וְ"אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ" (ח"א ד), וְ"קִרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (ח"א ו), וְהַתּוֹרָה "מִי הָאִישׁ הַחֹפֵץ חַיִּים" (ח"א לג), וְ"אַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֹכֶת כְּהֵנִים" (ח"א לד), "אֲשֶׁרֵי הָעַם זִרְקָא" (ח"א לה), וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת: "מִרְכַּבַּת פְּרָעָה" וְכוּ'.

וְעוֹד בְּפֹה וּכְפֹה תּוֹרוֹת גְּדוּלוֹת שְׂאִינֵי זֹכֵר עֲתָה לְפָרְטֵם. וְאָמַר: שֶׁכֻּלָּם

הֵם סוּד פְּנוֹת תְּפִלִּין. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֵה לְהַשִּׁיגֵם.

צ.

(ח"א מז)

מִי שֶׁשִּׁקַּע בְּתֵאוֹת־אֲכִילָה, בִּידוּעַ: שֶׁרַחֹק מֵאַמֶּת. גַּם זֶה סִימָן עַל 'דְּלוֹת'.

וְהָאֶרֶת־פְּנִים, הוּא תְּקוּן וְ"אַמֶּת" (שְׁמוֹת לד, ו), בְּחִינַת 'עֵקֵב' וְכוּ', וְהוּא בְּחִינַת 'תְּפִלִּין'. כִּי 'עֵקֵב' הוּא 'תְּפִלִּין', 'כָּל־לִיּוֹת־הַגִּוְנֵין', בְּחִינַת "תְּפִלִּין הַנִּקְרָאִים פֶּאֶר" (בְּרֵכוֹת יא. וְעוֹד). - וְעַקֵּר 'עֲשִׂירוֹת' בָּא מ'אַמֶּת' וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכוֹת כד. עַל דְּבָרִים כח, טו): "וְהָיוּ חֵיידֵי תְּלָאִים, זֶה הַתּוֹלָה תְּפִלִּין". גַּם אָמְרוּ (מְנַחוֹת קג:): "זֶה הַקּוֹנָה תְּבוּאָה מִן הַשּׁוֹק" - הֵינּוּ שֶׁהַדְּלוֹת' בָּא עַל־יְדֵי פְּגַם הַתְּפִלִּין, עַל־יְדֵי פְּגַם ה'אַמֶּת'.

וְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁעַקֵּר קִבְּלָתָהּ מִבְּחִינַת 'עֵקֵב' וְכוּ', בְּשִׁבְל־זֶה נִקְרָאת "אֶרֶץ חַיִּים" (זֶהר וַיִּקְרָא מה:). - כִּי 'תְּפִלִּין' נִקְרָאִים 'חַיִּים', כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (ישַׁעְיָה לח, טז; מְנַחוֹת מד:): "ה' עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ".

וְזֶה שֶׁבָּחָה (דְּבָרִים ת, ט): "אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְפְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם". וְזֶה 'שִׁבְחַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל': שֶׁלֹּא מִחֲמַת עֲנִיּוֹת תֹּאכַל לֶחֶם, אֲלָא מִחֲמַת שְׂבוּר וּבִטּוֹל 'תֵּאוֹת־אֲכִילָה', כִּי הִיא מְקַבֶּלֶת הָאָרֶז וְהַשְּׁפָעָה מִבְּחִינַת 'תְּפִלִּין', בְּחִינַת 'עֵקֵב', בְּחִינַת 'אַמֶּת', שֶׁשִּׁמְשָׁם בָּא 'עֲשִׂירוֹת'.

וְזֶה פֶּרוֹשׁ (תְּקוּנֵי־זֶהר צא: עַל שְׁמוֹת כב, כו): "כִּי הִיא שֶׁמְלָתוֹ לְעוֹדוֹ", "דָּא עוֹד שְׁל תְּפִלִּין" - שֶׁבָּה נִכְנָס בְּחִינַת 'תְּפִלִּין'.

(מִזְהַרְנִ"ת: וּמְרַמֵּז: עַל עֲנִיּוֹת הַשְּׂכִינָה בְּגוֹלוֹתָא, שֶׁשִּׁמְשָׁם עַקֵּר הָעֲנִיּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּגוֹלוֹת. הֵינּוּ: שֶׁהַתְּפִלִּין, הֵם

עַקֵּר הַשְּׂמֻלָּה הַמְּגַנֶּת עַל עֲנִיַת הַשְּׂכִינָה וּכְנֻסַת־יִשְׂרָאֵל, כִּי תִפְלִין מִבְּטָלִין הַדְּלוֹת. כִּי עַקֵּר הַשְּׁפַע וְהַעֲשִׂירוֹת נִמְשָׁךְ עַל־יַדֵי בְּחִינַת 'עֵקֵב', בְּחִינַת 'אַמֶּת', בְּחִינַת 'תִּפְלִין'.

צ.א.

(ח"א נד, ג)

ה'הַמּוֹן־עַם' שְׂאִין לָהֶם הַשְּׂכָל לְהַעֲמִיק לְהַבִּין הַרְמְזִים שֶׁמֵרְמֵז לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּכָל־דָּבָר - נַעֲשֶׂה אֶצְלָם כָּל־זֶה מִמִּילָא, עַל־יַדֵי: שְׁנָה, וְצִיצִית, וְתִפְלִין, וְתוֹרָה, וְתַפְּלָה, וּמִשְׁאֵל־וּמָתָן וְכוּ'.

וְ'צִיצִית' וְתִפְלִין - הֵם בְּחִינַת "גְּדֻלַּת מָאֵד" (תְּהִלִּים קד, א). כִּי תִפְלִין - הֵם בְּחִינַת 'הַגְּדֻלַּת הַשְּׂכָל', לְהַבִּין כָּל־הַרְמְזִים שֶׁמֵרְמֵז לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם. כִּי תִפְלִין הֵם בְּחִינַת 'מַחִין'. וְ'צִיצִית' - הוּא בְּחִינַת ה'צְמֻצוֹם', בְּחִינַת מָאֵד וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן 'צִיצִית' קוֹדֵם לְתִפְלִין, בְּבְחִינַת (שִׁירֵה־שִׁירִים ב, ו): "שְׂמַאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי", וְאַחֲרֵכֶּךָ (שָׁם): "וַיִּמְיֵנוּ תַחַבְּקֵנִי". וְכוּ'.

צ.ב.

(ח"א נד, ד)

"מִלֶּךָ אָסוּר בְּרֵהֻטִים" (שִׁירֵה־שִׁירִים ג, ו), "בְּרֵהֻטִי מַחִין" (תְּקוּנֵי־זֶהַר כ"א). "אָסוּר" - הֵינוּ: בְּחִינַת 'קֶשֶׁר שֶׁל תִּפְלִין', בְּחִינַת 'אַחוּרִי', כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (בְּרֻכּוֹת ז, וּמִנְחוֹת ל"ה: עַל שְׂמוֹת ל"ג, כ"ג): "וְרֵאִיתָ אֶת אַחוּרֵי" - "זֶה קֶשֶׁר שֶׁל תִּפְלִין".

וְזֶה (שְׂמוּאֵל־א כ"ה, כ"ט): "וְהִיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנָי צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים" - הֵינוּ: 'קֶשֶׁר שֶׁל תִּפְלִין'. כִּי תִפְלִין הֵם בְּחִינַת 'חַיִּים', כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (מִנְחוֹת מ"ד): "כָּל הַמְּנִיחַ תִּפְלִין זוֹכֵה לְחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה ל"ח, ט"ז): ה' עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ".

צ.ג.

(ח"א סט)

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (קְדוּשֵׁין ע): "אֵלֶיָּהּ בּוֹפְתוֹ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹצֵעוֹ". זֶה בְּחִינַת 'מַחִין' וְ'מוֹתְרֵי־מַחִין'.

"בוֹפְתוֹ" - בְּחִינַת 'מַחִין', בְּחִינַת 'תִּפְלִין', בְּחִינַת (שִׁירֵה־שִׁירִים ז, ו): "מִלֶּךָ אָסוּר בְּרֵהֻטִים", "בְּרֵהֻטֵי מַחִין" (תְּקוּנֵי־זֶהַר כ"א), בְּחִינַת 'תִּפְלִין'.

"רוֹצֵעוֹ" - בְּחִינַת 'מוֹתְרֵי־מַחִין', בְּחִינַת 'רְצוּעוֹת' שֶׁחֵן בְּחִינַת 'מוֹתְרֵי־מַחִין'.

צ.ד.

(ח"ב ה, ז)

יֵשׁ "מְגַנֵּי אֶרֶץ" (תְּהִלִּים מז, י), שֶׁמְּגַנְּיִם עָלֵינוּ וּמַצִּילִין אוֹתֵנוּ, כִּי מְכַנְּיַעִין ה'חוֹתֶם דְּסִטְרָא־אַחְרָא, שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל־יַדֵי ה'צְאוּה'.

וְעַל־יַדֵי שֶׁמְכַנְּיַעִין 'תְּאוֹת־נְאוּף', בְּחִינַת 'חוֹתֶם דְּסִטְרָא־אַחְרָא' - עַל־יַדֵיָּהּ נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'תִּפְלִין', 'מַחִין', בְּחִינַת 'חוֹתֶם־דְּקַדְשָׁה' - כִּי עַקֵּר 'תְּקוּנֵה־מַחִין', עַל־יַדֵי 'שְׁבִירַת תְּאוֹת־נְאוּף' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִקְרְאוּ הַתִּפְלִין "יָקָר", (מְגִלָּה טז: - עַל אֶסְתֵר ח, טז) - כִּי הַתִּפְלִין נַעֲשִׂין עַל־יַדֵי 'תְּקוּן תְּאוֹת־נְאוּף', שֶׁהִיא בְּחִינַת (מִשְׁלֵי כ"ו, ו): "אִשְׁתַּי אִישׁ נֶפֶשׁ יָקָרָה תְּצוּד".

וְעַל־כֵּן "נִקְרְאוּ הַתִּפְלִין פְּאָר" (בְּרֻכּוֹת י"א, וְעוֹד) - כִּי נַעֲשִׂין עַל־יַדֵי 'תְּקוּן הַנְּאוּף וְהַתִּפְּאָרוֹת'.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׂמוֹת ג, א): "וּמֹשֶׁה הָיָה רַעֵה" - 'מֹשֶׁה' הוּא ה'דַּעַת' (זֶהַר פְּקוּדֵי רכ"א), בְּחִינַת 'מַחִין', 'תִּפְלִין' - הוּא 'רוֹעֵה־דְּקַדְשָׁה', הַפֶּךָ (מִשְׁלֵי כ"ט, ג): "רַעֵה זִזְנוֹת".

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁבַעַה רוּעִים דְּקַדְשָׁה',
בְּחִינַת: "מֹשֶׁה הָיָה רוּעָה", בְּחִינַת
'תְּפִלִּין', "שֵׁין שֶׁל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים, שֵׁין שֶׁל
'אַרְבַּעַה רָאשִׁים" (מְנַחֵת לַהּ. וּבִתְּוֹסְפוֹת; זֶהר פְּנִיחָם
רַנַּד: תְּקוּנֵי־זֶהר ט.). - שָׁהֶם בְּחִינַת 'שְׁבַעַה רוּעִים'
הַנ"ל.

צה.

(ח"ב,ה,ז)

"שֵׁידי שֶׁל תְּפִלִּין" - זֶה בְּחִינַת ה'צְמֻצוֹם',
שְׁצַרְיָךְ כֹּל־אֶחָד לְצְמֻצָם מַחוּ
וְשִׁכְלוּ, שְׁלֹא לְהַנִּיחוּ לְצֵאת חוּץ לְגְבוּלוֹ וְכוּ'.

צו.

(ח"ב,ה,ח)

עַל־יְדֵי תְּפִלִּין מַחִין, שָׁהֶם בְּבְחִינַת
'שְׁבַעַה רוּעִים' כַּנ"ל (עֵין לְעִיל) -
נַעֲשִׂין "שְׁבַעַה מְשִׁיבֵי טַעַם" (מִשְׁלֵי כו, טז),
הֵינּוּ: בְּחִינַת 'דְּבוּרִים כְּשֵׁרִים', שְׁבָהֶם
מְשִׁיבֵין הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְלוּ, שָׁהֶם בְּחִינַת (שָׁם)
כַּד, טז): "שְׁבַע יַפּוּל צְדִיק וְקָם".

צז.

(ח"ב,ה,ט)

"אָדָם בִּיקָר בַּל יִלִּין" (תְּהִלִּים מַט, יג"בא) -
הֵינּוּ: כְּשֵׁאִינוּ לָן וַיִּשָּׁן בִּיקָר,
בְּבְחִינַת תְּפִלִּין, הֵינּוּ: שֵׁאִינוּ מִזְבֵּךְ הַמַּחִין
בְּבְחִינַת תְּפִלִּין, אֲזִי (שָׁם): "נִמְשַׁל כְּבַהֲמוֹת
גְּדָמוּ".

צח.

(ח"ב,ה,י)

זֶה בְּחִינַת הַשְּׂמֹחָה שֶׁל תְּפִלִּין, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרַכּוֹת ל): "שֶׁרַב יִרְמִיָּה
הָיָה בָּדַח טוֹבָא, וְאָמַר: תְּפִלִּין קָא מִנְּחֵנָא".
הֵינּוּ: כִּי עַל־יְדֵי תְּפִלִּין מַחִין, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת
ה'מְלָאךְ' וְכוּ'. וְעַל־כֵּן צָרִיךְ 'שְׂמֹחָה', כִּי
לִתָּן חֲזוּק לְהַמְלָאךְ.

צט.

(ח"ב,ה,יא)

'עוֹנוֹת הַמִּשְׁפָּט' - נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי בְּחִינַת
'תְּפִלִּין רוּעִים'. כִּי יֵשׁ
בְּחִינַת תְּפִלִּין, מַחִין, שֵׁיִשׁ בָּהֶם פְּסֻלָּת, כִּי
ה'תְּפִלִּין מַחִין' נַעֲשִׂין עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִין
הַלְּחוֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוֹף מִבְּחִינַת "הַחֲתִים"
בְּשָׂרוֹ" (וַיִּקְרָא טו, ג), לְבְּחִינַת 'חוֹתָם דְּקַדְשָׁה',
בְּחִינַת תְּפִלִּין מַחִין'.

וַיֵּשׁ לְחוֹת 'שְׁצַרְיָכִין לְצֵאת, בְּבְחִינַת
"טַפַּת עֵשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל". וְכִשְׁמַעְלִין
אוֹתָם, אֲזִי נִתְעָרַב פְּסֻלָּת בְּהַמַּחִין וְהַתְּפִלִּין,
וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה 'קְלָקוּל הַמִּשְׁפָּט' וְכוּ'.

ק.

(ח"ב,ה,יד)

עַל־יְדֵי 'תְּקוּן־הַמַּחִין', נַעֲשִׂין בְּחִינַת
(תְּקוּנֵי־זֶהר קטו:): "תְּפִלִּין דְּמַכְסִּין
עַל מַחָא" - כִּי תְּפִלִּין הֵם 'הַתְּנוּצָצוֹת־
הַמַּחִין'.

קא.

(ח"ב,ה,יד)

בְּיוֹם־כְּפוּר, אֲזִי הוּא גָּמַר 'תְּקוּן חוֹתָם
דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת תְּפִלִּין,
הַפֶּךְ 'חוֹתָם דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא', בְּבְחִינַת (מוֹסַף
יוֹם־כְּפוּר): "וּבְיוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן".

הֵינּוּ: שְׁבַע־עֶשְׂרֵת־יָמֵי־תְּשׁוּבָה, נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת 'תְּקוּן הַתְּפִלִּין'. וּבְיוֹם־
הַכְּפוּרִים, הוּא גָּמַר תְּקוּנָם.

קב.

(ח"ב,מ)

מֵהֵיכָן נִמְשָׁךְ וְנִתְעוֹרַר אֶצֶל הַשֵּׁם־
יְתִבְרַךְ, בְּחִינַת 'עֵינַיִם' לְהַשְׁגִּיחַ,
בְּחִינַת (דְּבָרִים יא, יב): "עֵינַי ה'" - זֶה נַעֲשֶׂה עַל־

ידי נשמות ישראל שהשם יתברך מתפאר בהם, בבחינת (ישעיה מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר".

ועל-ידי ה'התפארות' - נעשין בחינת 'תפלין' "שנקראין פאר" (ברכות יא. ועוד), ו'התפלין' הם בחינת 'מחין', ונכנסין לפנים ובוקעין בעינים, ומזה נעשה 'השגחת השם-יתברך' בביכול, שעל-ידי-זה נעשה קדשת ארץ-ישראל וכו'.

וכל מה שנתוספין יותר רבים מישראל שרוצים לעבדו ולהתקרב אליו - נתגדל ונתוסף יותר התפארותו יתברך, שמתפאר בעמו ישראל המתקרבים אליו. ועל-ידי-זה נעשין 'תפלין מחין'.

אך מי שיכול לראות זאת ה'התפארות', הוא מקבל מזה בחינת 'פאר' ו'מחין', ונעשין אצלו גם-כן בחינת 'תפלין', ונכנסין לפנים ובוקעין בעינים, ונעשין עיניו גם-כן בבחינת "עיני ה'". ובכל-מקום שמתפלל ורואה, נעשה שם גם-כן בחינת "אורא דארץ-ישראל" (בפארבתרא קנח: וכו').

אבל מי הוא זה שיוכל לראות התפארותו יתברך? - אמנם מי שרואה הצדיק האמת שמקרב בני-אדם לעבודתו יתברך, והוא עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, והוא עקר התפארותו יתברך - מי שמתפלל בו.

ועקר הדבר: בעת הקבוצ שמתקבצים אליו, וביותר בראש-השנה, שאז הוא הקבוצ הגדול - אזי ה'התפארות גדול ביותר וכו'. אזי מי שמתפלל בו אז, מקבל מן ה'התפארות' הזאת, ונעשין אצלו גם-כן בחינת 'תפלין מחין' כנ"ל וכו'.

קג.

(ח"ב סז)

עקר קיום 'בית-המקדש' - על-ידי בחינת ה'מחין'. גם 'בית' - זה בחינת ה'בתים של התפלין', ששם הם ה'מחין' וכו'.

והשם-יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון (ישעיה סא, ג): "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר" - 'פאר' תחת 'אפר' דיקא. 'פאר' זה בחינת ה'מחין', בחינת 'תפלין' וכו'.

קד.

(ח"ב עב)

אפלו כשעושין מצוה, צריך שיהיה לו גם-כן בוששה גדולה. כי איך באים לחטף ה'תפלין' שהם 'פתרי דמלפא', ולהניחם פתאם על הראש. בודאי ראוי שיהיה לו בוששה גדולה כשפא לעשות איזה מצוה.

קה.

(ח"ב עז)

כל-אחד מישראל, אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום וכו'. - וזה בחינת 'מעברתא של תפלין' וכו', כי 'תפלין' הם בחינת 'מחין', וה'רצועה' היא בחינת 'יראה', כי 'רצועה' בישא' היא 'יראה נפולה' (הקדמת הזוהר יא:).

וכן ה'יראה-דקדשה' - היא גם-כן בחינת 'רצועה-דקדשה'. וזה בחינת ה'רצועה' שעוברת בתוך ה'מעברתא של תפלין' - הינו שה'רצועה' שהיא ה'יראה', היא 'עוברת' בתוך המחין והתפלין וכו'.

ועל-כן כל איש ישראל שזוכה בכל יום לבחינת 'מחין', בחינת 'תפלין' -

עובר עליו 'יראה' גם-כן, בבחינת ה'רצועה'
שעוברת ב'מעברתא של תפלין' - ומזה
נשתלשל ובא לכל אחד איזה צער בכל יום.

קו.

(שבחי-הר"ן ח"ב נב)

בנסיעתו של רבנו ז"ל בהזרה מארץ-
ישראל, כשהיה נמצא בפפונות,
התחיל אז לחשב בעצמו: "מה יעשה אם
יזליכו אותו לאיזה מקום על הים שאין שם
יהודי וימכרו אותו שם? איך יוכל לקיים שם
את מצוות התורה"?

עד שזכה שבא על השגה: "שיוכל לעבד
השם-יתברך אפלו בשלא יוכל חס-
ושלום לקיים המצוות!"

כי השיג את העבודה של 'אבות העולם'
שהיה להם 'קדם מתן-תורה', שקימו
כל המצוות אף-על-פי שלא עשו אותן
כפשוטן. כמו 'יעקב-אבינו' שקיים מצוות
תפלין על-ידי המקלות אשר פצל בידוע
(זהר ויצא קסב), וכיוצא בזה.

עד שהשיג איך לקיים את כל המצוות
בדרך זה כשהיה אנוס שם, במקום
שימכרו אותו חס-ושלום.

ותכף כשזכה להשגה זו, עזרו השם-
יתברך וכו' וכו'.

קז.

(שבחי-הר"ן ח"ב לא)

כשרבנו ז"ל היה בארץ-ישראל, בא אליו
אחד מהגדולים שהיה חשוב
מאד, והיה בקי בכל הש"ס וממרי קבלה.
והפציר לרבנו ז"ל: שרצונו לידע הטעם
האמתי למה הוא בא לארץ-ישראל.

ורבנו ז"ל לא רצה לגלות לו בשום-אופן.
והגדול הנ"ל שוב הפציר בו מאד:
שכלל-הפחות ילמדנו רבנו איזה חדוש
מחדושי הנחמדים והנעימים, לשמע
חדושי-תורה מפיו הקדוש, אולי יתעורר
לבבנו מחדש לעבודתו יתברך, וגם אולי
נזכה ממילא להבין ולהשכיל איזה רמיזא
מהנקדה הנ"ל.

מיד התחיל רבנו ז"ל להתלהב מאד
ברשפי רשפי שלהבת י"ק, ופניו
נבערו ונתלהבו כלפידים ממש וכו', והתחיל
לדבר בלשון זה להגדול הנ"ל: "הידעתם
סוד פונות התפלין"?! - השיב לו הנ"ל קצת
פונות.

אמר לו: "לאו, לא זו הדרך של פונות
תפלין' - וכיון שאינכם יודעים 'סוד
פונות תפלין', אינכם יודעים 'סוד ארבע
רוחות של ארץ-ישראל'! - ועכשו אתחיל
לגלות לכם איזה רמז מזה".

ויהי כאשר התחיל לדבר, התחיל לצאת
דם מגרונו. ואמר להחכם הנ"ל:
"עתה ראו בעיניכם, כי אין מספיקים מן-
השמים לגלות לכם דבר"!

ותכף כשראה החכם הנ"ל זאת בעיניו,
נענע לו ראשו, ובקש אותו מאד
שימחל לו מה שהטריח אותו כל-כף,
ונבהל מאד בזה. ולא רצה לזוז משם, עד
שמחל לו רבנו ז"ל.

קח.

(ספורי-מעשיות, מעטה ד ממלך שגזר שמד)

ענה ואמר האנוס: "עקר בודי שאהיה
רשאי להיות יהודי בפרהסיא, להניח
טלית ותפלין בפרהסיא"!

וְהָרַח לְהַמְלִיךְ מְאֹד, מִחֲמַת שְׂבָכֵל מְדִינָתוֹ
אֵינָם רְשָׁאִים לְהִיּוֹת יְהוּדִים, אָבֵל
לֹא הָיָה לוֹ בְּרָרָה מִחֲמַת הַשְּׂבוּעָה.

בַּבֶּקֶר הֶלְךְ הָאָנוֹס, וְהִנִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין
בַּפְּרֹהֶסְיָא.

אַחֲר־כֵּן מַת הַמֶּלֶךְ וְנַעֲשָׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ וְכוּ'.
וְאָמְרוּ לוֹ הַחוּזִי־בּוֹכָבִים:
"שִׁזְדַּעְו לֹא יִכְרַת, רַק שִׁישְׁמֹר מְשׁוֹר וְשָׁה"
וְכוּ'. וְצִוָּה לְבָנָיו שִׁינְהִיגוּ גַם־בֶּן בְּמֹתוֹ בְּדֶרֶךְ
רַכָּה וּמַת.

וְנַעֲשָׂה בְּנוֹ מֶלֶךְ, וְהִתְחִיל לְנַהֵג בְּיַד רָמָה
וְכוּ', וְצִוָּה לְהַכְרִיז: "שְׁלֹא יִמְצָא
בְּמְדִינָתוֹ שׁוֹר וְשָׁה, כִּדִּי שְׁלֹא יִהְיֶה נִכְרַת
זְרַעו" וְכוּ'.

וְהַשְּׁפִיל כָּל הַשָּׂרִים שִׁישׁ לָהֶם הַתְּמִנוֹת,
אֶפְלוֹ אוֹתָן שֶׁעָבְדוּ אֶצֶל אָבִי־
אָבִי זְקֵנוֹ וְכוּ'. בְּתוֹכָם הָיָה הַשָּׂר הָאָנוֹס
הַנִּ"ל. וְשָׁאֵל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ: "מַהוּ הַשָּׂרָרוֹת
וְהַתְּמִנוֹת שֶׁלְּךָ"?

הַשִּׁיב לוֹ: "הַשָּׂרָרוֹת שְׁלִי הוּא, שְׁאֵהִיָּה
רְשָׁאִי לְהִיּוֹת יְהוּדִי בַּפְּרֹהֶסְיָא,
בְּשִׁבִיל הַטּוֹבָה שֶׁעֲשִׂיתִי לְזִקְנֶךָ" - וְלָקַח
מֵאֵתוֹ זֹאת, וְחָזַר וְנַעֲשָׂה אָנוֹס.

פַּעַם־אַחַת רָאָה הַמֶּלֶךְ בַּחֲלוֹם:
"שֶׁהַשָּׁמַיִם זָפִים, וְרָאָה כָּל
הַשָּׁנִים־עֶשֶׂר מְזֻלּוֹת, וְרָאָה שֶׁשׁוֹר וְשָׁה שִׁישׁ
בֵּין הַמְּזֻלּוֹת מְשַׁחֲקִים מִמֶּנּוּ".

וְנִפְחַד מְאֹד, וְצִוָּה לְהַבִּיא אֶת 'סִפְר
הַזְּכָרוֹנוֹת', וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ: "שֶׁעַל־
יְדֵי שׁוֹר וְשָׁה יִהְיֶה נִכְרַת זְרַעו"!

וְנִפְּל עָלָיו פַּחַד גָּדוֹל וְכוּ', וְקָרָא לְכָל
הַפּוֹתְרֵי־חֲלוֹמוֹת, וְכָל אֶחָד הָיָה
פוֹתֵר לְעֶצְמוֹ וְכוּ'. וּבָא אֵלָיו חָכָם אֶחָד וְכוּ'.
וְהוֹטֵב לְהַמְלִיךְ.

וְהֶלֶךְ עִם אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו וְכָל זָרְעוֹ לְמָקוֹם
הַנִּ"ל וְכוּ'. בְּתוֹד־כֶּךָ רָאָה הָאִשׁ,
וְרָאָה שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים דֶּרֶךְ הָאִשׁ מְלָכִים
וְיְהוּדִים מְעֻטָּפִים בְּטְלִית וְתַפְלִין, וְזֶה הָיָה
מִחֲמַת שֶׁהָיוּ אֶצֶל אוֹתָן הַמְּלָכִים יוֹשְׁבִים
יְהוּדִים בְּמְדִינָתָם, עַל כֵּן הָיוּ יְכוּלִים לִילְךְ
דֶּרֶךְ הָאִשׁ וְכוּ'.

וְהַמֶּלֶךְ חָשַׁב: "מֵאַחַר שֶׁרוּאָה שֶׁשָּׂאָר
מְלָכִים הוֹלְכִים שָׁם דֶּרֶךְ הָאִשׁ,
עַל־כֵּן אָמַר שְׁגָם הוּא יִלְךְ" וְכוּ'. וְהֶלֶךְ
הַמֶּלֶךְ וְזָרְעוֹ, וְשָׁלַט בָּהֶם הָאִשׁ, וְנִשְׂרַף הוּא
וְזָרְעוֹ וְנִכְרַתוּ בָּלָם!

כְּשָׂבָא הַחֲכָם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְּמוּנָה בְּעֵינָיו
הַשָּׂרִים: "הֲלֹא הָיָה נִשְׁמֹר מְשׁוֹר
וְשָׁה, וְאֵיךְ בָּא שִׁיִּהְיֶה נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ"?

עָנָה הָאָנוֹס וְאָמַר: "עַל־יְדֵי נִכְרַת"!
כִּי הַחוּזִי־בּוֹכָבִים רָאוּ, וְלֹא יָדְעוּ מָה
רָאוּ, כִּי 'שׁוֹר' עוֹשִׂין מְעוּרוֹ 'תַּפְלִין', וְ'שָׁה'
עוֹשִׂין מִצְמָרוֹ 'צִיצִית' לְטְלִית, וְעַל־
יְדֵיהֶם נִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ!

כִּי אוֹתָן הַמְּלָכִים שֶׁהָיוּ יְהוּדִים דָּרִים
בְּמְדִינָתָם, שֶׁמְלַבְּשִׁין בְּטְלִית וְתַפְלִין -
הָיוּ הוֹלְכִים דֶּרֶךְ הָאִשׁ וְלֹא הָיוּ נִזְזָקִים כָּלֵל.

וְהוּא נִכְרַת - עַל־יְדֵי שְׁלֹא הָיוּ רְשָׁאִים
יְהוּדִים שְׁלוּבְשִׁין טְלִית וְתַפְלִין
לִישֵׁב בְּמְדִינָתוֹ, וְעַל־כֵּן הָיוּ הַשׁוֹר וְשָׁה
שֶׁבְּמְזֻלּוֹת שׁוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כִּי הַחוּזִי־בּוֹכָבִים
רָאוּ וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ, וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ
כַּנִּ"ל.

"נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימֹז" (תְּחִלִּים ב, ג).
"מוֹסְרוֹת" - הֵם שֶׁל 'עוֹר',
בְּחֵינַת 'תַּפְלִין'.

"עֲבוֹתֵימֹז" (שם). "עֲבוֹת" - הֵם 'הַבָּלִים',
בְּחֵינַת 'צִיצִית' וְכוּ' וְכוּ'.

"עבדו את ה' ביראה וגילו ברעהה" (תהלים ב, יא). "עבדו - זה 'ציצית'." "ביראה" - זה 'תפלין' [שהוא בחינת 'יראה', כמבאר בגמרא ברכות ו. סוטה יז. חלין פט.].

"וגילו ברעהה" - 'רעהה' הנ"ל (שנפל על המלך - שם בהספור)."

קט.

(חי' מוהר"ן ער)

צוה לקרות אחד לבדק תפלין! - ענה ואמר: מחמת שהרב מברדיטשוב נוסע וסובב עתה על המדינה, מחמת-זה אני מצוה לבדק התפלין שלי.

כי כשגדול ומפרסם כזה הולך וסובב - זה בחינת 'פגם-ההתפארות' חסדו שלום כביכול וכו'. וכשהוא יושב בביתו - אזי הוא בחינת (ישעיה מד, יג): "כתפארת אדם לשבת בית", בחינת 'בתים של תפלין'.

אבל כשנוסע וסובב ומתבזה וכו' נפגם ההתפארות, על-כן יש חשש על ה'תפלין' שהם בחינת 'התפארות'.

קי.

(חי' מוהר"ן תקי)

ספר לי חברי רבי נפתלי: שפעם אחת ספר עמו ממצות תפלין, והפליג מאד בקדשת התפלין.

ואמר: שראוי לאדם להתלהב מאד בהנחת תפלין, כי תפלין הם קדושים וגוראים מאד, וראוי שיפיל על האדם פחד ורעה גדולה ואימה ויראה עצומה בשרוצה להניח תפלין, אשר קדשתם שגבה וגבהה מאד. והאריך בזה הרבה.

וגם אנכי הבנתי מדבריו עצם הפלגת נוראות קדשת התפלין.

ואמר: שכמה וכמה תורות שלו רבות מאד, כלם נאמרו על 'מצוות תפלין'. אה-על-פי שלא נזכר שם 'תפלין' כלל, הם נאמרו על ענין תפלין וכו'. והם וכו' (מובא לעיל בתורה ח"א לח). ועוד מאמרים רבים אשר נאמרו באותן הזמנים, כלם נאמרו על תפלין.

ומזה יוכל לשער מעט, עד היכן גדלו ושיגבו 'קדשת התפלין'.

קיא.

(חי' מוהר"ן תקיא)

אמר: "שהוא יודע מסופר אחד שהוא צדיק גנוז, ורצה מאד שיהיה לנו תפלין ממנו".

ואמר: שהוא רוצה לנסע אליו בעצמו, ולקח ממנו כמה זוגות תפלין, כי צריכין לנסע אליו בחכמה, באפן שלא יבין שבאו אליו בשביל-זה, כדי שלא יהיה נלכד חסדו שלום באיזה צד גאות. על-כן היה רצונו לנסע אליו בעצמו, ולקח ממנו כמה זוגות תפלין, ולחלק לאנשי-שלו ממנו, שנוזפה כלנו להניח תפלין קדושים שלו.

וגם קדם שספר זאת, דבר עמנו כמה פעמים: "שרצונו שיהיה לנו תפלין טובים מסופר הגון באמת".

וכפי הנראה מדבריו היה: שלא היתה פונתו על אלו הסופרים המפרסמים עכשו, רק שיהיה סופר הגון באמת לאמתו. ודבר מזה כמה פעמים מענין תפלין טובים. אחר-כך ספר הנ"ל: שיודע מסופר וכו'.

אך בעוונותינו הרבים לא זכינו להוציא
הדבר לאור, ולא גלה לנו מי הוא
הסופר ואיפה הוא. ובתוך-כך נסתלק
למעלה למעלה - ואין אתנו יודע עד מה,
איה מקום כבודו של הסופר ההגון באמת.

[שיח-טרפיקודש החדש ח"ג תתקכ: המגיד
 מטירקאוויצע הפציר ובקש אחר-כך מרבנו: "שיגלה לו
 מיהו סופר זה?"! - ואמר לו רבנו: "הוא נמצא בעיר
 'אלסיוועט'"! - ואמר להמגיד גם את שם הסופר. ושאל
 המגיד רשות מרבנו לנסע אליו, ונתן לו. ונסע אליו
 המגיד.

והנה העיר 'אלסיוועט' היתה עיר של סופרים, כי היו
 שם הרבה סופרים מקמים גדולים, והיה לסת"ם שלהם
 שם-טוב בכל העולם.

וכשהגיע הרב המגיד לשם לקנות אצלו התפלין, ונחפש
 שם את הסופר הנ"ל בשמו, מנעוהו שאר הסוחרים ממנו,
 באמרם לו: "סופר זה אינו מכר כל-כך, ואינו הסופר
 המיוחד שבעיר!"

אולם הרב המגיד התעקש לחפשו, ושאל וחקר שוב
 ושוב, עד שמצאו שם דר באיזה מרתף. וכשנכנס המגיד
 אליו, ישב הסופר עם פניו אל הקיר, וכששמע שנכנס
 אדם, שאל: "מה רוצה יהודי?" (ואם וייל א איד) - השיב לו
 המגיד: "הנה נמצא אני כאן בדרך, ועל-כן נצרך אני הרי
 לזוג פרשיות!"

אמר לו הסופר: "אצלי הפרשיות יקרות, מחירן הוא
 'רענדל' לכל זוג פרשיות!" - וזה היה סכום רב, פי עשרה
 ממחירו. הסכים לזה תכף המגיד, והוציא 'רענדל' והניח
 לו. אמר לו הסופר: "בעוד שלשה ימים, תבואו ותמצאו
 כאן את הפרשיות מוכנות!" - וכ-ל-זה אמר כשפניו אל
 הקיר, כנ"ל.

והלך המגיד. וכשחזר ובא אחרי שלשה ימים, אכן היו
 הפרשיות מוכנות על השלחן בכניסת החדר, והסופר ישב
 כמקדם עם פניו אל הקיר, ולקחן המגיד, וגם עתה לא
 ראה את פני הסופר.

הביא המגיד את הפרשיות לרבנו, ותפשו רבנו וחקרן
 בהנאה: "אה! כמו שמתענגים על ריח טוב. וצוה אז רבנו
 להמגיד: "תתפלל עם תפלין אלו רק בראש-החדש!"

והיה רבי אברהם ב"ר נתמן ז"ל מוסיף על מעשה
 זה: באמרו, שאם היה מוהרנ"ת ז"ל מבקש גם הוא מרבנו

ז"ל שיגלה לו מי הוא הסופר הזה, היה מגלה גם לו, ואם-
 כן מדוע לא בקש זאת מרבנו?

אלא שפעם היה מעשה: שנסע מוהרנ"ת עם רבנו באיזו
 נסיעה, ובמכון לא לקח רבנו עמו את הטלית והתפלין
 שלו, אלא התפלל עם הטלית והתפלין של מוהרנ"ת.
 ומחמת-כן אמר מוהרנ"ת: "היות שרבנו התפלל עם
 הטלית והתפלין שלי, לא אחליה את הפרשיות. אינני
 חפץ עוד בטלית ותפלין אחרים, אלו נעלים אצלי יותר
 מהכל!" (דאס איז מיר העכער פון אלע).

[טובות-זכרונות כב: והלך (מוהרנ"ת ז"ל) קדם אור הבקר
 עם רבנו ז"ל למקוה (באסרוי-הג ספות תקס"ג, בתחלת
 התקרבותו), וכאור בקר התפללו בבית-הכנסת של בעל-
 שם-טוב ז"ל שהיה סמוך לבית אדמו"ר ז"ל.

והיו לרבנו ז"ל שני זוגות תפלין דרש"י, ואז התפלל
 מוהרנ"ת ז"ל בתפלין של רבנו ז"ל, עם טלית של חול
 של אדמו"ר ז"ל.

וזה שמעתי כפה פעמים: שמוהרנ"ת ז"ל אמר אחר-כך
 כל ימיו: שמאז והלאה הרגיש בעצמו מה חדש ממש,
 מזה הטלית ותפלין של רבנו ז"ל].

[לקוטי-תפלות ח"א לח: ואזפה להניח בכל יום,
 תפלין כשרים וקדושים, מסופר הגון וצדיק-אמתי, ויהיו
 נכתבין בקדשה גדולה, ובכונה עצומה ונוראה כראוי וכו'].

קיב

(ימי-מוהרנ"ת ח"א לט)

בקיץ תקס"ט נסע הרב מברדיטשוב על
המדינה. וספרו זאת לרבנו ז"ל.
ביום שלאחריו שאל רבנו ז"ל על ה'בעל
מגיה' רבי יעקב היכן הוא. ואמר: "שרוצה
לבדק תפליו!" והבינו שיש לו פונה בזה.

ואחר-כך בא רבי יעקב בעל המגיה'
הנ"ל, ובודק תפליו, והיו
בשרים ויפים מאד מאד, כי היו מפתית-יד
הסופר הצדיק המפרסם מורנו אפרים ז"ל,
אשר כתב שלו מתקים ביותר ונראה בחדש
ממש במפרסם.

אחר-כך ענה ואמר רבנו ז"ל: זה הענין
שספרו אתמול שחרב

מברדיטשוב נסע, עבר עלי בדעתי בכל הלילה הזאת, ומחמת זה בדקתי התפלין שלי. ואמר על-זה ענין נפלא ונורא מאד פדרבו (בחי-מוהר"ן ער). - ומתוך כלל דבריו האלו נשמע: שקורא להרב הנ"ל פאר ישראל וכו'.

קיג.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן לו; טיח-טרפי-קדש ח"א טט)

שמעתי מאבי הריני-כפרת-משכבו, ששמע מפי ר' עוזר ז"ל: שהאנשים של אדמו"ר זצ"ל, חברו יחד שני אזהרותיו.

(א) שלא ילך יום אחד בלי לפוד שלחן-ערוך.

(ב) וגם הזהיר מאד להניח תפלין דרבנו-תם. ואמר: "שקדעתו תבה כשמתחילין להניח תפלין, יתחילו להניח שתי הזוגות". וזה ידוע: "שמצוה ללמד בתפלין דרבנו-תם".

על-כן נהגו האנשים שלו: שהיו מניחין תפלין דרבנו-תם, ולמדו בהם שלחן-ערוך.

[טיח-טרפי-קדש ח"ב כט; החדש ח"ג קעה: רבנו ז"ל אמר: "הייתי רוצה להנהיג בעולם, שביום הבר-מצוה, יניח הבר-מצוה שני זוגות תפלין, רש"י, ורבנו-תם" (איד וואלט געוואלט איינפירן אין דער וועלט, אז מ'ווערט בר-מצוה, זאל מען גלייך לייגן צוויי פאר תפלין)].

קיד.

(לקוטי-הלכות, תפלין ה, כח)

כל מי שרוצה לקרב את-עצמו להשם-יתברך, להמשיך על-עצמו תוספת-קדשה - צריך להניח תפלין דרבנו-תם.

כמו שהזהיר רבנו ז"ל את אנשיו: "להניח תפלין דרבנו-תם".

קטו.

(לקוטי-הלכות, תפלין ה, כט)

עכשיו בעקבות-משיחא בסוף הגלות, צריכים לזהר מאד להניח תפלין דרבנו-תם, כמו שהזהירו כל הצדיקים-אמתיים שהיו בימינו.

קטז.

(טיח-טרפי-קדש החדש ח"ג קעד)

רבנו ז"ל רצה: "שהבחור הבר-מצוה יניח התפלין לראשונה, ביום הבר-מצוה, לא קדם".

קיז.

(טיח-טרפי-קדש ח"ג ע; החדש ח"ג סה)

אמר רבנו ז"ל: "הייתי מרוצה שיהיה לי בן, אף שרק ילך לבית-הכנסת עם הטלית והתפלין, העקר שיהיה לי בן" [איד וואלט געוואלט האבן א זוקן, ער זאל נאר גיין מיטן טלית און תפלין אין שוקל אריין, אפי' א זוקן]. פי' בידיע לא האריכו בננו ימיהם פמובא בחיי-מוהר"ן ועוד.

ומזה היה מנהג אנ"ש: להקפיד ללכת עם הטלית והתפלין לבית-הכנסת, ולא להשאירם שם מיום ליום, פי' זה שבהו והתפארותו של יהודי, ללכת לבית-הכנסת עם מלבושי וכתרי הפוך הם הטלית והתפלין.

קיח.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן כה)

רבי יצחק איזיק ז"ל, כשנתקרב, נתעורר עליו מריבות ורדיפות גדולות מאד מפל בני ביתו ובפרט מחותנו ואשתו וכו'.

הוכיח רבנו ז"ל את חותנו על דרכו הרע. וגם שאל אותו: הלא בבקר כשאתה מניח תפלין, ובידך אתה מכריז את עצמך ברצועות של עזר בהמה, ובפיך אתה מחשה ודומם, ואינך רוצה לדבר אז שום דבור, אם יעמד אז לנגדך איזה ערל שלא ראה ושמע כזאת מעולם, האם לא היה אומר עליך שאתה יוצא מדעת!?

(היגו כי מכון ממש, כן המה גם אמרי פיהו האלה אשר יאמר על חתנו שהוא יוצא מהדעת, על שעושה רצון הבורא ותברך, כפי תעלומות דרכיו אשר יודיענו על ידי עבדיו הנאמנים).

ועוד כיוצא בדברים כאלה דבר והוכיחו - עד שנתחרט מאד חותנו על-זה, וקבל על-עצמו: לבל יוסיף עוד ליסרו מהיום שהוא והלאה.

קיט.

(פוכבי-אור, שיחות וספורים; שיח-שורפי-קדש ח"א תנב)

מוהרנ"ת ז"ל שבח מאד את כתיבת תפלין של רבי יצחק איזיק יוסף סופר, וחפץ היה: שכל אנשי-שלומו יתפללו בתפלין כתב-ידו.

וכן פעם אחר פטירת הסופר הנ"ל, שהיה אצל אחד תפלין, ונתנם לסופר לבדקו. כשפתח הסופר את התפלין וראה את הנחת הפרשיות איך שמנחים בפתים, מכון כהלכה בכל הפרטים ודקדוקים והפתיחה, אמר: "עדות היא על צדקת הסופר, ותפלין כאלו אין צריכים בדיקה".

קכ.

(אבני-ה-ברזל; שיח-שורפי-קדש ח"א תרכד)

כעס פעם מוהרנ"ת ז"ל על הרב רבי זלמן, על שהיה בכעס על החסידים

שמשפנו התפללין שלהם עבור יין-שרף. ואחר-כך הבין מוהרנ"ת: "שצדקו דבריו".

קכא.

(שיח-שורפי-קדש ח"ו פז)

כשאחד מאנשי-שלומו היה לו בן שהגיע למצוות, היה רבי מיכלע בן רבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, מעוררו ומלהיבו לקראת הנחת התפלין, והיה אומר לו: "היה זהיר בקדשת התפלין לא לדבר בהם כי אם רק דבורי תורה ותפלה. ואם תזהר בכך, מברך אני אותך, שתזכה לאריכות ימים ושנים, וליראת-שמים".

קכב.

(ספר-המדות, עניני מצות תפלין)

[א] על-ידי 'שמחת יום-טוב', ועל-ידי 'הנחת תפלין פראוי' - תלד אשתו בנים זכרים (בנים י).

[ב] מי שיש לו עזות, תקונו: שיניח 'תפלין' שהיו על ראש צדיק (עזות ה).

[ג] הנפנה, ונוטל ידיו, ומניח תפלין, וקורא קריאת-שמע, ומתפלל - כאלו בנה מזבחה, והקריב עליו קרבן, וכאלו טבל (תפלה מ).

"וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך" (דברים ו, ט) - מצות מזוזה

קכג.

(ח"א ב, בסוף)

איתא במדרש (ויקרא-רבה כז, ב - על איוב מא, א): "מי הקדימני ואשלם לו" - מי עשה לי מזוזה קדם שנתתי לו בית" וכו'.

נמצא: שכל מעשים-טובים שלנו וכל התפלות, הכל מאתו, ואין ראוי לחשב לקבל שכר על שום דבר.

קנד.

(ח"א כג, ד-בסוף)

וְזֶה בְּחִינַת 'מְזוּזָה', כִּי אֵיטָא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבַּר־רַבָּה כב, ז): "לָמָּה נִקְרָא שְׁמֵן 'זוּזַי', מִפְּנֵי שֶׁזֵּזוּן מְזֵה לָזָה".

וְזֶה (אִיּוֹב כב, כח): "וְהָיָה שְׂדֵי בְּצַרְיָךְ" - הֵינֵנו: עַל־יְדֵי 'מְזוּזָה'. "וְכִסְפָּךָ תוֹעֵפֹת לָךְ" (שם) - עַל־יְדֵי־זֶה פְּרִנְסָתוֹ מְעוֹפֶפֶת לָךְ. כִּי "שְׂדֵי הוּא בְּחִינַת בְּרִית" וְכוּ' (זֶהר פְּנִיחָס רנז).

וְזֶה שְׁדַרְשׁוּ (ירושלמי בְּרִכּוֹת פ"א): "שִׁעְשַׁרְתִּי־הַדְּבָרוֹת הֵם בְּקִרְיַאת־שְׁמַע', וְדַבּוּר 'לֹא תַחְמַד' בְּנֶגֶד 'וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת'" (דְּבָרִים ו, ט) - כִּי עַל־יְדֵי 'מְזוּזָה' נִתְבַטַּל 'הַמְּדַת הַמְּמוֹן'.

וְזֶה שְׁאָמְרוּ רַז"ל (שְׁבַת קג: מְנַחוֹת לז. עַל דְּבָרִים שם): "וּכְתַבְתֶּם" - "שִׁיחָא בְּתִיבָה תִּפְּחָה". וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית כח, כז): "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם", כִּי עַל־יְדוּ: "וַיַּחֲזֵן פְּנֵי הָעִיר" (שם לג, יח), שֶׁעַל־יְדוּ 'תַּקּוּן הַמְּטַבֵּע'.

וְזֶהוּ שְׁאָמְרוּ (שְׁבַת לב:): "שְׁאֲרִיכַת־יָמִים עַל־יְדֵי מְזוּזָה" - כִּי סְמוּךְ לְ"וּכְתַבְתֶּם" (דְּבָרִים יא, כ), "לְמַעַן יִרְבוּ יָמֵיכֶם" (שם שם, כא) - כִּי עַל־יְדֵי אֱמוּנָה בְּמִשְׁאֵל־וּמְתָן, בָּא 'אוֹר־הַחַיִּים'.

וּבְשִׁבְל־זֶה (מְנַחוֹת לג): "קְבִיעוֹת הַמְּזוּזָה, בְּשִׁלִּישׁ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַפֶּתַח" - כִּי אָמְרוּ (בְּבֹא־מִצְרָא מ.ב.): "לְעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם אֶת מְעוֹתָיו, שְׁלִישׁ בְּפֶרֶק מְטִיא" וְכוּ' - וְשִׁלִּישׁ הָעֲלִיּוֹן הוּא הַשְּׁלִישׁ שֶׁבְּפֶרֶק מְטִיא, כְּמֵאֵמֶר חז"ל (ירושלמי פֶּאֶה פ"ח): "טְבִין חֲמִשִּׁין דְּעַבְדִּין, מִמָּאתָן דְּלֹא עַבְדִּין".

וְעַקֵּר הָאֱמוּנָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּמִשְׁאֵל־וּמְתָן, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ (שְׁבַת לא): "נִשְׁאֵת וְנִתְּתָ בְּאֱמוּנָה".

נִמְצָא: שֶׁעַקֵּר הַמְּמוֹן, שְׁשֵׁם צָרִיךְ אֱמוּנָה, הוּא בְּשִׁלִּישׁ עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּשִׁלִּישׁ שֶׁבְּפֶרֶק מְטִיא'.

עֵתָה בּוֹא וּרְאֵה נִפְלְאוֹת־הַשֵּׁם, כִּי מְבֹאֵר בְּיְרוּשְׁלָמִי פֶּאֶה' (פ"א - וּבְבֹרָא שִׁית־רַבָּה' לז, ג): "אַרְטֶבֶן שְׁלַח לְרַבִּי חַד מְרַגְלִיתָא טָבָא, שְׁלַח לִיה רַבִּי חַדָּא מְזוּזָה".

וְלִכְאוּרָה הוּא פְּלֹא: מַדּוּעַ שְׁלַח לוֹ מְזוּזָה דִּיקָא, וְלֹא מִצְוָה אַחֶרֶת?!

אֲךָ עַל־פִּי הַנֵּן לְ מְבֹאֵר הַיֵּטִב: כִּי 'מְזוּזָה' דִּיקָא מְבַטֵּל 'הַמְּדַת הַמְּמוֹן', וְעַל־כֵּן שְׁלַח לוֹ 'מְזוּזָה' דִּיקָא, כִּי 'אַרְטֶבֶן' שְׁלַח לוֹ 'מְרַגְלִיתָא טָבָא', הֵינֵנו 'עַשִׁירוֹת וּמְמוֹן', כִּי הִיָּה שְׁוֵה מְמוֹן הַרְבֵּה, וְעָשָׂה עֵקֶר הַחֲשִׁיבוֹת מְזָה. עַל כֵּן שְׁלַח לוֹ רַבִּי בְּנֶגֶד זֶה, 'מְזוּזָה' דִּיקָא - כִּי 'מְזוּזָה' מְבַטֵּל 'הַמְּדַת הָעַשִׁירוֹת'.

קנה.

(סְפַר־הַמְּדוֹת, בְּנִים נו)

בְּעוֹן 'מְזוּזָה' - בְּנִים מְתִים בְּשֵׁהם קִטְנִים.

קנו.

(שִׁיחַ־שְׂרָפִי־קֹדֶשׁ ח"ב תריט; הַחֲדָשׁ ח"ג קצד)

פַּעַם כְּשֶׁבִקֵּשׁ מוֹהֲרַנ"ת מְסוּפֵר אֶחָד, שִׁיבְדֵק לוֹ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתוֹ, בָּא הַסּוּפֵר לְבֵיתוֹ וְלָקַח אֶת מְזוּזוֹת הַבַּיִת לְבַדְקָן. בָּעֵת שֶׁהָיָה מוֹהֲרַנ"ת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת.

כְּשֶׁחָזַר מוֹהֲרַנ"ת לְבֵיתוֹ, וּרְאָה שֶׁהַמְּזוּזָה אֵינָה קְבוּעָה בְּפֶתַח הַבַּיִת, שָׁאַל: הֵיכֵן הַמְּזוּזָה?! - עָנּוּ לוֹ: "שֶׁהַסּוּפֵר לָקַח לְבַדְקָן עִם שְׂאֵר מְזוּזוֹת הַבַּיִת"!

ולא נכנס מוהרנ"ת לבית - אלא שלח לקרא לסופר. וכשהגיע, אמר לו מוהרנ"ת: "הרי לקחת לי את ביתי [האסט מיר צוגענומען די שטוב], וכי כך בודקים מזוזות? ה'יה לך לבדק אחד אחד במקומו ולקבעם בחזרה באותו מעמד!"

[עין הספור בנסח אחר - ב'אבני'ה'ברזל, שיחות וספורים ממוהרנ"ת ז"ל לא].

"ועשית הישר והטוב" (דברים ו, יח)

זו פטרה לפני משורת הדין. (רש"י)

קנז

(ספר המדות, צדקה יא)

[א] בשתהא נזהר מ'שנאת-חנם' - אזי כשיהיה לך איזהו משפט עם אלם שאינו רוצה לפשר עמו, על-ידי-זה יתפשר עמו. (אהבה ח"א ט).

[ב] ה'פטרה' (שלחן-ערוך חשן-משפט יב, ב) - היא 'משפט' שיש בו 'צדקה' (צדקה יא).

"מה העדות והחקים והמשפטים" (דברים ו, כ)

קנח

(ח"א נו, ג)

על-ידי ה'תורה' - קורים את ה'חיים', וממשיכין את ה'חיות' לתוך ה'מדות', שהם בחינת 'מים'.

וזוה שכתוב (תהלים לט, ה): "ומדת ימי מה היא" - הינו: שה'תורה' שהיא בחינת 'מה', כמו שכתוב (דברים ו, כ): "מה העדות והחקים והמשפטים" - היא בחינת 'מדות'

וימים' - שעל-ידי קורין את ה'חיות' לתוך ה'מדות' וה'מים'.

שבלא זה, לא היה אפשר לקבל את ה'חיות', מחמת 'רבו-אור'.

"וצדקה תהיה לנו, כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלקינו כאשר צונו" (דברים ו, כה)

קנט

(ח"א רנא)

דע: שעל-ידי 'מלחמות', הינו 'מחלקת' - נופלים מחשבות של רשעים, מחשבות של כפירות, על אנשים כשרים.

והתקון לזה: למסר המלחמה על השם, שהשם ילחם המלחמה, על-ידי-זה מביטל מחשבות רשעים. - אבל דע: שעל-ידי צדקה שלהם, יש פח במחשבתם להתקיים אפלו אם ימסר המלחמה להשם וכו'.

ודע: שאיש אמת, דהינו שעושה מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין קונו, יש לו פח להמשיך לעצמו כל הצדקות שהם עושין - כי הצדקה נמשכת רק אחר האמת - ואזי אין להם פח הצדקה, ואין פח במחשבתם להתקיים.

וזוה שכתוב (דברים ו, כה): "וצדקה תהיה לנו, כי נשמר לעשות את כל המצוה הזאת לפני ה' אלקינו כאשר צונו".

הינו: כשיהיה לנו בחינות 'אמת' - דהינו לשמר לעשות כל המצוות לפני ה' לבדו, בכל הדקדוקים, כמו שעושה בפני בני-אדם.

וְזֶה: "כִּי נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה
הַזֹּאת לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ"
וכו' - "לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ" דִּיקָא.

הֵינּוּ: שְׁנֵשְׁמַר לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת לִפְנֵי
ה' לְבַד, בִּינֵינוּ לְבֵין קוֹנְנֵנוּ, בְּכָל
הַדְּקָדוּקִים וְהַפְּרָטִים.

וְזֶהוּ: "כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ" - הֵינּוּ: בְּכָל
הַדְּקָדוּקִים 'כַּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ' הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ.

וְאִזּוּ: "וַיִּצְדָּקָה תְהִיָּה לָנוּ" - "לָנוּ" דִּיקָא.
הֵינּוּ: שְׁנִמְשִׁיךְ לַעֲצֻמְנוּ כָּל הַצְּדָקוֹת,
כִּי דָרַךְ הַצְּדָקָה לְמִשְׁךְ לְאַמְת' בְּנִל.

"כִּי עִם קְדוּשׁ אֶתָּה לֵאמֹר אֱלֹהֵיךָ, בְּךָ בָּחַר ה'
אֱלֹהֵיךָ לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה" (דְּבָרִים ז, ו)

נִמְצָא: שִׁזָּה כְּמוֹ 'סְגֻלָּה', לְמַעַלְה-
מִהֵטְבַע', לְמַעַלְה מִשְׁכָּל-אֲנוּשֵׁי,
וְזֶה בְּחִינַת 'מְקִיפִין'.

וּמִי שִׁזָּכָה לְאֵלוֹ ה' מְקִיפִין, לְהוֹלִיד אוֹתָם
וּלְהַכְנִים אוֹתָם בְּפָנִים, נִמְצָא שִׁזָּכָה
לְהַבִּין אֶת ה' סְגֻלָּה'.

בְּכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ יֵשׁ לוֹ
פְּנִימִי וּמְקִיף, וְכָל מִה שִׁחֲנָנוּ הַשֵּׁם
לְהַבִּין וּלְחַדֵּשׁ אִיזָה דְבַר וּלְהַכְנִים הַמְּקִיף
לְפָנִים - בּוֹדְאֵי הַיֵּשֶׁר מְחִיב לְגַלוֹת הַסְּגֻלָּה
לְ"עַם סְגֻלָּה", וְלְהִיטִיב מְטוֹבוֹ לְאַחֲרִים.

קלא.

(ח"א לה, א)

יִשְׂרָאֵל הֵם "עַם קְדוּשׁ" (דְּבָרִים ז, ו; יד, בִּכְא; כו, יט),
וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
יֵשׁ לוֹ "חֶלֶק אֵלּוּךְ מִמַּעַל" (אִיּוֹב לא, ב) וְכו'.

קלב.

(ח"א קא)

בְּכָל אָדָם וְאָדָם בְּעֲצֻמוֹ יֵשׁ בְּחִינַת 'אֲנִפִּין-
נְהִירִין', שֶׁהֵם בְּחִינַת קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל
"עַם קְדוּשׁ" (דְּבָרִים ז, ו; יד, בִּכְא; כו, יט),
הַרְחוּקִים בְּשִׁרְשָׁם מִכָּל הַמַּדּוֹת וְהַתְּאֻזוֹת.

קלג.

(ח"ב ז, ג-יא)

עֵקֶר הַרְחֻמְנוּת הוּא: כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל "עַם
קְדוּשׁ" (דְּבָרִים ז, ו; יד, בִּכְא; כו, יט),
נוֹפְלִין חֲסוּשָׁלוֹם בְּעוֹזְנוֹת. וּלְפִי קְדֻשַׁת-
יִשְׂרָאֵל וְדִקּוּתָם וְגַדְל רּוּחָנִינוּתָם, הֵם רְחוּקִים
מִעוֹז, וְאִי-אֶפְשָׁר לָהֶם לִשָּׂא כָּל הַמִּשָּׂא
הַכָּבֵד שֶׁל עוֹז, אֲפֹלוּ יוֹם אֶחָד.

קל.

(ח"א כא, ט - נְאֻמְרָה בְּשִׁבְת־נְחֻמוֹ שְׁנַת תַּקַּס"ד)

אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים "עַם סְגֻלָּה" (דְּבָרִים ז, ו) -
כְּמוֹ 'סְגֻלָּה' שְׁעוֹשִׂין לְרַפּוּאָה, אֶף-
עַל-פִּי שְׂאִין הֵטְבַע מְחִיב שִׁיְהִיָּה זֶה
לְרַפּוּאָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מְסַגֵּל לְרַפּוּאָה, וְזֶה
לְמַעַלְה-מִהֵטְבַע' שְׂאִין הַשְּׁכָל-הָאֲנוּשֵׁי
מִבֵּין.

כְּמוֹ-כֵן לָקַח אוֹתָנוּ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְעַם
סְגֻלָּתוֹ, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין הַשְּׁכָל
הָאֲנוּשֵׁי מִבֵּין, אִיךָ לָקַח עִם מְתוּךְ עַמִּים -
כְּמוֹ: "בְּשַׁעַת 'קְרִיעַת יַם-סוּף' שִׁקְטָרְג מִדַּת-
הַדִּין: הִכְלוּ עוֹבְדֵי עַבּוּ"ם" וְכו' (זֶהַר תְּרוּמָה
קע), אֶף-עַל-פִּי-כֵן לָקַח אוֹתָנוּ לְ"עַם קְדוּשׁ"

(שם).

דור". - על־ידי תשובה מאהבה, עושה
הסד לשני אלפים.

"ומשלם לשנאיו אל פניו להאבדו" (דברים ז, י)

קלז.

(ח"א ח, ג)

הרוח־חיים שנמשך מה'רב־דקלפה',
גדול ותקיף לפי שעה, כמו
רוח־סערה שהוא גדול בשעתו. אך שאין
לו קיום כלל, ולסוף פלה ונאבד, ומסער
גופה ונשמתה.

וכמו שכתוב (דברים ז, י): "ומשלם לשנאיו
אל פניו להאבדו". "ומשלם" -
לשון שלמות־החפרון' שנמשך לו, דהינו:
בחינת 'אריכת הרוח'.

וזהו: "אל פניו". "פניו" - הוא בחינת
'הרוח' וכו'. אך הוא "להאבדו" -
כי אף שהוא גדול לפי שעה, לסוף נאבד
בנ"ל.

אך הדבוק בצדיקים, מקבל ה'רוח־חיים',
'שלמות־החפרון', מהצדיק וה'רב־
דקדשה'.

קלח.

(ח"א סו, ג)

על־ידי האמת שיתגלה לעתיד, יהיה
מפלת הרשעים.

בבחינת (דברים ז, י): "ומשלם לשונאיו אל
פניו להאבדו". "פניו" - זה
בחינת 'אמת', שעל־ידיִיה מושלם
לשונאיו ומאבדן מן העולם.

"לא מרבכם מפל העמים חשק ה' בכם וכו',
כי אתם המעט מפל העמים" (דברים ז, ז)

קלז.

(ח"א י, י)

"כל מקום שנאמר ואלה, מוסיף על
הראשונים" (בראשית־רבה ל, ג) - בחינת
'תוספות ורבו', בחינת 'צאנה', 'עבוד־הזרה',
כמו שכתוב (דברים ז, ו): "לא מרבכם חשק
ה'" - שפרושו: 'צאנה'.

"מוסיף על הראשונים" - שהוא בחינת
'המן־עמלק', כמו שכתוב (במדבר
כד, ט): "ראשית גוים עמלק".

קלה.

(ח"א ע)

וזה שכתוב (דברים ז, ו): "לא מרבכם חשק
ה' בכם, כי אתם המעט" - ודרשו
רז"ל (חלין פט. רש"י דברים שם): "לא מרבכם
וכו', רק מחמת שאתם ממעיטין עצמכם
וכו', חשק ה' בכם".

כי מחמת שממעיטין ומקטינים עצמן -
על־ידיִיה הם בבחינת 'עפר', שיש לו
'בחינת־מושך', בחינת 'משכן', שמושך
האלקות. ועל־כן: "חשק ה' בכם".

"ולשמרי מצותו לאלף דור" (דברים ז, ט)

קלו.

(ח"א נח, ז)

'תשובה מאהבה', זה בחינת "להם
משנה" (שמות טז, כב), כמאמר
תז"ל (סוטה לא): "כאן מאהבה כאן מיראה"
(סוטה לא) - איתא שם: "גדול העושה מאהבה יותר מן
העושה מיראה, שזה תלוי לאלף דור וזה תלוי לאלפים

הַפְּטֵרַת שַׁבַּת נַחְמוֹ

"נַחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹקֵיכֶם" (ישעיה מ, א)

א.

(ח"א כא, יא - נאמרה בשבת נחמו שנת תקס"ד)
כָּל הַצָּרוֹת וְהִסּוּרִים וְהַגְּלוּת, אִינּוּ אֵלָּא לְפִי עֶרְךָ הַסְּרוּךְ-הַדַּעַת, וּכְשֶׁנִּשְׁלַם הַדַּעַת נִשְׁלַם כָּל הַחֲסוּרוֹת וְכוּ'.

וְעַקֵּר הַחַיִּים-נִצְחָיִים יִהְיֶה לְעֵתִיד, מַחְמַת הַדַּעַת, שִׁירָבָה הַדַּעַת, שְׂיָדְעוּ הַכֹּל אֶת הַשֵּׁם וְכוּ'.

אֲדָּהַדַּעַת שִׁיְהִיָּה לָהֶם אִז - אֶפְשָׁר לָנוּ לִידַע וּלְדַבֵּר מִמֶּנּוּ.

אֲדָּהַדַּעַת שִׁיְהִיָּה לָנוּ אִז - זֶה אִי-אֶפְשָׁר בְּעֵת אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ, כִּי עִכְשָׁו זֶה הַדַּעַת בְּבַחֲיִנוֹת 'מַקִּיפִים' וְכוּ'.

וְהַיְדִיעָה יֵשׁ בָּהּ 'מַקִּיפִי' וְ'מַקִּיפִי לְמַקִּיפִי'.

וְזֶהוּ: "נַחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹקֵיכֶם" (ישעיה מ, א). "נַחְמוּ נַחְמוּ" - הִינּוּ 'מַקִּיפִי', וְ'מַקִּיפִי לְמַקִּיפִי', שֶׁהַיְדִיעָה הִיא עַקֵּר הַנְּחֻמָּה שֶׁל כָּל הַצָּרוֹת.

וְאִיךָ אֶפְשָׁר לָבוֹא לְהַיְדִיעוֹת? - "יֹאמֶר אֱלֹקֵיכֶם" - "אֲמִירָה בְּחֵשְׂאִי" (זוהר שְׁמִינִי לט. קרח קעו.) וְכוּ'.

וְזֶהוּ שְׁפָרַשׁ הַפְּסוּק: "נַחְמוּ נַחְמוּ" - הִינּוּ: לְזָבוֹת לְהַשְׁגַּת-הַמַּקִּיפִינִי, הַשְׁגַּת-הַדַּעַת, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר הַנְּחֻמָּה - זֶה זֹכִינִי עַל-יְדֵי שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת, שֶׁהֵם: א) 'צַעֲקָה' - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מוֹלִידִין הַמַּקִּיפִינִי. ב) וְקִדְשַׁת

שַׁבַּעַת הַנְּרוֹת' - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְּסִים הַמַּקִּיפִינִי לְפָנִים.

וְזֶהוּ: "יֹאמֶר אֱלֹקֵיכֶם". "יֹאמֶר" - הִינּוּ בַחֲיִנַת "אֲמִירָה בְּחֵשְׂאִי", בַחֲיִנַת 'שְׁמֹן' שֶׁהוּא 'בְּחֵשְׂאִי'. וְ'שְׁמֹן' הוּא בַחֲיִנַת "שַׁבַּעַת הַנְּרוֹת" שֶׁהִיוּ מִ'שְׁמֹן'.

"אֱלֹקֵיכֶם" - זֶה בַחֲיִנַת "אֱלֹקִים לְאַרְמָא קָלָא" (זוהר שָׁם), בַחֲיִנַת הַצַּעֲקָה הַנִּל.

שְׁעַל-יְדֵי שְׁנֵי בַחֲיִנוֹת אֵלּוּ, זֹכִינִי לְהַשְׁגַּת הַמַּקִּיפִינִי, שֶׁהוּא 'הַשְׁגַּת הַדַּעַת-הַקְּדוּשָׁה', שֶׁזֶהוּ עַקֵּר הַנְּחֻמָּה, בַחֲיִנַת "נַחְמוּ נַחְמוּ" - הִינּוּ: 'מַקִּיפִי' וְ'מַקִּיפִי לְמַקִּיפִי'.

ב.

(ח"ב פה)

'אֲגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לוּזִים', רוֹמְזִים לְבַחֲיִנַת 'לֹאָה', שֶׁהִיא בְּעֶרְףָּה, שֶׁהִיא 'נִקְבָּא רֵאשׁוּנָה' (סֵפֶר הַלְקוּטִים לְהַאֲרִיז"ל פֶּרֶשֶׁת וַיִּצָּא).

וְאַחֲרֵי-כֵן נִכְנָסִין לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא בַחֲיִנַת: "יַעֲקֹב קָרָא בֵית-אֵל" (פְּסָחִים פח.). וְזֶהוּ שְׁפָרַשׁ רַש"י (שׁוֹפְטִים א, כד): "שְׂדֵרְךָ לוּזִי נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל".

וְזֶהוּ (ישעיה מ, א): "נַחְמוּ נַחְמוּ". שְׁתֵּי פְעָמִים "נַחְמוּ" גִּימְטְרִיא 'קִדְקֵד', שֶׁהוּא בַחֲיִנַת 'עֶרְףָּה' - שְׁעַל-יְדֵי נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל - 'עֶרְףָּה' גִּימְטְרִיא ש"ג, רֵאשִׁי-תְבוּת: "שַׁבַּת נַחְמוּ".

וְזֶהוּ הָעֵצָם לֹוֹז שֵׁישׁ בְּעֶרְףְּ אָדָם, שֵׁישָׁאֵר
אֲחֵר כְּלִיזֹן הַגּוֹף, וּמִמֶּנּוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנִין
הַגּוֹף בְּשַׁעַת תְּחִית־הַמֵּתִים. וְזֶהוּ עֵקֶר
נְחֻמֹתֵינוּ, בְּחִינַת "נְחֻמוֹ נְחֻמוֹ" כַּנ"ל.

כִּי עַל הַגּוֹף נֶאֱמַר (רות ג, יג): "שֹׁכְבֵי עַד
הַבֶּקֶר", שֶׁהוּא עֵת הַתְּחִיָּה. "וְהֵנָּה בִּבְקֹר
וְהֵנָּה הִיא לְאֵה" (בראשית כט, כה), הֵינּוּ: 'עֵצָם
לֹוֹז הַנ"ל, שֶׁעַל־יָדָה נִתְבַּנְּה הַגּוֹף.

ג.

(עלים לתרופה, ה' שלח תקצ"ו)

הַרְחֵקֵנוּ הוּא יְגִדֵר פְּרָצְתָם וּפְרָצַת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל, וַיִּנְחַמֵם וַיּוֹשִׁיעֵם בְּנְחֻמֹת
צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם. אֲךָ עֵקֶר הַנְּחֻמָּה מִכָּל
הַצְּרוֹת רַחֲמָנָא־לְצַלּוֹ, הוּא הַדַּעַת שֶׁל
הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיקִים־הָאֱמִתִּיִּים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תהלים קיט, ט): "זֹאת נְחֻמָּתִי בְּעַנְיִי" וְכוּ',
וּכְמִבְּאֵר עַל פְּסוּק "נְחֻמוֹ נְחֻמוֹ עַמִּי" (ישעיה
מ, א - בַּלְקוּטִיר־מוֹהַר"ן ח"א כא, יא).

- ענני נחמה -

ד.

(ח"ב ד, בסוף)

כְּשֶׁהַצְּדִיק בָּצֵעַר וּבִצְרָה - כְּמָה וְכְמָה
נִשְׁמֹת שְׁבַע־עוֹלָם־הַזֶּה וְעוֹלָם־
הַבָּא מְקוֹנְנִין וּמִתְאַבְּלִין עַל צַעֲרוֹ, וְגַם
הַשְּׂכִינָה מְקוֹנְנָת. כִּי "אִפְלוּ עַל דָּמִים שֶׁל
רְשָׁעִים הַשְּׂכִינָה מְקוֹנְנָת, קַל־וְהֹמֵר עַל
דָּמֵן שֶׁל צְדִיקִים" (סנהדרין מו.).

אֲבָל כְּשֶׁזֹּכָה לְרַפּוּאָה' - אֲזִי 'מִתְנַחֲמִין'
כָּלֵם, וְנִמְשָׁד 'שִׁמְחָה' לְכָלֵם, בְּבַחֲיִנַת
(ישעיה נז, יח): "וְאֶרְפְּאֵהוּ, וְאֲשַׁלֵּם נַחְמִים לוֹ
וְלְאֲבָלָיו" - שֶׁעַל־יָדֵי רַפּוּאָתוֹ, נִמְשָׁד
'נְחֻמָּה' לְכָל הָאֲבָלִים הַנ"ל, הֵינּוּ: 'שִׁמְחָה'.

ה.

(ספר-המדות, אמונה ח"ב ח)

הַנְּחֻמָּה - בָּא עַל־יָדֵי 'אֲמוּנָה'.

ו.

(ספורי-מעשיות, מעשה יב מבעל-תפלה)

וְכֵן עֲבַרְתִּי יוֹתֵר, וְהִיִּיתִי עוֹבֵר עַל יָם שֶׁל
יָי, וַיִּדְעַתִּי: שֶׁזֶה ה'יָם' נַעֲשֶׂה בְּוֹדָאֵי,
מִהַדְּבוּרִים שֶׁל ה'פְּלִיץ', שֶׁהוּא עוֹמֵד
וּמְדַבֵּר תְּנַחֲוּמִין לְפָנָי ה'מְלֹךְ' וְה'מְלֻכָּה',
וְאַחֲרֵי־כֵן הוּא חוֹזֵר פָּנָיו וּמְדַבֵּר תְּנַחֲוּמִין
לְה'בֵּת־מְלֻכָּה', וּמֵאלֹו הַדְּבוּרִים נַעֲשֶׂה ה'יָם
שֶׁל יָי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שיר-השירים ז, י): "וְחִכְךָ
כִּיִּין הַטּוֹב" - אֲךָ לֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לְמַצְאוֹ.

ז.

(ספורי-מעשיות, מעשה יג מהשבועה בעטלערס)

כִּי יֵשׁ שְׁנֵי צַפְרִים, אֶחָד זָכָר וְאֶחָת נְקֵבָה,
וְהֵם רַק זוּג אֶחָד בְּעוֹלָם. וְנֶאֱבָדָה
הַנְּקֵבָה. וְהוּא הוֹלֵךְ וּמְחַפֵּשׂ אוֹתָהּ, וְהִיא
מְחַפֶּשֶׂת אוֹתוֹ.

וְהָיוּ מְחַפְּשִׁים הַרְבֵּה זֶה אֶת זֶה, עַד
שֶׁנִּתְעַו, וְרָאוּ שְׂאִינָם יָכוֹלִים לְמַצֵּא
אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ. וְנִשְׁאַרוּ עוֹמְדִים, וְעָשׂוּ לָהֶם
קָנִים וְכוּ'.

וּכְשֶׁמִּגִּיעַ הַלֵּילָה - אֲזִי אֵלֹו ה'זוּג
צַפְרִים', מִתְּחִילִים כָּל אֶחָד
וְאֶחָת לֵיכַל בְּקוֹל יִלְכָּה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי כָּל
אֶחָד מֵיִלַּל עַל זוּגוֹ וְכוּ'.

וּבַיּוֹם, אִי־אֶפְשֵׁר לְסַבֵּל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ שָׁם,
כִּי בַיּוֹם מִתְּקַבְּצִים שָׁם צַפְרִים אֶצֶל
כָּל אֶחָד וְאֶחָת מִהַזּוּג הַנ"ל, וְהֵם מְנַחֲמִים
וּמְשֻׁמְחִים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָת מִהַזּוּג הַנ"ל,
בְּשִׂמְחוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד מְאֹד, וְאוֹמְרִים לָהֶם
דְּבָרֵי תְנַחֲוּמִין: "שֶׁעֲדִין אֶפְשֵׁר שֶׁתִּמְצְאוּ
זֶה אֶת זוּ!" - עַד שֶׁבַיּוֹם אִי־אֶפְשֵׁר לְסַבֵּל אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ שָׁם וְכוּ'.

ת.

(חכמה ותבונה יב, ד)

שִׁמְעֵתִי מֵאָבִי (רבי נחמן מטולטשין) ז"ל:
שֵׁאֲחֵר שְׁסֵפֶר אֲדַמּוּר זְצוּק לְ
אֶת הַמַּעֲשָׂה מִה' בְּעֶרְגָּעַר' (ספורי-מעשיות,
מעשה י מבערגער ועני) - הֲיָה אִז בֵּין אֲנָשִׁיו,
שְׂמָחָה גְדוּלָּה וְעִצּוּמָה - וְשָׂרְרוּ אִז אֶת
הַפְּתוּב: "כִּי נָחַם ה' צִיּוֹן" וכו' (ישעיה נא, ג).

כִּי הִבִּינוּ אִז מְשִׁיחוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים שִׁשָּׁח
אֲחֵר־כָּף, הַמְּבֹאֲרִים בְּסוּף הַמַּעֲשָׂה:
שְׁעִנֵּן הַבְּחוּר וְהַבַּת־מֶלֶךְ הַמּוֹבָא שָׁם, מִרְמָז
עַל גִּשְׁמַת מְשִׁיחַ וּכְנֻסַת־יִשְׂרָאֵל, שְׁעַכְשׁוּ
הֵם גִּפְרָדִים זֶה מִזֶּה, וְכֹל כְּנֻסַת־יִשְׂרָאֵל
וְהַמְּלָכוֹת־דְּקִדְשָׁה שֶׁנִּמְשָׁד מֵאֵתָהּ, נִפְלוּ
וְיָרְדוּ תַּחַת יַד הַקְּלָפוֹת שֶׁל בַּעַס הַרוֹצֵחַ,
הַמּוֹבָא בְּפָנִים הַסְּפוּר, עַד שֶׁמִּפִּיל אִימָה
וְפָחַד עַל הָאָדָם מִלְּצַעֲקַת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ,
וְאוֹמֵר לוֹ: "אִם תִּצְעַק, אֲחַנֵּק אוֹתָךְ מִיָּד!"
וְכוּ' וְכוּ' (עיני-שם שמאריף בענין משיח' ובענין משיח
האמתי).

וְעַל־כֵּן־זֹאת יִתְעַלָּה וְיִתְגַּדֵּל עֵלַת
הָעֲלוֹת וְסַבַּת כָּל הַסְּבוֹת,
לְהַפִּיךְ גַּם יְרִידוֹת כְּאֵלֶּה לְעֲלִיּוֹת, וְלִסְבֵּב
בְּגִלְגוּלֵי סְבוֹתָיו, שְׂדִיקָא עַל־יְדֵי־זָה יִהְיוּ
נְתוּעֵדִים וְנִתְחַבְּרִים - וְהִיא בַּעֲצָמָה תִּמְצָא
אֶת הַסִּימָנִים לְהַפִּירָם עֵין בְּעֵין שֶׁהֵם
אֲמִתִּיִּם, עַד שִׁיתְעַלּוּ וַיֵּאֱחָזוּ לְמִקּוּמָם,
וְהַמְּלָכוֹת תִּתֵּן לָהֶם לְעוֹלָמִי עַד: "כִּי נָחַם
ה' צִיּוֹן" וכו'.

ט.

(עלים לתרופה, מכתב נחמה'
מרבי נפתלי ז"ל, תלמיד רבנו ז"ל)

אָחִי יְדִידִי וְאוֹהֲבִי מִנְעֵר. שִׁמְעֵתִי אֲשֶׁר
עָבַר עָלַי, "שִׁמְעֵתִי וְתִרְגַּז בְּטַנִּי
לְקוֹל צִלְלוֹ שְׂפָתַי" (חבקוק ג, טז), הוֹמָה לְבִי

עַל צַעֲרֶךָ הַמֵּר, צַר לִי עָלֶיךָ אָחִי, כִּי נָעַם
אֲהַבְתוּ תְּקוּעַ בְּלִבִּי מִנְעוּרֵינוּ, עַל־כֵּן מִר
וּמְרוֹר צַעֲרוֹ בְּלִבִּי.

אֲךְ מִכְּרַחֵן לְהַתְּנַחֵם, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה
מ, א): "נִחְמוּ נַחְמוּ עַמִּי יֹאמֵר
אֱלֹקֵיכֶם". וְהַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית וּבְכָל אָדָם
וּבְכָל זְמַן. וְגַם עֵתָה אוֹמְרָת: "נִחְמוּ נַחְמוּ".

וּמַעַת שִׁשְׁמַעְתִּי וְלִבִּי דָוִי עַל צַעֲרוֹ, מֵאִז
לְבִי דָוִי וְרַבּוֹת אֲנָחוֹתַי בְּיֹתֵר.

אֲךְ זֹאת נִחְמַתִּי, אֲשֶׁר יִדְעֵתִי מִנְעֵר,
וְיִדְעֵתִי: אֲשֶׁר מְשַׁרֵּשׁ בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבוֹ,
נִקְדַּת אֱמוּנָה אֲמִתִּית בְּהַשֵּׁם, וּבַתּוֹרָתוֹ,
וּבְבַחֲרֵי צְדִיקָא, אֲשֶׁר הִמָּה מַעֲיֵנִי הַיְשׁוּעָה.

אֲשֶׁר בְּדַבְרֵיהֶם יִכּוּלִים לְהַתְּנַחֵם
וְלְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשֵׁנוּ תָּמִיד, וְלִקְיָם
הַמִּקְרָאוֹת הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם הַתְּנַחֵם
יִרְמִיֵּהוּ אַחֵר צַעֲקָתוֹ בְּמִרְרֵיּוֹת דְּמִרְרֵיּוֹת,
אַחֵר כֵּן־זֹאת אָמַר (איכה ג, יח-כא-כב-לב):
"וְאֹמֵר אֲבַד נִצְחִי וְתוֹחֲלֵתִי מֵה'. זֹאת אֲשִׁיב
אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל. חֲסִדֵי ה' כִּי לֹא תָמְנוּ
וְכוּ' וְכוּ'. כִּי אִם הוֹגָה". אֲהִי־עַל־פִּי־כֵן אַחֲר־
כֵּן (שם שם, לב; ישעיה סג, ז): "וְרַחֵם כְּרַחֲמָיו
וְכַרֵּב חֲסָדָיו".

כֵּן יִקְיָם בָּךְ, וְגַם נְבוֹאוֹת וְנִחְמוֹת יִשְׁעֵיה'
אֲשֶׁר נִבְּא לְדוֹרוֹת (ישעיה סו, יג): "כְּאִישׁ
אֲשֶׁר אָמוֹ תִּנְחַמְנוּ, כֵּן אֲנִכִּי אֲנַחֲמְכֶם,
וּבִירוֹשָׁלַם תִּנְחַמּוּ".

כֵּן יִקְיָם בָּךְ לְחֻזֵּק (תהלים כז, יד): "וְחֻזֵּק
וַיֵּאמֶץ לְבָבְךָ", אֲשֶׁר יִזְכֶּה לָזֶה, שִׁיזְכֶּה
לִילֵךְ לִירוֹשָׁלַם עִיר־הַקֹּדֶשׁ בְּרַב הַרְחָבָה,
אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

"דברו על לב ירושלים" (ישעיה מ, ב)

"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר" (ישעיה מ, ה)

י.
(ח"א כ, ד)

ירושלים' - היא בחינת לב העליון, בבחינת (ישעיה מ, ב): "דברו על לב ירושלים".

"ישרו בערבה מסלה לאלקיננו" (ישעיה מ, ג)

יא.
(ח"א נט, א)

המושגתידל לקרב ולעשות נפשות - בונה בחינת היכל הקדש וכו'. ו'היכל הקדש' שורה ומלביש הרוח החיוני שבלב האיש הכשר, ויונק חיותו מהרוח הזו. ועקר הלבשתו לרגלי הרוח - פי מבחינת רגלין' נתעזר להישיר את בני אדם לעבודת השם יתברך, בבחינת (ישעיה מ, ג): "ישרו בערבה מסלה לאלקיננו". "מסלה" דיקא, שהוא מקום הרגלין'.

וזהו בחינת (תהלים פד, ו): "מסלות בלבבם" - שעל ידי "מסלות שבלבבם" - נתעזר להישיר בני אדם השוכנים "בערבה ובחשך" - להישיר להם דרך לעבודת השם יתברך.

"כל גיא ינשא" (ישעיה מ, ד)

יב.
(ח"א ד, ט)

ויקבר אתו בגיא" (דברים לד, ו). זה בחינת אין, כמו שכתוב (ישעיה מ, ד): "כל גיא ינשא".

יג.
(ח"א יג, בסוף)

"כל בשר יחדו" (ישעיה מ, ה) - זה בחינת לקיטת הנפשות'.

"כי פי ה' דבר" (שם) - זה נעשה על ידי "רוח נדיבה" (תהלים נא, יד), שהוא "פי ה'", כמו שאמרו חז"ל (ראש השנה ו.ו): "בפי' דברים כג, כד) - זו צדקה".

ומובן הדבר שמביא המקרא: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר" (שם), ומבאר כל המאמר בפסוק זה, אך בעזונותינו הרבים חסר פרוש רישה דקרא.

[הוספות מפתב יד רבנו ז"ל, השיך לתורה הזו, הנדפס בסוף הספר: - "ונגלה כבוד ה'" (ישעיה מ, ה), זה בחינת 'הקמה', כמו שכתוב (משלי ג, לה): "כבוד חכמים ינהלו", בחינת 'בית המקדש', כמו שכתוב (דמיה יז, יב): "כפא כבוד מרום מראשון" - על ידי זה: "וראו כל בשר יחדו".

"וראו" - זה בחינת 'המשכת התורה', שהיא ראיה טנת"א'.

"כל בשר יחדו" - זה בחינת לקיטת הנפשות כלם, בבחינת (משלי יא, ל): "לוקח נפשות חכם".

"כי פי ה' דבר" - כל זה נעשה על ידי רוח נדיבה, שהוא "פי ה'", כמו שאמרו חז"ל (ראש השנה ו.ו): "בפי' דברים כג, כד) - זו צדקה".

יד.
(ח"א יד, ב)

עכשו הכבוד בגלות, פי עקר הכבוד אצל העכו"ם, ואנחנו בני ישראל שפלים ונבזים.

ולעתיד לבוא שיתגלה כבודו מבין החשך, כמו שכתוב

"הישוב על חוג הארץ" (ישעיה מ, כב)

ז.

(ח"ב ז, בסוף)

על-ידי רגל ויום-טוב, שהוא התגלות-
הרצון - נעשה בחינת הדחת
וכבוס הדמים, ואזי יכולים הדמים לסבב
בסדר.

ובשביל-לזה נקרא הרגל: 'חג' - לשון
'סבוב', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "הישוב על חוג הארץ" - על סבוב
הארץ - כי על-ידי הדחת וכבוס הדמים,
על-ידי-לזה הם מסבבים בסדר.

"וימתחם פאהל לשבת" (ישעיה מ, כב)

יח.

(ח"א ו, ה'ז)

'אהל' הוא 'רקיע', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "וימתחם פאהל לשבת",
וכתיב (תהלים קד, ב): "נוטה שמים פיריעה".

"יעקב איש תם ישב אהלים" (בראשית כה,
כז), בחינת 'רקיע', כמו שכתוב:
"וימתחם פאהל".

יט.

(ח"א כט, ה)

'יעקב' שהמשיך 'לבנונית' וכו', נאמר
בו (בראשית כה, כז): "ישב אהלים",
הינו: בחינת 'שמים', כמו שכתוב (ישעיה מ,
כב): "וימתחם פאהל לשבת".

(ישעיה מ, ה): "ונגלה כבוד ה'" וכו', כי אז יטו
כלם "לעבדו שכם אחד" (צפניה ג, ט) - אז
יאמרו בגוים: "לכו ונלכה באור ה'" (ישעיה ב,
ה). ו'כבוד' נקרא 'אור', כמו שכתוב (יחזקאל
מג, ב): "והארץ האירה מכבודו".

טו.

(ח"א עח)

"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי
פי ה' דבר" (ישעיה מ, ה). הינו:
כשמיחד הדבור עם השם, שהוא 'יחוד
קדשא-ברידה' הוא ושכינתה'.

אזי: "ונגלה כבוד ה'". "כבוד" - זו
'שכינה'. הינו: שנתגלה ונתגדל
'הארת-השכינה', שהוא בחינת 'מלכות'. כי
עכשו נקטן אורה ונחלש פחה וכו', וזהו
גלות-השכינה'.

אבל על-ידי שיתקן 'פרצוף מלכות',
וייחד ה'דבור', שהוא בחינת
'מלכות' ובחינת 'שכינה' - עם השם -
יתגלה ויתגדל אורה של 'פרצוף מלכות'.

טז.

(ח"א צד)

בעזונותינו-הרבים הדבור בגלות, כמו
שכתוב (תהלים צו, ג):
"ספרו בגוים את כבודו", והינו: הדבור עם
ישראל בגלות. לכה נאמר (ישעיה מ, ה):
"ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי
ה' דבר".

והינו: כשינאלו ישראל - אז הדבור גם-
כן בביכול יהיה עם השם-יתברך.

לקוטי תפלות

פרשת ואתחנן

מפתח התפלות

[יד-טו-טז-יז-יח-יט-כ-כא-כב-כג-כד-כה-כו]
 "וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" - מצות תפלין (ח"א לה; ח"א לח; ח"א נד; ח"א סט; ח"ב ה; תפלות ונתחנונים, השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"ב ה; ח"ב כא; ח"ב כט; ח"ב לג; ח"ב לה; תפלות הבקור ד; תפלות הבקור ו; תפלות הבקור ט).

[כז] "וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך" - מצות מזוזה; "ולא תחמד וכו' ולא תתאוה" (ח"א כג).

[א-ב] "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר" (ח"ב לט; ח"ב לד).

[ג-ד] "ואתם הדיבקים בה' אלקיכם, חיים בלכם היום" (ח"א מט; תפלות הבקור ט).

[ה-ו-ז-ח-ט] "והודעתם לבניך ולבני בניך" (ח"א נג; ח"א נז; ח"א צ; ח"ב ז; ח"ב מב; תפלות ונתחנונים, השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"א כא).

[י-יא-יב-יג] "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - מצות קריאת שמע (ח"א לו; ח"א פז; ח"א צה; תפלות הבקור ו).

"ואתחנן אל יהוה בעת ההיא לאמר, אדני אלהים אתה החלות להראות את עבדך, את גדלך, ואת ידך החזקה, אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתיך. אעברה נא, ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן, החר הטוב הזה והלבנן".

☪ [א] לקוטי תפלות ח"ב לט ☪
 (על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב עה, הנהגת הפשיטות)
 "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר" (דברים ג, כג)
 שנובה ל'אוצר מתנת חנם', בכח וזכות הצדיקים הגדולים שזכו לחתור ולהמשיך ה'אוצר מתנת חנם' לכל באי עולם; ושנובה לעלות לארץ ישראל; ושנובה עצמנו בכל מצב: "שאיך שום יאוש בעולם כלל!"

וְעַתָּה אֲשֶׁר בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מִלֵּא חֲסִדֵי חַנּוּם
תְּמִיד.

חַנּוּנִי מ'אוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם', וְזַכְּנִי לְעֵלוֹת
לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה
בְּשָׁנָה הַזֹּאת.

אוֹלֵי אֶזְכֶּה לְקַבֵּל שֵׁם קִדְשָׁה וְטָהָרָה,
מֵעֶשֶׂר קִדְשוֹת הַכְּלוּלוֹת שֵׁם,
בְּאִפְּן שְׂאֵזְכָּה מֵעַתָּה לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת,
וְלִקְדָּשׁ וְלִטְהָר עֲצָמַי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
וְלִזְכוֹת לִירֵאת-שָׁמַיִם בְּאַמֶּת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֵינִן לִי פֶה לְדַבֵּר, וְלֹא
מִצַּח לְהָרִים רֹאשׁ, רַק בָּאתִי
כְּעַנְי בִּפְתַח, הַחַיִּב וְהַחוּטָא וְהַפּוֹשֵׁעַ,
שׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ בְּדַעַת מְבַלְבֵּל וּבִלְשׁוֹן
עֲלֻגִים, 'מִתְּנַת חַנּוּם' לְבַד, בְּכַח וְזִכּוֹת
הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁזָּכּוּ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל
אֲחֵרֵי מְנִיעוֹת רַבּוֹת, וְזָכּוּ לְחַתֵּר וְלְהַמְשִׁיךְ
ה'אוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם' עַל כָּל בָּאֵי עוֹלָם.

בְּזִכְוֹתָם וְכַחֵם לְבַד תְּמַכְתִּי יִתְדוּתִי,
לְבֹא לְפָנֶיךָ עֵתָה גַם עֵתָה,
לְשָׂאֵל וְלִבְקֵשׁ מִמֶּךָ 'מִתְּנַת חַנּוּם', שֶׁתְּחַנּוּנִי
מִה'אוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם', הַפְּתוּחַ וְעוֹמֵד
לְפָנַי הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים.

מִשָּׁם תְּחַנּוּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבַחֲסִדֶיךָ
הַגְּדוֹלִים, וְתַעֲשֶׂה אֶת אֲשֶׁר
בְּחַקֶּיךָ אֵלֶיךָ, וְאֶת מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁמֶר, מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם.

וְתַזְכְּנִי וְתוֹרְנִי וְתִלְמְדֵנִי, הַדֶּרֶךְ וְהַנְּתִיב
וְהַעֲצָה, בְּאִפְּן שְׂאֵזְכָּה חַיֵּשׁ קַל
מְהֵרָה, לְעֵבֶר וְלִדְלַג עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת,

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִלֵּא רַחֲמִים, חוֹנֵן אֶת
מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לְחוּן, מְרַחֵם אֶת
מִי שְׂאִינוּ רְאוּי לְרַחֵם, עוֹשֶׂה חֶסֶד חַנּוּם
בְּכָל דוֹר וְדוֹר. וְכִבֵּר עֲשִׂיתָ חֲסִדִּים רַבִּים
בְּכָל־לַיּוֹת וּבַפְּרֻטִּיּוֹת בְּכָל דוֹר וְדוֹר.

עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ, וְלֹא עֲזָבוּנוּ
חֲסִדֶיךָ, וְגַם עָמִי הַשָּׁפֵל וְהַנְּבִזָּה
גְּמִלַת חֲסִדִּים וְטוֹבוֹת רַבּוֹת בְּלִי שִׁיעוֹר
וְעֶרְךָ וּמִסְפָּר.

וְאֵלֹהֵינוּ מִלֵּא שִׁירָה כְּיָם, וְלִשׁוֹנֵי רְנָה
כְּהַמּוֹן גְּלוּי וְכוּ', לֹא אֶסְפִּיק כָּל
יָמַי לְהוֹדוֹת לָךְ, וְלִשְׁבַּחֲךָ, וְלִפְאָרְךָ,
וְלִבְרַךְךָ וְלִקְדָּשׁ אֶת שְׁמֶךָ, לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל
וְלִסְפֹּר, אַחַת מִנֵּי אֶלֶף אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבִּי
רַבּוֹת פְּעָמִים, הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת,
וְחֲסִדִּים רַבִּים וְעֲצוּמוֹת, חֲסִדֵי חַנּוּם, אֲשֶׁר
עֲשִׂיתָ עָמִי מֵעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

"מָה רַב טוֹבְךָ" אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עָמִי בְּתוֹךְ
כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, אֲשֶׁר נָתַתָּ
לָנוּ מִתְּנּוֹת טוֹבוֹת כְּאֵלֶּה, מִתְּנּוֹת יְקָרוֹת
כְּאֵלֶּה, שֶׁהָיוּ גְנוּזִים בְּבֵית גְּנָזֶיךָ מֵעוֹלָם.

עַד שֶׁבָּא מוֹשִׁיעַ וְרַב, נֶאֱמַן בֵּיתְךָ, מִשֶּׁה
רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם, וְהִבִּיא לָנוּ
חֻמְדָּה גְנוּזָה, "שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם", אֲשֶׁר
אֵינִן עֶרְךָ אֵלֶיךָ, "וְכָל חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ
בָּה".

"רַבּוֹת עֲשִׂיתָ אֶתְּהָ יְהוָה אֱלֹהֵי", עַם
כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַם כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּפְרֻטִּיּוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, "נִפְלְאֵתֶיךָ
וּמְחַשְׁבֵּתֶיךָ אֵלֵינוּ, אֵינִן עֶרְךָ אֵלֶיךָ, אֲגִידָה
וְאִדְבָּרָה עֲצָמוֹ מִסְפָּר".

וְהַעֲפוּבִים, וְהַסְכּוּכִים, וְהַבְּלוּלִים,
הַמוֹנְעִים אוֹתִי מִלָּבֹא לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל.

הֵן מְנִיעוֹת מַחֲמַת מָמוֹן, הֵן שָׁאֵר כָּל
מִינֵי מְנִיעוֹת שְׂבָעוּלָם, וּבִפְרֹט כָּל
מִינֵי מְנִיעוֹת הַמַּח, הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לְכָל אֲזָכָה
לְשִׁבְר וּלְבִטּוֹל מְהֵרָה מְהֵרָה, בְּאִפְּן
שְׂאֲזָכָה מְהֵרָה בְּסִמּוּךְ לִילְךָ וּלְבֹא לְאַרְץ־
יִשְׂרָאֵל.

וְאֲזָכָה לָבֹא לְשֵׁם בְּשָׁלוֹם, וְלִהְיֶינִי
שָׁם עָלֶי קִדְשָׁה וְטָהָרָה וְיִרְאָה
שְׁלָמָה, מִכָּל הָעֲשָׂר קִדְשוֹת הַכְּלוּלִים
בְּאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת 'עֲשָׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת' שֶׁבָּהֶם בְּרֵאתָ עוֹלָמָךְ, אֲשֶׁר
בָּהֶם כְּלוּלִים וְנִעְלָמִים הָעֲשָׂרֹת־הַדְּבָרוֹת,
שֶׁהֵם כְּלָלִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲשֶׁר כָּל הָעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת 'עֲשָׂר'
קִדְשוֹת הָאֵלֹהִים, כְּלוּלִים מִכָּל
הִירְאוֹת הַקְּדוּשׁוֹת.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲדִיר אִיוֹם וְנוֹרָא,
זַכְּנֵי לְכָל הַקְּדוּשׁוֹת וְהִירְאוֹת
הָאֵלֹהִים, בְּאִפְּן שְׂאֲזָכָה לָשׁוּב אֵלֶיךָ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה בְּאֵמֶת, וּלְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת
בְּיִרְאָה וּבְאַהֲבָה, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר
וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם, אֵת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ
בְּאַהֲבָה.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מֶה אֲדַבֵּר וְאֵתָּה יִדְעָתָּ
אוֹתִי, אֵךְ כִּבֵּר הוֹדַעְתָּנוּ שְׂצָרִיכִין
לְהַתְּפִיל בְּפִה מְלֹא, וְאֵתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת
כָּל פֶּה.

וְעַל־זֶה תִּמְכָּתִי יִתְדוּתִי, לָבֹא גַם עִתָּה
בְּתַפְלָה וּתְחַנּוּנִים לְפָנֶיךָ, בְּעַל

הַרְחָמִים, בְּעַל הַחֶסֶד, בְּעַל הַחֲמִלָּה
וְהַחֲנִינָה.

וְאֲנִי מְקַוֶּה, מִמְּקוֹם שְׂאֲנִי שָׁם, לְעֲלוֹת
מִהֵרָה לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, אוֹלֵי אֲזָכָה
שָׁם מֶה שְׂאֲזָכָה, בְּאִפְּן שְׂאֲמַצָּא דְרָךְ
וְנִתִּיב וְכַח וְעֲצָה אֲמִתִּיית שְׂאֲזָכָה לְקִיּוּמָה,
בְּאִפְּן שְׂאֲזָכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת
בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה, וּלְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת
מִעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

"הַשִּׁיבֵנוּ וְאֲשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי,
רַפְּאֵנִי יְהוָה וְאַרְפֵּא",
רְפוּאת־הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאת־הַגּוּף, "הוֹשִׁיעֵנִי
וְאֲשַׁעָה כִּי תִהְיֶה אֵתָּה".

חַנּוּנֵי מ'אוֹצֵר מִתְּנַת חֲנָם', בְּכַח וְזִכּוֹת
הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים הָעֲנוּיִם בְּאֵמֶת,
הַהוֹלְכִים בְּתַמִּימוֹת בְּאֵמֶת, וְעוֹשִׂים
עֲצָמָם כְּאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים לְגַמְרֵי בְּאֵמֶת.

אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ גְּדֹל קִדְשָׁתָם
וּמַעֲלָתָם וְעֲצָם כְּחָם, עַד אֲשֶׁר יֵשׁ
לָהֶם כַּח, לְהָרִים וּלְהַגְבִּיחַ גַּם אוֹתִי
מִמְּקוֹם שְׂאֲנִי שָׁם, לְקַרְבְּנִי אֵלֶיךָ,
וּלְהַבִּיאֵנִי מִהֵרָה לְאַרְץ־יִשְׂרָאֵל, וּלְזִכּוֹת
אוֹתִי, וּלְתַקֵּן כָּל מַה שְׂקָלְקַלְתִּי, וְלֹא אֲצַא
מִן הָעוֹלָם־הַזֶּה, עַד שְׂאֵתְקַן בְּכַחֵם אֵת כָּל
אֲשֶׁר שַׁחַתְתִּי.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עוֹשֵׂה חֶסֶד חֲנָם בְּכָל
דוֹר, אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ וּחֲסָדֶיךָ חֲנָם,
בְּרֵאתָ וְקִיַּמְתָּ עוֹלָמְךָ עֲשׂוּרִים־וְשִׁשָּׁה
דוֹרוֹת קוֹדֵם מִתַּן־תּוֹרָה, שְׂאֵז הָיָה הָעוֹלָם
מְתַקֵּים בְּלֹא תּוֹרָה, כִּי אִם בְּחֶסֶד חֲנָם
לְבַד.

רחם עלינו גם עתה ברחמיך הרבים, ופתח לנו אוצרך הטוב, 'אוצר מתנת חנם', ועשה עמנו צדקה וחסד חנם בכל עת.

ואפלו בעת שאנו מתבטלים מדברי-תורה, רחם עלינו בזכות הצדיקים הגדולים האמתיים, ותשפיע עלינו כל טוב, ותקים אותנו בחסד חנם, כמו שקימת עולמך בחסד חנם, עשרים-וששה דורות קודם מתן-תורה.

על-כן רחם עלינו ברחמיך הרבים, וזפנו להתקרב לצדיקים-אמתיים, המקימים את כל העולם בתורתם וקדשתם, ובדרכי פשיטותם הנפלאים.

שנובה בכחם וזכותם, להמשיך עלינו קדשה וחיות וכל-טוב בכל עת, מה'אוצר מתנת חנם' הפתוח ועומד לפניהם.

אשר על-ידי-זה הם מחיין את-עצמם בעת שבטלים מן התורה, ובזה הם מחיין את כל האנשים הפשוטים שבעולם (שקורין: פראסטאקס), הן בעלי-תורה בעת שבטלים מן התורה, והן אנשי ההמון ועמי-הארץ, ואפלו המנחים בשאול-תחתיות ומתחתיו רחמנא-לצלן, ואפלו אומין דעלמא.

כלם הם מחיין, על-ידי דרכיהם הנפלאים, שעושים עצמם לפעמים פאנשים פשוטים לגמרי, וממשיכים חיות ושפע טוב, מקיום-

העולם קודם מתן-תורה, שהיה מתקים העולם בחסד חנם על-ידי התורה הנעלמת, שהוא הדרך לכבוש ארץ-ישראל.

ותחזק ותאמץ את לבבי, לבלי לפל משום דבר שבעולם, ולא יוכל הבעל-דבר והסטרא-אחרא להחליש את דעתי בשום אופן בעולם.

ואדע ואאמין באמונה שלמה וחזקה תמיד: "שאין שום יאוש בעולם כלל", איך שהוא, איך שהוא, כי רחמיך לא כלים לעולם.

ואתה מנסה את כל אדם בכל עת, ואתה מגלגל ומסבב עם כל אדם, גלגולים וסבות נפלאות, ואתה חפץ שהאדם יחזק ידו בהשם-יתברך בכל עת, אף אם הוא כמו שהוא.

כי "לית רעותא טבא דאתאביד", ויקר וחיבב בעיניך מאד מאד, כל תנועה ותנועה שהאדם מנשא עצמו להתקרב אליך ממקום שהוא שם, ומחזק את-עצמו ברחמיך וחסדיך, לקוות ולצפות בכל-עת, להתקרב אליך בכל-פעם מחדש.

באשר גלית לנו התנוצצות נפלא, מעצם פלאי חסדיך ורחמיך הרבים והעצומים מאד, על-ידי צדיקיך הקדושים האמתיים, שאחזו בנו וחזקו ידינו בכל עת, וקראו בקול גדול והשמיעו אותנו: "שאין שום יאוש בעולם כלל".

☉ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב לד ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עא, 'חבליים נפלו לי בנעמים')

"וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לְאִמֹר" (דברים ג, כג)

שְׂנֹזְפָה לְבָא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, אֶרֶץ אֲשֶׁר מִשָּׁה
רַבְּנוּ הַתְּפִלָּל תַּקְט"ו תְּפִלוֹת לְבָא לְשָׁם

עַל-כֵּן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וְלִקְרֹא אֶל יְהוָה
אֵל עוֹלָם, "אֶקְרָא לְאֱלֹהִים
עֲלִיּוֹן, לֹאֵל גָּמֵר עָלַי. יִשְׁלַח מְשָׁמַיִם
וַיּוֹשִׁיעֵנִי חַרֶף שְׁאֲפִי סָלָה, יִשְׁלַח אֱלֹהִים
חֶסֶד וְאֶמְתּוּ".

וַיַּעֲזְרֵנִי וַיּוֹשִׁיעֵנִי, וַיַּחֲזֵק אֶת לִבִּי,
שְׂאֲזֹכָה לְהַשְׁתַּוְּקֵק וְלַהֲתַגַּעֵגַע
וְלִכְסֹף בְּאֶמֶת לְזֶה, לְבָא לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל
מִהָרָה, וְאֲזֹכָה לְעֶסֶק בְּכָל הָעֶסְקִים
הַצָּרִיכִים לְעֲנִין נְסִיעָה זֹאת.

עַד שְׂאֲזֹכָה לְבָא מִהָרָה לְאַרְצֵי הַקְּדוֹשָׁה,
אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, אֶרֶץ הַחַיִּים, "אַרְצֵי
צְבִי לְכָל הָאָרְצוֹת", אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה
וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ, אֶרֶץ
אֲשֶׁר אֶתָּה דוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד.

אַרְצֵי אֲשֶׁר מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם
הַתְּפִלָּל תַּקְט"ו [חמש-מאות
וחמש-עשרה] תְּפִלוֹת לְבָא לְשָׁם.

וַתַּעֲזְרֵנִי וַתּוֹשִׁיעֵנִי וַתּוֹשִׁיעֵנִי, לְהַמְשִׁיךְ
עָלַי שֵׁם הַמַּחֲיִין הַקְּדוֹשִׁים,
מַחֲיִין שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּאֶמֶת.

וְאֲזֹכָה לְבָא לְתוֹךְ שְׂמִיחָה גְדוֹלָה בְּכָל
עֵת, עַל-יְדֵי הַפְּשִׁיטוֹת
וְהַתְּמִימוֹת וְהָאֲמוּנָה-שְׁלֵמָה, בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ
הַקְּדוֹשָׁה, וּבְצַדִּיקוֹךָ וּיְרֵאִיךָ הָאֲמִתִּיִּים,
הַטּוֹבִים וְהַתְּמִימִים, הַיֹּשְׁרִים בְּלְבוֹתָם,
הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֶיךָ בְּאֶמֶת.

וְתַרְחֵם עָלַי, וְתַחֲזֵק אֶת לִבִּי, לְכֶסֶף
וְלַהֲשִׁתוֹקֵק וְלַהֲתַגַּעֵגַע בְּאֶמֶת
לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וְלַהֲרַבּוֹת בְּתַפְלָה
וְתַחֲנוּנִים עַל-זֶה בְּכָל יוֹם, עַד שְׂאֲזֹכָה
שְׂתַפְתַּח לִי ה' אֹצֵר מִתַּנַּת חַנּוּם, וְתַחֲנִנִי
בְּחֶסֶד חַנּוּם, וְתוֹשִׁיעֵנִי מִהָרָה לְבָא לְשָׁם
בְּשָׁלוֹם בְּלִי פָגַע, וְלַהֲמַשִּׁיךְ עָלַי כָּל
הַיְעָשָׂר קְדוֹשׁוֹת שְׂבָאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

הֵן עַל כָּל אֱלֹה לְבַד, אֲנִי נִשְׁעָן וְנִתְלָה
וְנִסְמָךְ עֲדִין, וְצוֹפָה מִרְחוֹק לְאַחֲרִית
טוֹב וְתַקּוּהָ טוֹבָה, וְאֲנִי מַעִיז פָּנַי נִגְדֶיךָ
בְּעִזּוֹת-מִצַּח כְּזֶה, כְּפִנְחוּשֶׁת וּבְרִזָּל,
בְּעַקְשָׁנוֹת דְּעַקְשָׁנוֹת, לְבַקֵּשׁ עֲתָה
מִלְּפָנֶיךָ: שְׂתַעֲלֵנִי מִהָרָה לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל,
אַרְצֵי הַחַיִּים, אֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה.

וְתַקְרַבֵּנִי אֵלֶיךָ בְּאֶמֶת, עַל-פִּי דְרָכֵי
הַפְּשִׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת,
וְהָאֲמוּנָה-שְׁלֵמָה, בְּאֶמֶת וּבְשִׂמְחָה
גְדוֹלָה, כָּכֵל אֲשֶׁר שְׂאֲלֵתִי מֵאִתְּךָ מְלֹא
רַחֲמִים עַד הַנָּה.

"יְהוָה יִגְמַר בְּעַדִּי, יְהוָה חֶסֶדְךָ לְעוֹלָם
מַעֲשֵׂי יְדִיךָ אֵל תִּרְפֵּךָ. יְהִי לְרָצוֹן
אִמְרֵי-פִי, וְהַגִּיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי
וְגֹאֲלִי". אָמֵן וְאָמֵן.

⊗ [ג] לקוטי-תפלות ח"א מט ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

"וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם,

חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם" (דברים ד, ד)

- שְׁנֹזְפָה לְהִיּוֹת דְּבֻקִים תְּמִיד בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ -

וְתֻזְכְּנוּ אוֹתָנוּ וְאַתְּ כָּל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת דְּבֻקִים בְּךָ
תְּמִיד, וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ אֶת עַל מְלֻכוֹתֶיךָ
בְּאַהֲבָה.

וְתִמְשִׁיךְ וְתִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ, חַיִּים אֲרָפִים
טוֹבִים וְקִיָּמִים. וַיְקִים בָּנוּ
מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם".

⊗ [ד] תפלות-הבקר ט ⊗

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ד; הבנויה

על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')

"וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם,

חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם" (דברים ד, ד)

שְׁנֹזְפָה לַעֲשׂוֹת הַרְּבָה מִצּוֹת בְּכָל יוֹם,

וְעַל-יָדָם נִהְיָה דְּבָקִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

וְאַזְכָּה לַעֲשׂוֹת מִצּוֹת הַרְּבָה בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם. וְעַל-יָדֵי כָּל מִצְוָה, אֲזַכָּה
לְהִתְחַבֵּר וּלְקַשֵּׁר אֶת-עַצְמִי, אֶל אֹר
הַזְּרִיחָה שֶׁל הַבְּטוּל אֶל הַתְּכַלִּית, שֶׁהוּא
אֹר אֵין-סוּף בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יָדָם נִהְיָה
דְּבָקִים בְּךָ.

וְנִזְכָּה שְׂיִקִּים בָּנוּ: "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם, חַיִּים כְּלַכֶּם
הַיּוֹם", אֲמֵן נִצַּח סֵלָה וְעַד.

⊗ [ה] לקוטי-תפלות ח"א נג ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נג, 'ה"א הדעת')

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָהּ בְּנִיךְ" (דברים ד, ט)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ,
וְהַתְּפִתָּה וְהַתְּרַצָּה וְהַתְּפִיס
לְתַפְּלָתָנוּ, וְשָׁמַע קוֹל פְּגִיעַתָנוּ, וְהַשְּׁלֵם
אֶת דַּעְתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים, וְנִזְכָּה לְהַפִּיר
אוֹתָךְ גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת
שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו.

וְלְהוֹדִיעַ גְּדֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתְךָ לְכָל בָּאֵי
עוֹלָם, לְהוֹדִיעַ לְדוֹרוֹת
הַבָּאִים, אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגְּדוֹל
וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ וּרְבוֹתֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים. "דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ,
וּגְבוּרוֹתֶיךָ יִגִּידוּ. אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל
אִמְתְּךָ".

וְנִזְכָּה לְקִים בְּאִמַּת מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָהּ בְּנִיךָ."
לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד.

⊗ [ו] לקוטי-תפלות ח"א צ ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָהּ בְּנִיךְ" (דברים ד, ט)

וְתַעֲזוֹר וְתִגַּן וְתוֹשִׁיעַ לָנוּ בְּכָל-עֵת,
וְתוֹרְנוּ וְתִלְמְדֵנוּ תְּמִיד, שְׁנֹזְפָה
לִידַע, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם בְּנֵינוּ וְזִרְעֵנוּ
מִקְטָנוֹתָם, אֵיךְ לְשַׁמְרָם וּלְמַלֵּט נַפְשָׁם מִן
הַפְּתוֹת הָרָעוֹת.

❁ [ז] לקוטי-תפילות ח"ב ז ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'כי מרחמם ינהגם')

"והודעתם לבניי ולבני בניי" (דברים ד, ט)

וּנְזֻכָּה מַעֲתָה לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת, בְּאִמָּה
וּבִירְאָה וּבְאַהֲבָה, וְלֹא נִסּוּר
מִרְצוֹנְךָ יָמִין וּשְׂמָאל, עַד שֶׁנְּזַכָּה עַל-יַדֵּי
הִירְאָה שְׁלֵמָה, לְהַעֲמִיד בָּנִים וְתַלְמִידִים
הַגּוֹנִים בְּעוֹלָם.

שְׂיֻזְכָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אָנִי וְכָל עַמְּךָ
בֵּית-יִשְׂרָאֵל, לְהַכְנִיס הַדַּעַת-
דְּקַדְשָׁה, בְּבָנֵינוּ וְיוֹצְאֵי-חֻלְצֵינוּ,
וּבַתְּלִמִּידִים הַגּוֹנִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:
"וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ."

וְכָל דְּבוּרָנוּ וְעִסְקָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם, יִהְיֶה
רַק בְּתוֹרַתְךָ וְעִבּוּדְתְךָ, שֶׁנְּזַכָּה
תְּמִיד, שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יַעֲסֹק וַיִּדְבֹּר עִם
חֲבֵרוֹ בִּירְאָת-שָׁמַיִם, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
וַיִּקְבְּלוּ דִין מִן דִּין, תּוֹרָה, וְדַעַת-אֱלֹהִים,
וַיִּרְאֲת-שָׁמַיִם, וַיַּעֲוֹרֵר וַיִּזְרַז וַיַּחֲזֹק כָּל
אֶחָד וְאֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם-
יִתְבָּרֵךְ.

כִּי כָּבֵר גְּלִיתָ לָנוּ עַל-יַדֵּי חֲכָמֶיךָ
הָאֱמִתִּיִּים: שְׂזָה עָקֵר הַהִשְׁאָרָה
וְהַחֲלִיפוֹת, שֶׁנִּשְׁאָר מִן הָאָדָם אַחֵר מִיִּתְתּוֹ
בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כִּי אֵין נִשְׁאָר מִן הָאָדָם
כְּלוּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה אַחֵר פְּטִירָתוֹ, כִּי אִם
דַּעַתוֹ וְדְבוּרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁזָּכָה לְהָאִיר
בְּחֲבֵרָיו וּבְנָיו.

וּלְחַנְּכֶם לְטוֹבָה, בְּדַרְכֶיךָ הַקְּדוּשִׁים
וְהָאֱמִתִּיִּים, שִׁילְכוּ בְּדַרְךְ
הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת, בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת
כְּרְצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת, כַּאֲשֶׁר קִבְּלָנוּ
מֵאֲבוֹתֵינוּ וּרְבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים.

וּנְזֻכָּה לְהוֹדִיעַ לְכָל בָּנֵינוּ וְדוֹרוֹתֵינוּ
הַבָּאִים אַחֲרֵינוּ, וְלְכָל דוֹרוֹת זְרַע
יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל מַעֲשֵׂי יְהוָה הַגְּדוֹל, אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִמָּנוּ מִימֵי אֲבוֹתֵינוּ עַד הַנֵּה בְּכָל
דוֹר וְדוֹר, "לְמַעַן יִדְעוּ דוֹר אַחֲרוֹן, בָּנִים
יּוֹלְדוּ, יִקְמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבָנֵיהֶם".

וּנְזֻכָּה לְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת מִקְרָא שְׁכָתוּב:
"וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ",
לְהוֹדִיעַ לָהֶם קְדֻשַׁת אֱמוּנַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה
וְהַטְּהוֹרָה וְהַתְּמִימָה.

רַחֵם עָלֵיהֶם וְעָלֵינוּ לְמַעַנְךָ, וְהַגֵּן
בְּעַדֵיהֶם, וּשְׁמָרֵם וְהַצִּילֵם, מִכָּל
מִינֵי חַנוּכִים הָרָעִים, שֶׁל כָּל מִינֵי דַרְכִים
שְׂאִינָם יִשְׂרָיִם בְּעֵינֶיךָ. "אֵתָה יְהוָה
תִּשְׁמָרֵם, תִּצְרְנוּ מִן הַדּוֹר זֶה לְעוֹלָם".

חַמַּל עַל פְּלִטַת יַלְדֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל,
אֲשֶׁר אֵין לָנוּ עַל מָה לְהַשְׁעֵן, כִּי-
אִם עַל זְכוֹת הַבְּלִ-פִּיהֶם הַקְּדוּשׁ שְׂאִין בּוֹ
חַטָּא.

וְתִאֲרִיךְ יְמֵיהֶם וּשְׁנוּתֵיהֶם בְּטוֹב
וּבְנִעִימִים, וְתִהְיֶה עִמָּהֶם
תְּמִיד, וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם, שְׂיֻזְכוּ לְעַבְדְּךָ
בְּאַמֶּת, כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם.

עַל-כֵּן בָּאנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. שְׁתַּרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזֹר לָנוּ וְתִזְכְּנוּ, שְׁיִהְיֶה נִשְׁאָר זְכָרְנוּ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְלֹא יִפְסַק חֶבֶל הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְנִזְכָּה בְּכָל יוֹם תְּמִיד, לְדַבֵּר עִם חֲבֵרֵינוּ וּבְנֵינוּ בִּירְאֵת-שָׁמַיִם, וְיִתְקַיְמוּ דְבָרֵינוּ וְדַעַתְנוּ אֶצְלָם, וְלֹא יַעֲבֹרוּ דְבָרֵינוּ מִלְּבָב חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, רַק יִפְנְסוּ דְבָרֵינוּ הָאֲמִתִּיִּים בְּלִבָּם, וְיִשְׁמְעוּ וְיִתְקַיְמוּ אֶצְלָם לְעַד, כִּי תִדַּח חֶזֶק בַּל יִמוּט. וְיָשׁוּבוּ אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת.

בְּאַפֵּן שְׁנִזְכָּה כְּלָנוּ לְהֵאִיר, בְּהַעֲנִפִים הַיּוֹצְאִים מֵאִתְּנוּ, לְהַשְׁאִיר בְּנִים וְתַלְמִידִים הַגּוֹנִים הַרְבֵּה בְּעוֹלָם.

עַד שֶׁבְנֵינוּ וְתַלְמִידֵינוּ, יִזְכּוּ לְהוֹלִיד עוֹד בְּנִים וְתַלְמִידִים רַבִּים, לְהֵאִיר בָּהֶם הַדַּעַת-הַקְּדוֹשׁ, שֶׁשְׁמַעְנוּ וְקִבְּלָנוּ מִפִּי רַבּוֹתֵינוּ וְחֻכְמֵינוּ זְכוּרָנִם-לְבָרְכָה, וְכֵן מְדוֹר לְדוֹר לְעוֹלָם. "דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מֵעֲשִׂיךָ, וּגְבוּרוֹתֶיךָ יִגִּידוּ".

וַיִּקְרָם בָּנוּ מִהֲרָה מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ, וּמִפִּי זְרַעְךָ, וּמִפִּי זְרַע זְרַעְךָ, אָמַר יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם".

⊗ [ח] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב מ"ב ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקוה-הברית')

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָהּ בְּנִיךָ" (דברים ד, ט)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַשֵּׁם פָּה לְאֵלִים, תָּן לָנוּ פָּה, לְשׁוֹחַ בְּתוֹרַתְךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ הָאֲמִתִּיּוֹת תְּמִיד, "לְמַעַן יִדְעוּ דוֹר אַחֲרוֹן, בְּנִים יוֹלְדוּ, יִקּוּמוּ וַיִּסְפְּרוּ לְבַנְיָהֶם".

וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָנוּ, וּלְבַנְיָ בְנֵינוּ, וּלְכָל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָם, אֵת כָּל מַעֲשֵׂה יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּנוּ, מִיּוֹם יְצִיאַת-מִצְרַיִם, עַד הַיּוֹם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָ בְּנִיךָ".

⊗ [ט] תַּפְלוֹת-וְתַחֲנוּנִים ⊗

הַשְּׁמָטָה לְלְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כ"א

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ"א, 'עתיקא טמיר וסתים')

"וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָ בְּנִיךָ" (דברים ד, ט)

"וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָהּ" (דברים ד, ז)

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְהוֹדַעְתֶּם לְבַנְיָהּ וּלְבַנְיָ בְּנִיךָ". וְכַתִּיב: "וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָהּ". וְכֵן: "וְלַמְדַתֶּם אִתְּכֶם אֵת בְּנֵיכֶם".

וְנִזְכָּה שִׁישְׂאָר מֵאִתְּנוּ, הַשְּׁאָרֵת הַדַּעַת-דְּקֻדְשָׁה, גַּם בְּבַנְיָנוּ וַיּוֹצְאֵי-חֲלָצֵינוּ, וְנִזְכָּה לְגַדֵּל אֵת בְּנֵינוּ, לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשֵׂים-טוֹבִים.

זוֹנָה", וְתִכְנַע וְתִפְּל הַשְּׂפָחָה לְפָנַי גְּבֻרָתָהּ
וְתִבְרַח מִפְּנֵיהָ.

בְּאִפֵּן שְׂאֲזָכָה לְבַטֵּל מִמֶּנִּי תְּאוֹת־נְאוּף,
וְלִהְיֶה גִבּוֹר עַל כָּל הַהֲרֵהוּרִים
רְעִים, לְגַרְשָׁם וּלְשַׁבְּרָם וּלְבַטְּלָם מֵעָלַי,
בְּבִטּוֹל גְּמוּר, מֵעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְאֲזָכָה עַל־יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי פְּסוּקִים
אֵלוֹ, שֵׁישׁ בָּהֶם 'שְׁנַיִם־עָשָׂר
תְּבוֹת' - שְׂתִהְיֶה נִפְשִׁי נִכְלָלָת עַל־יְדֵי־זֶה,
בְּ'שְׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבִטֵי יְהוָה', שֶׁהֵם כָּל־לִיּוֹת
מַלְכוּת־דְּקָדְשָׁה.

וְעַל־יְדֵי ה'אַרְבָּעִים־וְתִשְׁעַ

אוֹתִיּוֹת' שֵׁישׁ בְּשְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ -
אֲזָכָה לְהִיּוֹת נִכְלָל, בְּתוֹךְ אַרְבָּעִים־וְתִשְׁעַ
אוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ ב'שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל' שֶׁהֵם
'שְׁנַיִם־עָשָׂר שְׁבִטֵי יְהוָה'.

⊙ [יא] לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת ח"א פז ⊙

(על-פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א קצג,
'הַמְּחַשְׁבָּה יֵשׁ לָהּ תִּקְוָה גְּדוּלָה')

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֶלְקֵינוּ ה' אֶחָד"
(דְּבָרִים ו, ד) - מְצֻוֹת קְרִיאַת שְׁמַע

שְׁנֹזְכָה לְמִסַּר נַפְשׁוֹ עַל 'קְדוּשַׁת־הַשֵּׁם',
בְּשִׁיעַת קַבְּלַת עַל מַלְכוּת־שָׁמַיִם

"אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי אֲשָׂא". רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם, זַפְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ, לְמִסַּר
נַפְשִׁי עַל 'קְדוּשַׁת־הַשֵּׁם בְּאֲמַת, בְּכָל־עֵת
תְּמִיד. וּבִפְרֻט בְּשִׁיעַת 'קְרִיאַת שְׁמַע', בְּעֵת
'קַבְּלַת עַל מַלְכוּת־שָׁמַיִם'.

שְׂאֲזָכָה לִיְחַד שְׁמֹךְ בְּכָל יוֹם תְּמִיד,
בְּעָרֵב וּבִבְקָר, בְּמִסִּירַת־נַפְשׁ

⊙ [י] לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת ח"א לו ⊙

(על-פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א לו, 'בְּקָרֵב עָלַי מְרַעִים')

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֶלְקֵינוּ ה' אֶחָד"
(דְּבָרִים ו, ד) - מְצֻוֹת קְרִיאַת שְׁמַע

שְׁנֹזְכָה לְהַנְצִיל מִהֲרֵהוּרִים רְעִים עַל־יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי
פְּסוּקִים 'שְׁמַע' ו'בְּרוּךְ שֵׁם', וְלִהְיֶה דְּמַעוֹת בְּאֲמִירַתָּם

וְעֲזָרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְקַבֵּל עָלַי
תְּמִיד עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם
בְּאַהֲבָה, וְאֲזָכָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשִׁי
מִהֲרֵהוּרִים רְעִים, עַל־יְדֵי אֲמִירַת שְׁנֵי
פְּסוּקִים אֵלוֹ שֶׁל קַבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם,
שֶׁהֵם "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אֶחָד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וְעַד".

וְתִזְכְּנִי לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לֹמֵר בְּכָל
פַּעַם אֵלוֹ הַפְּסוּקִים, בְּכַוְנָה
גְּדוּלָה וְעֲצוּמָה, וּבְשִׁמְחָה גְּדוּלָה,
וּבְמִסִּירַת־נַפְשׁ.

וְתַעֲזָרְךָ אֶת לְבָבִי בְּאַהֲבָה וְתִשׁוּקָה
וְחִפְצָה גְּדוּלָה אֵלֶיךָ, עַד
שְׂאֲזָכָה לְהוֹרִיד דְּמַעוֹת בְּשִׁיעַת קַבְּלַת עַל
מַלְכוּת שָׁמַיִם בְּשְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלוֹ.

וְאֲזָכָה עַל־יְדֵי־זֶה, לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ
עָלַי מַלְכוּת־דְּקָדְשָׁה, וּלְהַכְנִיעַ
וּלְשַׁבֵּר וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת־הַרְשָׁעָה מִן
הָעוֹלָם, שֶׁהִיא תְּאוֹת־נְאוּף, שֶׁהִיא שְׂפָחָה
בִּישָׂא, "אֲשֶׁה זוֹנָה".

וְתִבְרַח הַשְּׂפָחָה מִפְּנֵי גְּבֻרָתָהּ, כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב: "מִפְּנֵי שָׂרֵי גְּבֻרָתִי
אֲנֹכִי בּוֹרַחַת".

וְאֲזָכָה בְּכַחֲךָ, לְהַגְבִּיר וּלְהַמְלִיךְ
"אֲשֶׁה יִרְאֵת ה'", עַל ה'אֲשֶׁה

☪ [יג] תפלות-הבקר ו ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחורית א; הבגויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, 'זביום הבפורים')

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"
(דברים ו, ד) - מצות קריאת שמע

שנזכה לומר קריאת-שמע, ולקבל על מלכות שמים באהבה; ונזכה להאריך בדלי"ת של אח"ד, שעל-ידי-זו נזכה לאריכת-ימים

ואזכה לומר קריאת-שמע, ולקבל עלי על מלכות שמים באהבה, ולומר הפסוק: **"שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד"**, בקדשה.

ולהודיע לכל העולם: שאפלו בכל ההסתרות כלם, מקבלים חיות מהשם-יתברך, ולית אתר פנוי מיניה כלל.

ואזכה להאריך בדלי"ת של אח"ד, שעל-ידי-זו נזכה לאריכת-ימים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם-לברכה: **"וצריך לארכא בדלי"ת דאח"ד"**, הדא הוא דכתיב: **"למען יאריך ימים על ממלכתו"**, שאזכה לאריכת ימים ושנים, להמשיך הדעת לתוך המלכות.

☪ [יד] לקוטי-תפלות ח"א לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לה, 'אשרי העם זרקא')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ותזכנו ברחמיך, לקיים מצות תפלין פראוי, עם כל פרטיה

על קדושה-שם באמת בכל לב, בשמחה וחדוה גדולה.

ואזכה לקבל עלי באמת, כל הארבע מיתות בית-דין, סקילה שרפה הרג וחנוק, בעת שאני מיחד שמך בכל יום.

שאתיח מרצה באמת ובלב שלם, למות בכל המיתות, ולסבל כל היסורים והענויים, בשביל קדשת שמך הגדול.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"א צה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פ, 'ה' עז לעמו יתן')

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"
(דברים ו, ד) - מצות קריאת שמע

שנזכה למסר נפשונו על 'קדושה-שם' בשעת קבלת על מלכות שמים

ועזרני והושיעני ברחמיך הרבים, שאזכה תמיד למסר נפשי על 'קדושה-שם' באמת, ובפרט בשעת 'קריאת-שמע' ו'תפלה', שאזכה תמיד להתפלל ולומר 'קריאת-שמע', במסירת-נפש באמת.

ואזכה לקבל בדעתי, ברצון חזק באמת, למסר נפשי למות על 'קדושה-שם', להתלהב בשלהובין דרחימותא, ולהתגבר על יצרי, למסר כל גופי ונפשי ומאדי, בשביל לקדש שמך הגדול והקדוש והנורא.

וְדַקְדוּקֶיהָ, וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתַרְי"ג מִצּוֹת
הַתְּלוּיִם בָּהּ, וּבְלֵב טוֹב, וּבְשִׂמְחָה גְדוֹלָה,
וּבִירְאָה וְאַהֲבָה עֲצוּמָה.

וְתַעֲזְרֵנוּ, שְׁלֹא אֲסִיחַ אֶת דַּעְתִּי מִן
הַתְּפִלִּין לְעוֹלָם, וְאַזְכֶּה
שְׂיֵאִיר עָלַי אֹר פְּנוּךְ, עַל-יְדֵי קִדְשֵׁת
מִצּוֹת תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים. וַיִּקְיָם בִּי מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "וִירְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי שֵׁם
יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ, וִירְאוּ מִמֶּךָ."

וְאַזְכֶּה, שְׂיִמְשֹׁךְ עָלַי אֹר הַחֲשֵׁמ"ל
הַקְּדוֹשׁ, עַל-יְדֵי הַרְצוּעוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַתְּפִלִּין, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה
לְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת תָּמִיד. וְאַזְכֶּה
לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִתְדַבֵּק בְּךָ בְּאֵמֶת, עַל-יְדֵי
קִשְׁיֵרֵת הַתְּפִלִּין בְּרֵאשֵׁי וּבְזֵרוּעַי.

וְתוֹכְנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי תָּמִיד, קִדְשֵׁת אֹר
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, וּלְקַבֵּל
תָּמִיד שְׁכַל חֹדֶשׁ וּנְשָׁמָה חֹדֶשָׁה מְאוּר-
הַפְּנִים.

אֲמַתִּי, וַיְהִי נִכְתָּבִין בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה,
וּבְכוֹנָה עֲצוּמָה וְנוֹרְאָה כְּרְאוּי לְכוּן בְּשַׁעַת
כְּתִיבַת הַתְּפִלִּין וְתַקוּנָן.

וּכְתִיבַת הַפְּרָשִׁיּוֹת, וְתַקוּן הַבְּתִים
וְהַרְצוּעוֹת, וְתַפְיִרְתָּן בְּגִידִין,
וְכָל תַּקוּנֵי הַתְּפִלִּין, הַכֹּל יִהְיֶה נַעֲשֶׂה עַל
צַד הַיּוֹתֵר טוֹב וְנֹאוֹת, כְּפִי דִינֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

וַיְהִי הַתְּפִלִּין שְׁלִי, כְּשָׂרִים תָּמִיד בְּכָל
פְּרָטֵי דִינֵיהֶם, וְנֹאִים בְּיוֹתֵר
בְּתַכְלִית הַנּוֹי וְהַיּוֹפִי, וּקְדוּשִׁים בְּתַכְלִית
הַקְּדוּשָׁה.

וְאַזְכֶּה לְהַנִּיחַ, תְּפִלִּין דְּרַש"י, וְתַפְלִין
דְּרַבְּנֹוֹתָם, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.
וְאַזְכֶּה לְהַנִּיחֵם בְּמִקּוּמָם הַרְאוּי, עַל
הַרְאֵשׁ וְעַל הַזְרַע, בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְחֻדוּהָ
גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, וּבְכוֹנָה גְדוֹלָה
עֲצוּמָה וְנוֹרְאָה, וּבְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל
בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה.

עַד שְׂאֲזַכֶּה, שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלַי קִדְשָׁה
גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה, עַל-יְדֵי הַנְּחַת
תְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים מְאֹד מְאֹד.
וַיְהִי נִמְשָׁךְ עָלַי קִדְשֵׁת הַתְּפִלִּין,
מִשְׂרָשָׁם הָעֲלִיוֹן, בְּקִדְשָׁתְךָ הָעֲלִיוֹנָה. עַד
שְׂאֲזַכֶּה לְדַבְּקוֹת גְּדוֹל אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, עַל-
יְדֵי מִצּוֹת תְּפִלִּין.

וְלֹא אֲסִיחַ דַּעְתִּי מִן הַתְּפִלִּין לְעוֹלָם,
וְלֹא אֲדַבֵּר שׁוֹם שְׂיִחָה בְּטָלָה, בַּעַת
שְׂאֲנִי מִכְתָּר בַּתְּפִלִּין, בְּכַתְרֵי דְמַלְכָּא
עֲלָאָה, בְּחֻגְרֵת זִינָא עֲלָאָה.

☪ [טו] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א ל"ח ☪
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל"ח, מ'רכבת פרעה וחיכו')
"וּקְשַׁרְתֶּם לְאוֹת עַל יַדְּךָ, וְהָיוּ לְטַטְפֹּת
בֵּין עֵינֶיךָ" (דְּבָרִים ו, ח) - מִצּוֹת תְּפִלִּין

וְזוֹכְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקִיָּם מִצּוֹת
תְּפִלִּין כְּרְאוּי, בְּכָל פְּרָטֵיהָ
וְדַקְדוּקֶיהָ, וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתַרְי"ג מִצּוֹת
הַתְּלוּיִם בָּהּ.

וְאַזְכֶּה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם, תְּפִלִּין כְּשָׂרִים
וּקְדוּשִׁים, מְסוּפֵר הַגּוֹן וְצַדִּיק-

וְאֶזְכֶּה לְהַתְעַטֵּר בְּנֹזֵר עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, בְּאִמָּה
וּבִירְאָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה, בְּלֵב טוֹב,
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֵדוּה גְדוּלָה, בְּאִפֶּן
שְׂאֵזְכָה לְקַיֵּם מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּשִׁלְמוֹת
הָרְאוּי כְּרִצּוֹנָה הַטּוֹב, עַד שְׂאֵזְכָה
לְהַתְדַבֵּק בָּךְ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
הַתְּפִלִּין הַנּוֹרְאִים.

וְתֵאִיר עָלַי בְּאוֹר פְּנִיךָ, וַיְהִי פָנַי
מְאִירוֹת בְּקְדוּשָׁה גְדוּלָה, עַל-יְדֵי
אוֹר הַבּוֹשָׁה דְקְדוּשָׁה שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי
בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹלִים, עַד שְׂיִבּוֹשׂוּ
וַיִּבְהָלוּ מִפָּנַי כָּל רוּאֵי, שְׂיִפְּלוּ עָלֵיהֶם
בוֹשָׁה וַיִּרְאָה גְדוּלָה מִפָּנַי, עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
אוֹר הַתְּפִלִּין שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ.

וַיִּתּוֹסֶף לָהֶם יְדִיעָה גְדוּלָה, וְהִפְרָה
חֲדָשָׁה דְקְדוּשָׁה, וַיִּרְאָה וּבּוֹשָׁה
גְדוּלָה, עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת אוֹר-הַפָּנִים
שְׂתַמְשִׁיךְ עָלַי בְּחֶמְלֶתְךָ הַגְּדוּלָה. וַיִּקְיַם
בִּי מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "וַיִּרְאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ,
כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ".

☉ [טז] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"א נד ☉

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א נד, יְנִיחֵי מִקֶּץ זְכוּרֶיךָ)

"וּקְשִׁרְתֶם לְאוֹת עַל יְדֵיךָ, וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת
בֵּין עֵינֶיךָ" (דְּבָרִים ו, ח) - מִצְוֹת תְּפִלִּין

וְתַעֲזָרְנִי וְתִזְכְּנֵי לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם, מִצְוֹת
צִיצִית, וְתְפִלִּין, וְקִרְיַאת-
שְׁמַע, וְתַפְלָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּלֵב
טוֹב, וּבְשִׂמְחָה גְדוּלָה, וּבְמִסִּירַת-נַפְשׁ,
בְּקְדוּשָׁה וּבְטְהָרָה, וּבְכּוֹנֵה גְדוּלָה
וְעֲצוּמָה, עִם כָּל פְּרִטֵיהֶם וְדְקְדוּקֵיהֶם,
וּכְוֹנֹתֵיהֶם, וְתִרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהֶם.

וְאֶזְכֶּה לְהַתְעַטֵּר בְּנֹזֵר עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, בְּאִמָּה
וּבִירְאָה גְדוּלָה וְעֲצוּמָה, בְּלֵב טוֹב,
וּבְשִׂמְחָה רַבָּה וְחֵדוּה גְדוּלָה, בְּאִפֶּן
שְׂאֵזְכָה לְקַיֵּם מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּשִׁלְמוֹת
הָרְאוּי כְּרִצּוֹנָה הַטּוֹב, עַד שְׂאֵזְכָה
לְהַתְדַבֵּק בָּךְ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
הַתְּפִלִּין הַנּוֹרְאִים.

אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים, חוֹמֵל דְלִים, חֶמֶל
עָלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְחַנּוּנוּ, בְּקְדוּשַׁת
הַתְּפִלִּין. וְכַשֵּׁם שְׂזַפִּית אֹתֵנוּ, וְנָתַת לָנוּ
עַל-יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, מִצְוָה הַגְּדוּלָה
הַזֹּאת, כֵּן תְּחַנּוּנוּ וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְקַיֵּם
בְּאֵמֶת וּבְשִׁלְמוֹת גְּדוּלָה, מִצְוָה זֹאת שֶׁל
תְּפִלִּין.

וְתִתְקַן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל הַפְּגָמִים שְׂפָגְמָנוּ
בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, עַד שְׂנִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תָּמִיד קְדוּשַׁת הַתְּפִלִּין
בְּאֵמֶת, עַד שְׂנִזְכָּה לְהַתְדַבֵּק בָּךְ תָּמִיד
בְּדַבְּקוֹת נִפְלָא וְעֲצוּם, בְּתִשׁוּקָה וְחִשְׁקָה
וְחִפְצָה וְחִמּוּדָה וְאַהֲבָה גְדוּלָה אֵלֶיךָ
בְּאֵמֶת כְּרִצּוֹנָה הַטּוֹב.

צוֹר עוֹלָמִים, עֲזָרְנִי פְדִנִי וְחַנּוּנִי, הַצִּילְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי, בְּאוֹר פְּנִיךָ הַחַיִּינִי
וְקִיַּמְנִי, זַכְּנִי שְׂיִהְיֶה נִמְשֵׁךְ עָלַי קְדוּשַׁת
הַתְּפִלִּין הַקְּדוּשִׁים, מִשְׁרָשֵׁם הָעֲלִיּוֹן.

וְאֶזְכֶּה לְחַדֵּד שְׁכִלִי בְּהַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה
תָּמִיד, וְאֶזְכָּה תָּמִיד בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, עַל-יְדֵי הַנְּחַת תְּפִלִּין, לְמַחִין
חֲדָשִׁים, וּלְהַפְרָה חֲדָשָׁה, בְּהַשְׁגַּת-
אֱלֹהוּתְךָ, וַיְדִיעַת רוּמְמוֹתְךָ, יִתְבָּרֵךְ
וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ, לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים.

☪ [יז] לקוטי תפלות ח"א סט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סט, 'המר אסור גזלה')

"וקשרתם לאות על ידה, והיו לטטפות

בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

וּזְכַנּוּ לְקַיִם מִצְוֹת תְּפִלִּין בְּשִׁלְמוֹת
כָּרְאוּ, בְּכָל פְּרֻטְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ,
וְכוֹנוֹתֶיהָ, וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ,
בְּשִׁמְחָה גְדוֹלָה וּבְחֵדוּה רַבָּה וְעֲצוּמָה.

וְתִשְׁפִּיעַ וְתֵאִיר עֲלֵינוּ, אֹר תְּפִלִּין
וְהִרְצוּעוֹת וְהַקְדוּשִׁים,
מִשְׁרָשֵׁם הָעֲלִיּוֹן, בְּאִפְן שְׁנִזְכָּה לְתַקֵּן פָּגַם
כָּל הַגְּזֵלוֹת, וּפָגַם כָּל תְּאוֹת-מִמוֹן, וְכָל
מִינֵי פָגַם הַדַּעַת וְהַמַּח, שֶׁהוּא כָּלֵל
הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

הַכֹּל נִזְכָּה לְתַקֵּן, עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת
הַמַּחֲיִן, וְקְדוּשַׁת הַמּוֹתְרֵי-מַחֲיִן,
שִׁימְשִׁכוּ עֲלֵינוּ עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַתְּפִלִּין
וְהִרְצוּעוֹת הַקְדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, שֶׁתּוֹזַכְנוּ
לְקַיִמָם בְּשִׁלְמוֹת בְּשִׁמְחָה, כְּרִצוֹנָהּ הַטּוֹב.
וְתִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים רָעִים,
וּמִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת,
וּמִכָּל מִינֵי פָגַם-הַדַּעַת. וְנִזְכָּה לְלַמַּד תּוֹרָה
בְּטְהָרָה, בְּמַחֲשָׁבוֹת זְכוּת וְנִכְוֹנוֹת, בְּלִי
שׁוֹם תְּעֲרוּבוֹת פְּסֻלָּת וְעִכְרֵת-הַדַּעַת כָּלֵל.

☪ [יח] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וקשרתם לאות על ידה, והיו לטטפות

בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

וַיִּתְחַזַּק וַיִּתְחַדַּשׁ מַחֵי וְדַעַתִּי, בְּקְדוּשָׁה
וּבְטְהָרָה גְדוֹלָה, "בְּחֻכְמָה

בְּתוֹבָנָה וּבְדַעַת", וַיִּתְנוּצְצוּ הַמַּחֲיִן שְׁלִי,
בְּחֻכְמָה וְהִבְנָה יִתְרָה בְּכָל-פַּעַם, בְּקְדוּשָׁה
גְדוֹלָה.

וְתוֹזַכְנוּ לְקְדוּשַׁת הַתְּפִלִּין בְּאַמֶּת, שֶׁהֵם
'חֻתָּם-הַקְדוּשָׁה', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:
"שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם עַל לִבְךָ, כַחוֹתֶם עַל
זְרוּעֶךָ".

וּזְכַנּוּ לְקַיִם מִצְוֹת תְּפִלִּין כָּרְאוּ, בְּכָל
פְּרֻטְיָהּ וְדִקְדוּקֶיהָ, וְכוֹנוֹתֶיהָ,
וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבְכֵל טוֹב,
וּבְשִׁמְחָה גְדוֹלָה, כָּרְאוּ לְשִׂמְחָה וְלִגְלִיל
וְלִשׁוֹשׁ מְאֹד, כְּשֶׁאֲנוּ זוֹכִים לְהַתְעַטֵּר
בְּעִטְרַת תְּפִלִּין הַתְּפִלִּין הַקְדוּשִׁים
וְהַנּוֹרָאִים מְאֹד, שֶׁהֵם כְּתוּרֵי דְמִלְכָּא.

וּבְזָכוֹת קְדוּשַׁת הַשְּׁבָעָה רְאשִׁים שֶׁל
הַתְּרִין שִׁינֵי"ן הַקְדוּשִׁים
שֶׁבְתְּפִלִּין, שֶׁהֵם שִׁי"ן שֶׁל שְׁלֹשָׁה
רְאשִׁים, וְשִׁי"ן שֶׁל אַרְבַּע רְאשִׁים, נִזְכָּה
לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ קְדוּשַׁת מִשָּׁה מְשִׁיחַ,
שֶׁהוּא רוּעָה יִשְׂרָאֵל הָאֱמֶתִי, שֶׁכָּלוּל מִכָּל
הַשְּׁבָעָה רוּעִים.

וּבְזָכוֹתֶם וְכַחֵם שֶׁל מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלֵיו-
הַשְּׁלוֹם, וְשֶׁל כָּל הַשְּׁבָעָה
רוּעִים, וּבְזָכוֹת כָּל הַצְּדִיקִים-הָאֱמֶתִיִּים,
נִזְכָּה לְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל תְּאוֹת-נְאוּף מֵאַתְּנוּ,
וּלְשַׁבֵּר הַחֻתָּם-דְּקִלְפָּה, וְלְתַקֵּן בְּכָל מִינֵי
תְּקוּנִים, הַחֻתָּם-דְּקְדוּשָׁה.

וַיִּתְנוּצְצוּ הַמַּחֲיִן שְׁלָנוּ בְּקְדוּשָׁה
וּבְטְהָרָה גְדוֹלָה בְּשִׁכּוֹל זָךְ
וְצַח. וַיְהִיָּה שְׁכֻלְנוּ וּמַחְנוּ, "הוֹלֵךְ וְאוֹר
עַד נִכּוֹן הַיּוֹם". וְתִשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ קְדוּשַׁת

התפלגין משרשם, שהם התנוצצות המחין הקדושים, עם הצמצום הקדוש של כל המחין, לכל אחד ואחד, כפי ערכו ומדרגתו.

ונזכה להכלל בקדשת משה רבנו, ובקדשת כל השבעה רועים דקדשה, ובקדשת כל הצדיקים-האמתיים, וימשכו עלינו קדשת המחין והתפלגין הקדושים, משרשם העליון.

ותהיה עמנו תמיד, ותשמרנו ותעזרנו ותושיענו, שלא נפגם את התפלגין והמחין שלנו, ולא יעלה אל המח, לחות ושמנוניות רעות, שהם בחינת טפת עשו וישמעאל.

גם החותם-דקדשה שהוא בחינת 'תפלגין' יתקנן גם, על-ידי קבוצת התלמידים אל הרב-האמת, בבחינת: "חתום תורה בלמדי".

❁ [כ] לקוטי-תפלות ח"ב כא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כג, 'בענין השמחה')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלגין

מה רב טובך אשר עשית עמנו, "מה יקר חסדך אלהים". מה גדלו, מה רבו, מה עצמו רחמיך וחסדיך עלינו, אשר הכרת אותנו בכתרים קדושים כאלה, ובתקף גלותינו ועצם התרחקותנו ממך על-ידי רבוי פשעינו נגדך, עדין אהבתך קשורה בנו. ואתה מזכה גם אותי לעשות כמה מצות בכל יום.

ובודאי ראוי לי להגדיל השמחה בכל-עת, ולהפך כל היגון ואנחה לשמחה, כי אדרבא, זהו שמחתי, שמרחק ופגום וחוטא פמוני, יזכה לגע בדברים קדושים ונוראים כאלה, ליחד שמך בכל יום, ולהתעטר בעטרת תפארת התפלגין הקדושים והנוראים בכל יום, ולהתעטף בציצית להתלבש בלבושין דמלכא בעטופא דמצוה, ושאר המצות.

וכל מה שרוצים להתגבר להכניס בדעתי ולבי עצבות חס-ושלום, מרבוי פשעי ועוונותי, על-ידי-כל-זה דיקא אגדיל השמחה, ואומר ללבי: 'אדרבא, זהו שמחתי, זהו חדותי

❁ [יט] תפלות-ותחנונים ❁

השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"ב ה

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלגין

רבנו של עולם, זכנו להיות בכלל הקבוצת-הקדוש, שמתקבצין בכל שנה ושנה, אל הצדיק והרב האמת, על ראש-השנה, שאז עקר זמן הקבוצת.

ונזכה, שעל-ידי הקבוצת של התלמידים אל הרב והצדיק האמת על ראש-השנה, יתקנו כל החמשה חושים של המח, עד אשר על-ידי-כל-זה, נזכה לתקון המחין הקדושים בשלמות.

הגדולה, שאנכי המרחק כל-כך, זוכה לגע בקדשות כאלה'.

ואז פניהם מאירות מאד, באור כלל ההתפארות והשעשועים, של כל הקבוץ-הקדוש המתקבצים אליהם.

באפן שנזכה על-ידי-זה, לקבל ולהמשיך עלינו גם-כן, הארה נפלאה מההתפארות הזאת. עד אשר נזכה, שימשך עלינו תמיד קדשת התפלין הנוראים, ופאר קדשת התפלין יהיו בוקעים בעינינו, עד שנזכה גם בכל מקום שאנחנו נסתכל ונביט שם, שיתקדש המקום ההוא בקדשת ארץ-ישראל.

עד אשר כל מי שיודע מטעם ארץ-ישראל הקדוש, ירגיש קדשת ארץ-ישראל, בכל מקום שיתועד עמנו יחד, עד אשר יפיר אותנו, וידע ויבחין שאנחנו זכינו להיות אצל צדיקים-אמתיים על ראש-השנה.

וזכנו לשוב אליך באמת, בזכות וכח הצדיקים-האמתיים, באפן שתתפאר השכינה בנו מעתה, ותקבל שעשועים גדולים והתפארות הרבה מאתנו, בכל-עת, מפל אחד ואחד בפרטיות.

[כב] לקוטי-תפלות ח"ב לג
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית לעיני כל ישראל')
"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

וזכנו לקיים מצות תפלין בשלמות, בקדושה ובטהרה גדולה, ביראה

רבוננו של עולם, זכר נא ההתפארות והשעשועים שקבלת, מפל הצדיקים שהיו בכל דור ודור, ומפלל ישראל עמך הקדוש, וכל ההתפארות והשעשועים אשר אתה מקבל עדין מפלל ישראל עמך, וממהצדיקים והפשרים אמתיים הנלוים אליהם שבדור הזה, אשר משם נמשך כל קדשת ארץ-ישראל.

וזכני גם-כן שיהיה לי חלק בהתפארות הזאת, שאזכה לשוב אליך ולעשות רצונך באמת, עד אשר תתפאר עמי השכינה תמיד בכל-עת.

כי ברחמיה הרבים בחרת בנו מפל העמים, ואתה מתפאר בנו בכל דור ודור, וזאת ההתפארות עולה לכתר ועטרה על ראשך בבחינת תפלין, ומשם נמשך קדשת ארץ-ישראל.

ותזכנו ותעזרנו שנזכה להסתכל על פאר יפי הדרת פני הצדיקים-האמתיים, ובפרט בימי ראש-השנה הקדושים, שאז הוא עקר ההתפארות,

ובאהבה, בשמחה ובטוב לבב. עד שימשך עלינו על-ידי פאר התפלין הקדושים והנוראים, קדשת המחין משרשם, מה'ראש-בית', שהוא ממלא את בתי התפלין הקדושים, במחין קדושים, "בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה".

ואם הייתי זוכה לדעת אמת כל שהוא, בודאי היה נופל על פני בושא גדולה, אפלו לעשות מצוה.

☪ [כד] תפלות-הבקר ד ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, השכמת-הבקר ד; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דסכינא')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ונזכה שימשך עלינו אור "שמן משחת קדש", בחינת תפלין הקדושים, להאיר עלינו הארות השגות-אלהות, בדרך נס ופלא, להאיר ולהדליק הנרות הקדושים, שבהם כלולים כל היחודים והמשכות השגות-אלהות למטה, אפלו לנו, כמו שאנחנו מנחים בדיוטא התחתונה מאד.

☪ [כה] תפלות-הבקר ו ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית א; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, 'זביזם הבפורים')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

ותמלך אתה הוא יהוה אלהינו על כל מעשיך, עד שיתגדל מלכות-דקדשה בעולם. ועל-ידי-זה אזכה להניח תפלין בכל יום ויום בקדשה, שימשך הדעת מהידיים, אל המחין שהם בחינת תפלין, עד שאמשיך אריכת-ימים לתוך המלכות.

☪ [כג] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"וקשרתם לאות על ידך, והיו לטטפת בין עיניך" (דברים ו, ח) - מצות תפלין

רבוננו של עולם, זפני לבושה דקדשה, שאזכה להתירא ולהתבייש מפניך תמיד, לבלי לעשות שום דבר שהוא כנגד רצונך. ואפלו כשארצה לעשות איזה מצוה, אזכה להתבייש ממך הרבה, מפני המצוה הקדושה והנוראה בעצמה.

כי מי אנכי שאזכה לחטף התפלין הקדושים והנוראים שהם כתרי דמלפא, ולהניחם על ראשי וזרועי הפגומים מאד, ולהתעטף בעטופא דמצוה בלבושין דמלפא, בקדשת הציצית הקדושים והנוראים, וכן בשארי המצות.

כי המצות בעצמן קדושים ונוראים מאד מאד, כל מצוה ומצוה. ולפני מי אני עושה המצוה, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אים ונורא ואדיר וכו', אשר לגדלתו אין חקר.

☪ [כו] תפלות-הבקר ט ☪

(על-פי לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-שחרית ד; הבגויה
על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'זיאמר בעז אל רות')

"וְקִרְיַאתֶם לְאוֹת עַל יְדֵי, וְהָיוּ לְטַטְפַּת
בֵּין עֵינֵיךָ" (דברים ו, ח) - מְצוֹת תַּפְּלִין

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ לְקַיֵּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בַּבֶּקֶר,
מְצוֹת צִיצִית, וְהִנַּחַת תַּפְּלִין,
וְקִרְיַאת-שְׁמַע, וְתַפְּלָה.

וְאַזְכָּה לְחַדֵּשׁ אֶת מַחִי, כַּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ
לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים:
שְׁעַל-יְדֵי אֱלוֹ הַמְּצוֹת, זוֹכִין כָּל יִשְׂרָאֵל
לְהַתְּחַדְּשׁוֹת-הַמַּחִין, שְׁנִמְשָׁכִין עַל כָּל
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, מֵאוֹר
הַזְּרִיחָה וְהַרְשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל אֶל
הַתְּכַלִּית שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׁנָה בַּקְּדֻשָּׁה.

עַל-כֵּן עֲזַרְנִי גַם-כֵּן, שְׁאַזְכָּה לְקַבֵּל אוֹר
הַזְּרִיחָה, עַל-יְדֵי שְׁאַזְכָּה עַל-יְדֵי
הַשְּׁנָה בַּקְּדֻשָּׁה, לְהַתְּבַטֵּל אֶל הַתְּכַלִּית.
וְעַל-יְדֵי-כֵן אֲזַכָּה בְּהַקִּיצִי מִשְׁנַתִּי, לְקַבֵּל
אוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל הַרְשִׁימָה.

עַד שְׁאַזְכָּה בְּאוֹר הַיּוֹם, לְקַיֵּם הַמְּצוֹת
הָאֵלוּ בְּכָל יוֹם, הֵינּוּ: צִיצִית,
וְתַפְּלִין, וְקִרְיַאת-שְׁמַע, וְתַפְּלָה. וְעַל-יְדֵי-
זֶה אֲזַכָּה לְהַתְּגַבֵּר בְּכָל יוֹם, לְעַסֵּק בְּתוֹרָה
בְּחֶשֶׁק חֲדָשׁ וְחִיוֹת חֲדָשׁ, בַּקְּדֻשָּׁה
וּבִטְהָרָה.

וְאַזְכָּה לְבָלִי לְשַׁכַּח אֶת אוֹר הַזְּרִיחָה,
וְלִהְנִיחַ תַּפְּלִין בַּקְּדֻשָּׁה
וּבִטְהָרָה, שֶׁהֵם אוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל
הַרְשִׁימָה, וְאַזְכָּה לְקַבֵּל אוֹר הַזְּרִיחָה שֶׁל
הַצְּדִיקֵי-אַמֶּת, עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת מְצוֹת צִיצִית
וְתַפְּלִין בְּשִׁלְמוֹת בַּקְּדֻשָּׁה.

וְתֵאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת
צִיצִית וְתַפְּלִין. וְאַזְכָּה לְתַקֵּן
עֵינֵי בַקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה, עַל-יְדֵי מְצוֹת
צִיצִית וְתַפְּלִין. "לְמַעַן תִּהְיֶה תוֹרַת יְהוָה
בְּפִי" תָּמִיד, וְלֹא אֲשַׁכַּח אוֹתְךָ לְעוֹלָם.

וְזַכְּנִי עַל-יְדֵי מְצוֹת צִיצִית וְתַפְּלִין,
לְשָׁמֵר שְׁלֹא יִתְאַחֲזוּ חַסְדֵי-שְׁלוֹם
הַנְּטוּרֵי-תְרַעָא, וְשְׁלֹא יוּכְלוּ לְבַלְבֵּל אֶת
מַחְשַׁבְתִּי, עַל-יְדֵי הַהִסְתְּרוֹת וְהַמְּנִיעוֹת
וְהַבְּלוּלִים שֶׁעוֹבְרִין עָלַי.

וְאַזְכָּה לְשַׁמַּח אֶת-עַצְמִי בַּקְּדֻשַׁת
יִשְׂרָאֵל, וּלְקַבֵּל עָלַי קְדֻשַׁת
"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" בְּכָל יוֹם, עַל-יְדֵי מְצוֹת
צִיצִית וְתַפְּלִין, וְאַקְבֵּל אוֹר הַזְּרִיחָה
מִהַרְשִׁימָה שֶׁל הַבְּטוּל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ
מִמִּילָא נְבִטְלִין כָּל הַיִּסּוּרִים וְהַדִּינִין
וְצָרוֹת נַפְשֵׁי הַמְּרַבִּים, וְיִתְהַפֵּךְ הַכֹּל
לְטוֹבָה בְּכָל פַּעַם, בַּקְּדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה.

☪ [כז] לקוטי-תפלות ח"א כג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק')

"וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ"

(דברים ו, ט) - מְצוֹת מְזוֹזָה

"וְלֹא תַחַמַּד וְכוּ' וְלֹא תִתְאַוֶּה" (דברים ה, יז)

שְׁנֵי מְצוֹת לְקַיֵּם 'מְצוֹת מְזוֹזָה' בְּשִׁלְמוֹת,

וְלִהְנַצֵּל עַל-יְדֵי-זֶה מִחֻמְדוֹת וְתַאוֹת מְמוֹן

וְחַנְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְזַכְּנִי לְקַיֵּם
מְצוֹת מְזוֹזָה, בְּשִׁלְמוֹת הָרְאוּי
כַּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב, עִם כָּל פְּרֻטִיָּה וְדְקוּקִיָּה
וְכוֹנְנוּתִיָּה, וְתִרְי"ג מְצוֹת הַתְּלוּוִיִּים בָּה,
וּבְלֵב טוֹב, וּבְשִׁמְחָה גְדוֹלָה.

וְתַעֲזָרֵנוּ, וְתִשְׁמְרֵנוּ, וְתִגְן בְּעַדְנוּ, עַל-
יְדֵי מַצּוֹת מְזוּזָה הַקְּדוּשָׁה,
שֶׁנִּזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה, לְשִׁבַּר לְגַמְרֵי תַּאֲוֹת
וְחִמְדַּת הַמָּמוֹן, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָנוּ שׁוֹם
חִמְדָּה וְתַאֲוָה, לְשׁוֹם מָמוֹן, וְלְשׁוֹם חֶפֶץ
שֶׁל הָעוֹלָם-הַזֶּה.

מִכָּל-שֵׁכַן וְכָל-שֵׁכֵן, שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל-
דַּעְתָּנוּ, שׁוֹם חִמְדָּה חֶסֶת-
וְשְׁלוֹם, לְמָמוֹן וְחֶפְצֵי חֲבֵרָנוּ, וְלֹא נַחְמַד
וְלֹא נִתְאַוֶּה "בֵּית רַעְנוּ, שְׂדֵהוּ, עַבְדוּ,
וְאַמְתּוֹ, שׁוּרוֹ, וְחִמּוּרוֹ, וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְנוּ".

וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה בְּאַמְתּוֹ,
עַל כָּל הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַחֲמִדוֹת
שֶׁהָיָה בְּלִבָּנוּ עַד עַתָּה, לְמָמוֹן וְחֶפְצֵי
חֲבֵרָנוּ.

וְנִזְכָּה לְתַקֵּן בְּאַמְתּוֹ, כָּל הַפְּגָמִים
שֶׁפָּגַמְנוּ, עַל-יְדֵי הָעוֹן הַגָּדוֹל
הַזֶּה שֶׁל "לֹא תַחְמַד". וּמַעַתָּה נִזְכָּה
לְשִׁבַּר וּלְבַטֵּל, כָּל אֵלוֹ הַמַּחְשְׁבוֹת
וְהַחֲמִדוֹת וְהַתַּאֲוֹת שֶׁל מָמוֹן וְחֶפְצִים,
וְלֹא יַעֲלוּ עוֹד בְּלִבָּנוּ כָּלֵל. וְנִזְכָּה לְאַמְתּוֹ
וְאַמוֹנָה בְּשִׁלְמוֹת.

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּקְדֹּשׁ אֹתָנוּ בְּקִדְשֵׁת
מַצּוֹת מְזוּזָה הַקְּדוּשָׁה
וְהַנּוֹרָאָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁמַר צִאתָנוּ
וּבֵאֵנוּ לְחַיִּים וְלְשְׁלוֹם מַעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדוּשָׁה וְטָהָרָה, שֶׁנִּזְכָּה
לְקִדְשֵׁת-הַבְּרִית, וְלְשִׁבִּירַת
תַּאֲוֹת-מָמוֹן בְּאַמְתּוֹ, וְנִזְכָּה לְחַיִּים טוֹבִים
וְאַרְכִּים, וְלְשִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, עַל-יְדֵי
'הַמְּזוּזָה הַקְּדוּשָׁה' אֲשֶׁר זָכִיתָ אֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ.

וְתַבְרִיךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ, וְתִשְׁמַר
אֹתָנוּ, וְאֶת נַפְשֵׁנוּ, וְאֶת מְמוֹנֵנוּ
דְּקִדְשָׁה, וְאֶת כָּל חֶפְצֵינוּ, אֲשֶׁר אָתָּה
מִשְׁפִּיעַ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל-עֵת.

וְתִשְׁמַר וְתַצִּיל אֹתָם, מִכָּל מִיַּי הַזֶּקֶק
שֶׁבָּעוֹלָם, וְתַצִּילָנוּ מִגְּנִיבוֹת
וְאַבְדוֹת, וּמִכָּל מִיַּי הַפֶּסֶד שֶׁבָּעוֹלָם, כִּי
אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמַצִּילָנוּ אָתָּה.

שַׁבַּת נַחְמוּ וְשַׁבְּעָה דְנַחֲמָתָא

בְּזֵה־רִיק־הַקְדוּשׁ: בְּעֵינַי הַמְּלֹאכִים עִם הָאָדָם
שְׁמַתָּא בְּלִים כְּשִׁחוּטָא חֲסִי־שְׁלוֹם, וּכְשִׁשְׁב
בְּתִשׁוּבָה, נְאָמַר עָלֵינוּ: "וְאִשְׁלָם נַחוּמִים לוֹ
וְלֹא־בְלִי" וְכוּ'.

וְזָהוּ: "נַחְמוּ נַחְמוּ" (ישעיה מ, א), "שְׁתִּי
פְּעָמִים" (תנחומא דברים א; איכה דברים א,
נז; ועוד), בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת
"שְׁמִירַת שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת" (שַׁבַּת קִיח:), "שְׁבָהם
תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה" (שם).

ג.

(לקוטי־הלכות, שַׁבַּת ז, כב-כד)

וְ"אַחַר תִּשְׁעֵה־בָּאֵב, קוֹרִין שַׁבְּעָה
דְּנַחֲמָתָא" (שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְחֵי־חַיִּים תכח,
ח - תוספות מגלה לא: בשם ה'פסיקתא') - כִּי עַל־יְדֵי
הָאֲבֵלוֹת שֶׁל כָּל־יִשְׂרָאֵל ב'שְׁלֹשָׁה
שָׁבוּעוֹת' וּבְתִשְׁעֵה־בָּאֵב, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ
בְּחִינַת 'בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רז"ל (תענית ל:): "כָּל הַמֵּתָאֵבֵל עַל יְרוּשָׁלַיִם,
זוֹכֵה וְרוֹאֵה בְּשִׁמְחָתָהּ".

כְּמוֹבָא בְּסִפְרִים (שַׁעֲרֵי־הַכּוֹנֵנוֹת, חג השבועות
דְּרוּשׁ א, ענן 'בִּין־הַמְּצָרִים'): "שְׁבִסוּף
יוֹם תִּשְׁעֵה־בָּאֵב, נִצְמַח צְמִיחַת קֶרֶן מְשִׁיחַ"
(עין 'לקוטי־הלכות', ראשית־הגז ג, ח).

וְאִזּוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְנַחֵם אוֹתָנוּ בְּכָל מִינֵי
נַחְמוֹת, שֶׁהֵם 'שַׁבְּעָה דְנַחֲמָתָא'
שְׁקוֹרִין מִן 'שַׁבַּת נַחְמוּ' עַד 'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה',
שְׁבָהם מִתְחִיל הַמִּתְקַת הַחֲרוֹן־אֵף שֶׁל חֲטָא
הָעֵגֹל.

וְעַל־כֵּן הֵם 'שַׁבְּעָה דְנַחֲמָתָא' - כְּנֶגֶד
בְּחִינַת ה'וֹאֵל' שַׁבְּתוֹךְ הָאֱלֹהִים,

א.

(ח"ב ד, ה - שַׁבַּת הוּא הַנְּחֻמָּה)

'יְמֵי־הַחַל' הֵם בְּחִינַת 'עֲצָבוֹת'. וְאִפְלוּ
הַמְּצוּוֹת שֶׁעוֹשִׂין בְּיְמֵי הַחַל,
הֵם בְּחִינַת 'עֲצָבוֹת' וְכוּ', כִּי "מִט"ט
שְׁלֹטְנוּתָהּ בְּיְמֵי הַחַל" (תְּפִינֵי־זֶהָר ג), וְ"מִט"ט"
הוּא בְּחִינַת 'עֶבֶד', בְּחִינַת 'עֲצָבוֹת'.

אָבֵל 'שַׁבַּת' הוּא בְּחִינַת 'בֵּן', וְאִזּוֹ "נִיחָא
לְעֵלְאִין וְתַתְּאִין", וְנִתְעוֹרַר 'שְׁמַחָה',
וְאִזּוֹ נִתְרוֹמְמִין וְנִתְעַלִּין כָּל הַמְּצוּוֹת שֶׁל
שֵׁשֶׁת יְמֵי הַחַל מִן הָעֲצָבוֹת, וְנִמְשָׁךְ
עֲלֵיהֶם "מְנוּחָה וְשְׁמַחָה" (זְמִירוֹת לְשַׁבַּת).

בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ה, כח-כט): "וַיּוֹלֵד בֵּן,
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ נֹחַ לְאֹמֶר, זֶה
יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ" - הִינּוּ:
בְּחִינַת 'שַׁבַּת', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'בֵּן', בְּחִינַת 'נֹחַ',
"נִיחָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ל, ה),
שֶׁהוּא מְנַחֵם וּמְשַׂמַּח הַכָּל מִן הָעֲצָבוֹת,
בְּחִינַת: "זֶה יִנְחַמְנוּ" וְכוּ'.

ב.

(לקוטי־הלכות, שַׁבַּת ז, יח)

וְזֶה בְּחִינַת 'שַׁבַּת נַחְמוּ' אַחַר 'תִּשְׁעֵה־
בָּאֵב' - כִּי עַקֵר הַנְּחֻמָּה מִכָּל הַצָּרוֹת
הַכְּלוּלִין ב'חֲרָבֹן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ', הוּא 'שַׁבַּת',
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק־הָאֱמֵת, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית
ה, כח-כט): "וַיּוֹלֵד בֵּן, וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לְאֹמֶר
זֶה יִנְחַמְנוּ" וְכוּ' (כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־תַנְיִנָא סִימָן ב).

כִּי עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְתִשׁוּבָה, שְׂזָה עַקֵר
הַנְּחֻמָּה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (ישעיה נז, יח):
"וְאִשְׁלָם נַחוּמִים לוֹ וְלֹא־בְלִי", וְכְמוֹ שְׁכַתוּב

שְׁמַאִיר לְנִקּוּדָה הַתְּחַתּוֹנָה עֵתָה, שֶׁהֵם בְּכָלֵלם 'שְׁבַע' - עַל-יְדֵי שְׁמֵמֵשִׁיךְ הָאֹר מִבְּחִינַת 'צְמִיחַת קֶרֶן מְשִׁיחַ', שָׂאז נִתְתַקֵּן וּמְאִירָה נִקּוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה בְּנִקּוּדָה הַתְּחַתּוֹנָה כְּרְאוּי, עַל-יְדֵי בְחִינַת הוֹא"ו, שְׂזָה עֵקֶר הַתְּקוּן.

וְכַל-זֶה קוֹרִין קֹדֶם ר'אֲשֵׁי-הַשָּׁנָה וְעֵשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה' - כִּי עֵקֶר קִדְשֵׁת ר'אֲשֵׁי-הַשָּׁנָה, וְעֵשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְיִוִם-כְּפֹר, הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׁבָתִים אֵלּוּ שֶׁקוֹרִין בָּהֶם אֵלּוּ הַהַפְטָרוֹת, כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן עַל-יְדֵי שְׁבַת.

וְעַל-כֵּן "קוֹרִין אַחֲרֵי-כֵן תְּרֵי" דְּתִיבְתָא" (שְׁלַח-עֲרוּךְ שָׁם; תּוֹסֵפוֹת מְגֵלָה שָׁם), "תְּרֵי" דִּיקָא, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, שְׂזָה בְּחִינַת (שְׁבַת קִיח:): "אֱלֹמְלֵי שְׁמֵרוֹ יִשְׂרָאֵל שְׂתֵי שְׁבָתוֹת" דִּיקָא.

וְעַל-כֵּן כָּל הַהֲכָנָה לְקִדְשֵׁת ר'אֲשֵׁי-הַשָּׁנָה, וְעֵשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְיִוִם-כְּפֹר - הוּא עַל-יְדֵי שְׁבָתוֹת שְׁמֵקֹדֶם.

כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַז"ל (תּוֹסֵפוֹת מְגֵלָה לֵא: - עַל-פִּי הַפְּסִיקְתָא): "שְׂתַקְנוּ לְקָרוֹת קֹדֶם ר'אֲשֵׁי-הַשָּׁנָה תְּלָתָא דְּפְרַעְנוּתָא בְּהַשְּׁלֵשׁ שְׁבָתִים שְׁבִין-הַמְצָרִים, וְאַחֲרֵי-כֵן 'שְׁבַע' דְּנַחְמָתָא, וְתְרֵי דְּתִיבְתָא".

כִּי עֵקֶר קִדְשֵׁת ר'אֲשֵׁי-הַשָּׁנָה וְיִוִם-כְּפֹר, הוּא לְזָבוֹת לְתְּשׁוּבָה, כִּי הֵם עֵשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי 'שְׁבַת' וְכוּ'.

ד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, עֲרַב ג, יז-יח-כט)

וְזָה בְּחִינַת 'שְׁבַת נַחְמוּ' - כִּי עֵקֶר הַנְּחָמָה מִכָּל הַצָּרוֹת, הוּא 'שְׁבַת-קִדְשֵׁי', שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲרֵת-הָרְצוֹן.

כִּי עֵקֶר כָּל הַצָּרוֹת, הֵם צָרוֹת הַנֶּפֶשׁ, שְׂאִין זוֹכִין לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ בְּאֵמַת, שְׂזָהוּ עֵקֶר הַתְּכַלִּית בְּעוֹלָם-הַזֶּה, וְחוּץ מִזֶּה הַכֹּל הַכֹּל וְכוּ'. וְאִין לָנוּ שׁוּם נְחָמָה לְנַחֵם עַצְמָנוּ עַל צָרַת הַנֶּפֶשׁ. שְׂאֵנוּ רוֹאִין גְּדֹל הַתְּרַחֲקוּתָנוּ מִהַשֵּׁם-יְתַבְרַךְ וְכוּ'.

וְכָל נְחָמוֹתֵינוּ, הוּא רַק 'שְׁבַת קִדְשֵׁי', שֶׁהוּא בְּחִינַת הָרְצוֹן, שְׂעַל-יְדֵי 'שְׁבַת' אָנוּ זוֹכִין לְרְצוֹן בְּשִׁלְמוֹת לְכֶסֶף וְלַהֲשִׁיבֵנוּ תְּמִיד לְהַשֵּׁם יְתַבְרַךְ יִהְיֶה אִידֵי שִׂיְהִיָּה, וְזָה עֵקֶר הַנְּחָמָה.

כִּי 'שְׁבַת נַחְמוּ' - הוּא הַנְּחָמָה עַל ה'חֲרִיבָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, דְּהֵינּוּ שְׁמַתְאֲבֵלִין עָלָיו בֵּין הַמְצָרִים, מ'שְׁבַע-עֶשֶׂר בְּתַמּוּז' עַד 'תְּשַׁע-בָּאב'. וְעֵקֶר 'חֲרִיבָן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ' הוּא בְּחִינַת 'פְּגַם-הָרְצוֹן' שֶׁהוּא 'פְּגַם-הָאֲמוּנָה', כִּי ה'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ' הוּא בְּחִינַת ה'אֲרֵת-הָרְצוֹן' וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן אַחַר אֲבֵלוֹת וְהַבְּכִיָּה שֶׁל 'בֵּין-הַמְצָרִים' וְתְשַׁע-בָּאב, זוֹכִין אַחַר כֵּן ל'שְׁבַת נַחְמוּ' - 'שְׁבַת נַחְמוּ' דִּיקָא, כִּי 'שְׁבַת' עֵקֶר הַנְּחָמָה, כִּי עֵקֶר הַנְּחָמָה הוּא ה'אֲרֵת הָרְצוֹן'.

וְזָה זוֹכִין עַל יְדֵי ה'בְּכִיָּה, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַז"ל (תְּעִינִית ל:): "כָּל הַמַּתְאֲבֵל עַל יְרוּשָׁלַיִם, זוֹכֵה וְרוֹאֵה בְּשִׁמְחָתָה" - כִּי עַל-יְדֵי ה'בְּכִיָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִין לְרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁמָחָה', כִּי עֵקֶר ה'שְׁמָחָה' עַל-יְדֵי הָרְצוֹן - כִּי הֵם בּוֹכִין לְשׁוּב אֵלָיו יְתַבְרַךְ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה מְהַפְּכִים ה'בְּכִיָּה' לְרְצוֹן, וּבְזָה בְּעַצְמוֹ מְהַפְּכִין ה'אֲבֵלוֹת' וְה'בְּכִיָּה', ל'שְׁמָחָה', בְּחִינַת (ישַׁעִיָּה)

סו, י): "שִׁישׁוּ אֶתְּהוּ מְשׁוֹשׁ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים
עָלֶיהָ" - בִּי עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה, הוּא עַל־יַדִּי
'הָאֶרֶת־הָרְצוֹן'.

שֶׁעַל־יַדִּי זֶה הַחֶסֶד חֲנָם, הוֹזְרִין וְעוֹשִׂין
'דָּרָךְ כְּבוֹשָׁה' לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
כִּדִּי שְׁנֹזְפָה לָשׁוּב לְאֶרְצֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ
אָמֵן.

ה.

(לקוטי־הלכות, שומר־שֶׁכֶר ד, ט)

וְאַחֲרֵי־כֵן קוֹרִין וְאֶתְחַנֵּן בְּשֶׁבֶת נַחֲמוֹ,
כִּדִּי לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹצֵר מִתַּנְת
חֲנָם שֶׁהַמְשִׁיךְ 'מִשְׁה־רַבְּנוּ' בְּרַבּוּי תְּפִלוֹתָיו
שֶׁהַתְּפִלָּה לָבֵא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַכֹּל הִיא
בְּכַח הָאוֹצֵר מִתַּנְת חֲנָם, כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר
בְּהַתּוֹרָה (לקוטי־מוֹהַר"ן ח"ב עח).

וְעַל־יַדִּי־זֶה אֶהְיֶה־עִלְפִּי שֶׁהוּא בְּעֵצְמוֹ לֹא
בֵּא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אֶהְיֶה־עִלְפִּי
פִּי־כֵן עַל־יַדִּי־זֶה הַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הָאוֹצֵר
מִתַּנְת חֲנָם, שֶׁזֶה עֵקֶר נַחֲמָתֵנוּ בְּעֵת גְּלוּתֵנוּ
מֵאֶרְצֵנוּ.

כִּי עֵתָה עֵקֶר חֵיוֹתֵנוּ עַל־יַדִּי 'הַסֶּד חֲנָם'
שֶׁמְמַשְׁיכִין עָלֵינוּ 'מִשְׁה רַבְּנוּ' וְכֹל
הַצְּדִיקִים־הָאֲמִתִּיִּים, מִ'הָאוֹצֵר מִתַּנְת חֲנָם'
שֶׁמְחַיֶּה אֶת כָּל הָעוֹלָם תָּמִיד, בְּכֹל מִינֵי
יְרִידוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, בְּכֹל יְמֵי הַגְּלוּת הָאֶרֶץ הַפֹּר
הַזֶּה בְּכֹלֹל וּבְפֶרֶט.

ו.

(עלים־לתְרוּפָה, עֶרֶב־שֶׁבֶת פְּנַחַס תַּקצ"ד)

מִי יִתֵּן שְׁנֹזְפָה לְהַכִּין עֵצְמֵנוּ מֵעֵתָה עַל
'שֶׁבֶת נַחֲמוֹ', שְׁנֹזְפָה לְנַחֲמָה שְׂלֵמָה עַל
כָּל צָרוֹת נַפְשֵׁנוּ, שֶׁלֹּא נִסְגַּ עוֹד מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ,
שֶׁזֶה עֵקֶר הַנַּחֲמָה וְהִישׁוּעָה עַל הַכֹּל.

ז.

(עלים־לתְרוּפָה, ג' עֵקֶב תר"ד)

בְּיוֹם ד' עֶרֶב תְּשַׁע־בָּאָב' בָּאתִי לָפֶה
בְּשָׁלוֹם, וּבְכִינֹו בְּתִשְׁעֵה־בָּאָב.
וּבְחַמְלָתוֹ זְכִינֹו לְשִׂמְחָה בְּשֶׁבֶת נַחֲמוֹ, "כִּי
אֶתָּה ה' עֲזַרְתָּנוּ וְנַחֲמָתָנוּ" (על־פִּי תַהֲלִים פו, יז).

ח.

(עלים־לתְרוּפָה, ד' עֵקֶב תר"א)

וְשִׁבְעָה דְנַחֲמָתָא כְּבֵר הַתְּחִילוֹ, וְצָרִיכִין
לְהַכִּין עֵצְמֵנוּ עַל 'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה'
הַקָּדוֹשׁ וְהָאִים וְנוֹרָא מְאֹד וְכוּ'.

'שבת נחמו' אצל רבנו ז"ל

הִיָּה נֹסֵעַ וְכוּ'. אָבֵל לֹא אָמַר תּוֹרָה רַק פְּעַם-
אֶחָת בְּטַשְׁעֵהֲרִין בְּשַׁבַּת-נַחְמוֹ'.

כָּלֵל הַדְּבָר: שְׁאֵלוֹ שְׂשָׂה פְּעָמִים הַנֵּ"ל,
הֵינּוּ: שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּבֵיתוֹ וְשְׁלֹשׁ
פְּעָמִים בְּדֶרֶךְ, הִיָּה אֹמֵר תּוֹרָה בְּקַבִּיעוֹת.
וְחוּץ מִזֶּה לֹא הָיָה לוֹ שׁוּם קַבִּיעוֹת לְאֲמִירַת
תּוֹרָה - כִּי לֹא הָיָה יוֹשֵׁב עִמָּנוּ עַל הַסַּעֲדָה-
שְׁלִישִׁית כָּלֵל, רַק בְּאֵלוֹ הַשַּׁבָּתִים הַנֵּ"ל וְכוּ'.

ב.

(שיח-טרפיי-קדש ח"א רלח)

פְּעַם-אֶחָת סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל מְעַנֵּן עוֹלָם
הַתְּהוֹ, וְאָז אָמַר עֲצָה לָזֶה:
שִׁישְׁבַע בְּנִקִּיטַת חֶפֶץ כָּשֶׁר: "שְׁכַל יְמֵי חַיָּו
לֹא יַעֲבֹר עָלָיו אֶחָד מִשְׁלֹשָׁה זְמַנִּים
הַקְּבוּעִים לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ. הֵינּוּ: עַל רֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה, וְעַל 'שְׁבוּעוֹת', וְעַל 'שַׁבַּת-חֲנֻכָּה'!
- כִּי אִזּוֹ הִיָּה זְמַן קַהֲלָה לְכָל.

וְהַשָּׁנִי זְמַנִּים אַחֲרָיִם ('שְׁבוּעוֹת' וְשַׁבַּת-חֲנֻכָּה) -
הִיָּה הַחַיּוֹב רַק עַל אוֹתָם שְׂאִינָם
רְחוּקִים מִמְּקוֹמוֹ כָּל-כַּף.

וְהַרְחוּקִים - הִיָּה לָהֶם זְמַנִּים אַחֲרָיִם,
הֵינּוּ: 'שַׁבַּת שִׁירָה', וְשַׁבַּת-
נַחְמוֹ' - כִּי אִזּוֹ הִיָּה רַבְּנוּ ז"ל נֹסֵעַ אֵלֵיהֶם.

ג.

(שיח-טרפיי-קדש ח"ב קנה)

כִּידוּעַ: הִיָּה נְהוּג לְהַתְּקַבֵּץ אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל
שְׂשָׂה פְּעָמִים בְּשָׁנָה.

מִפְּתַח הַתּוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִסֵּפֶר-הַקְּדוֹשׁ
לְקוּטֵי-מוֹהֵר"ן שְׁנֵאֲמָרוּ בְּשַׁבַּת נַחְמוֹ'

- א.** ח"א יב - "תְּהִלָּה לְדוֹד" - שַׁבַּת-נַחְמוֹ
תַּקַּס"ג. (חַיִּי-מוֹהֵר"ן נט; פְּרָפְרָאוֹת-לְחַכְמָה ח"א י"ב)
- ב.** ח"א כא - עֵתִיקָא טְמִיר וְסִתִּים - שַׁבַּת-
נַחְמוֹ תַּקַּס"ד. (חַיִּי-מוֹהֵר"ן י"ב-נט)
- ג.** ח"ב עח - בְּעֵינַי הִנְהַגְתָּ הַפְּשִׁיטוֹת -
שַׁבַּת-נַחְמוֹ תַּק"ע. (שיח-טרפיי-קדש ח"א קנג-
קנד; חַיִּי-מוֹהֵר"ן מִטְנֵט-רֶטוּ; יְמֵי-מוֹהֵר"ן ח"א נ"א)

- עֵינַיִי 'שַׁבַּת נַחְמוֹ' אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל -

א.

(חַיִּי-מוֹהֵר"ן קכו)

דְּרַבְּנוּ הִיָּה: לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה, וְעַל 'שַׁבַּת-חֲנֻכָּה' וְעַל 'חַג-
הַשְּׁבוּעוֹת'.

וְהִיָּה מְצוּהָ וּמְזִהִיר: לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּאֵלוֹ
הַשְּׁלֹשָׁה זְמַנִּים. וְהִיָּה תְּמִיד אֹמֵר
תּוֹרָה נִפְלְאָה בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים
וְכוּ'.

אִךְ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר הַזְּהִיר: לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל
רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְכוּ'.

וְעוֹד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה אָמַר תּוֹרָה
בְּקַבִּיעוֹת. הֵינּוּ: שְׁהִיָּה נֹסֵעַ וְכוּ'
פְּעַם-אֶחָת בְּחֶרֶף, וְיֹשֵׁב שָׁם עַל הַשְּׁלֹשׁ-
סַעֲדוֹת, וְאָמַר שְׁתֵּי פְּעָמִים תּוֹרָה, הֵינּוּ
בְּשַׁבַּת-שִׁירָה, וְעוֹד אֵיזָה שַׁבַּת. וְגַם בְּקוּץ

שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה - הָיוּ נוֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ
בְּזִמְנֵים הַקְּבוּעִים, רֵאש־הַשָּׁנָה
וְשַׁבַּת חֲנֻכָּה וְשַׁבּוּעוֹת.

וְשָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה - הָיָה רַבְּנוּ ז"ל
לְאִנְשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, דְּהֵינּוּ: ב'שַׁבַּת-
שִׁירָה, וְכֵן ב'שַׁבַּת-נַחְמוֹ, וְעוֹד שַׁבַּת אַחַת
בַּחוּרְףָּ (שִׁיש־אוֹמְרִים שֶׁהִיְתָה זֹאת, 'שַׁבַּת שְׁקָלִים').

ד.

(חיי-מוהר"ן נט; פּרפּראות-לְחַכְמָה ח"א י"ב)

מֵאֲמֹר 'תְּהִלָּה לְדוֹד' [לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א]
סִימָן י"ב, נֹאמֵר ב'שַׁבַּת-נַחְמוֹ
תַּקְס"ג. וְהִמְתִּיק בְּתוֹכוֹ פִּרוּשׁ הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה
מ, א): "נַחְמוּ נַחְמוּ" וְכוּ'. "נַחְמוּ נַחְמוּ",
הֵינּוּ "תִּרְיִן צְדִיקִים", 'צְדִיק-עֲלִיוֹן' וְ'צְדִיק-
תַּחְתּוֹן' וְכוּ'.

אֵךְ אַחֲר־כֵּן בְּשָׁנָתוֹ לְהַעֲתִיק אֶת הַמֵּאמֵר
הַזֶּה מִבְּתִיבַת יְדוּ ז"ל, כִּי מֵאֲמֹר זֶה
הוּא לְשׁוֹן רַבְּנוּ ז"ל - הַשְּׁמִיט פִּרוּשׁ
הַפְּסוּק "נַחְמוּ נַחְמוּ" הַנ"ל, וְהֵשֵׁם יוֹדֵעַ
כּוֹנְנָתוֹ ז"ל.

ה.

(חיי-מוהר"ן י"ב-נט)

מֵאֲמֹר 'עֲתִיקָא' [לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א] סִימָן
כ"א, נֹאמֵר בְּדַרְךְ ב'שַׁבַּת-נַחְמוֹ
תַּקְס"ד.

ו.

(שיחות-הַר"ן קנג; חיי-מוהר"ן מט-נט-רטו;
ימי-מוהרנ"ת ח"א נ"א)

הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי-תַנְיָנָא סִימָן ע"ה, בְּעֵינָן
'הַנְּהַגַּת הַפְּשִׁיטוֹת', נֹאמְרָה
ב'שַׁבַּת נַחְמוֹ בְּאוֹמָאן סְמוּךְ לְהַסְתַּלְקוֹתוֹ
(שְׁנַת תַּק"ע).

בְּאוֹתָהּ הָעֵת בְּסִמּוּךְ לְשַׁבַּת נַחְמוֹ, נִכְנָס
לְדִירָה אַחֲרַת שָׁל וְכוּ' (שְׁנִסְתַּלַּק
שם). וְעַל אוֹתוֹ הַשַּׁבַּת, נִתְקַבְּצוּ כַּמָּה אֲנָשִׁים
חֲדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים שָׁבְאוּ אֵלָיו עַל שַׁבַּת-
קֹדֶשׁ, וְהָיָה קְבוּץ גָּדוֹל.

עָנָה וְאָמַר: "מָה אַתֶּם נוֹסְעִים אֵצְלַי? הֲלֹא
אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ עֵתָה כְּלָל?! כְּשֶׁאֲנִי
אוֹמֵר תּוֹרָה יֵשׁ לָכֶם עַל מָה לְנַסֵּעַ וּלְבוֹא
אֵלַי, אָבֵל עֵתָה עַל מָה בְּאַתֶּם? הֲלֹא אֲנִי אֵינִי
יוֹדֵעַ עֵתָה כְּלָל?! כִּי אֲנִי עֵתָה רַק 'אִישׁ
פְּשׁוּט' פְּרָאסְטִיק' לְגַמְרִי!"

וְהָאֲרִיךְ בְּשִׁיחָה זֹאת, וְכַפֵּל וְשָׁלֹשׁ כַּמָּה
פְּעָמִים: "שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ כְּלָל,
וְשֶׁהוּא רַק אִישׁ פְּשׁוּט לְגַמְרִי, וְשֶׁהוּא
'פְּרָאסְטִיק'!"

וְאָז אָמַר: שֶׁהוּא מְחִיָּה עֲצֻמוֹ עֵתָה רַק
בְּמָה שֶׁהָיָה בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל!

אִי-אֶפְשֶׁר לְבָאֵר כָּל הָעֲנָן אִיךְ נִתְגַּלָּה
וְנִמְשָׁכָה הַתּוֹרָה הַזֹּאת יֵשׁ
מֵאִין בְּאַמַּת - כִּי מִתְחַלָּה לֹא הָיָה יוֹדֵעַ כְּלָל
בְּאַמַּת - וְנִשְׁבַּע ב'שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאָמַר בְּזוֹ-
הַלְשׁוֹן: "אֲנִי נִשְׁבַּע ב'שַׁבַּת-קֹדֶשׁ" - הֵינּוּ
עַל עֲנָן הַנ"ל: "שֶׁהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ כְּלָל
עַכְשָׁיו!" - וְאָמַר בְּזֶה-הַלְשׁוֹן: "דָּא שְׁוֹעֵר
אִיךְ בֵּי שַׁבַּת" [כָּאן אֲנִי נִשְׁבַּע בְּשַׁבַּת].

וּבְאַמַּת אָמַר עַל-עֲצֻמוֹ: "שֶׁהֵאִינוּ יוֹדֵעַ
שָׁלוֹ הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא" וְכוּ',
וְעֵתָה סִפֵּר הַרְבֵּה: "אִיךְ שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ עֵתָה
כְּלָל".

וּמִתּוֹךְ שִׁיחָה זֹאת, הִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְבָאֵר
כָּל עֲנָן הַנּוֹרָא הַהוּא (הַתּוֹרָה הַנ"ל):
אִיךְ מְחִיָּה אֶת-עֲצֻמוֹ בְּעֵת הַפְּשִׁיטוֹת
מִה'דַּרְךְ שָׁל אַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וְשַׁבְּזָה מְחִיִּין אֶת

כָּל הַפְּשׁוּטִים שְׁבַע עוֹלָם (שְׁקוֹרִין פְּרֵאסְטֶאקֶס),
הֵן לֹמְדִים וּבַעֲלֵי-תוֹרָה בְּעֵת שְׁבִטִלִים מִן
הַתּוֹרָה, הֵן אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים. אֲפֹלוּ אֲמוֹת-
הָעוֹלָם צְרִיכִים לְקַבֵּל חֵיוֹת וְכוּ' וְכוּ' (כַּמְבָּאָר כָּל
זֶה בַּתּוֹרָה הַנִּזְכָּר).

וּבַתּוֹרָה-זֶה נִכְלָל מֵה שֶׁנִּכְנַס לְדִירָה הַנִּזְכָּר,
כִּי מְבֹאָר שֶׁ: "וְגַם עִכְשָׁיו פֶּאֶן
בְּחוּץ-לְאֶרֶץ בְּאֵין יִשְׂרָאֵל לַפְּעָמִים לְמָקוֹם"
וְכוּ'.

וְאַחֲרֵי-כֵן הָיָה מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ עִמָּנוּ הַרְבֵּה
בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וּבַחֵן אֲמַתִּי
נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד. וְיָשָׁב כָּל הַסְּעָדָה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְדַבֵּר וְהִשְׁיִחַ הַרְבֵּה עִמָּנוּ, וְחָזַק
אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד בְּכַמָּה וְכַמָּה לְשׁוֹנוֹת.

וְאֵז צִעַק מֵעֵמֶק הַלֵּב: "גַּעֲוֹאֲלֵךְ זַיִט
אֵיךְ נִישַׁט מִיַּאֲשׁ! [אָהָה אֵל תִּיַּאֲשׁוּ אֵת
עֲצָמְכֶם]. וּמִשָּׁךְ מְאֹד תִּבֵּת 'גַּעֲוֹאֲלֵךְ' [אָהָה]
כְּדָרְךָ הַמְזֻהָר וְצִוְעַק מֵעֵמֶק הַלֵּב. וְאָמַר
בְּזֶה-הַלְּשׁוֹן: "קִיִּין יֹאֲשׁ אִיז גַּאֲרִנִּישַׁט
פֶּאֲרֵה־אֲנִדִּין!"

וְאִי-אֲפֹשֶׁר לְצִיר הַרְמָזִים שְׁרַמְזוּ לָנוּ
בְּתַנּוּעוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים, אֵיךְ
לְהַתְחַזֵּק עַד אֵין קוֹץ וְתַכְלִית. וְהַתְּפָאָר
בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא עֵתָה בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה. וְאָמַר:
"שֶׁהוּא בִירָאָה וּבְשִׂמְחָה". וְאָמַר בְּלִשׁוֹן
אֲשֶׁכְּנֵז: "אֵיךְ בֵּין הֵיִינַט פְּרוּם פְּרִיִלִיךְ" [אֲנִי
הַיּוֹם יָרָא וְשָׁמַח].

וְלְצִיר וְלְבֹאֵר הַחֵן הָאֲמַת וְהִיפִי וְהַפָּאָר
וְהַקְּדָשָׁה וְהִירָאָה וְהַשִּׂמְחָה שֶׁל
אוֹתוֹ הַשַּׁבָּת, לֹא יִסְפִּיק כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי-
נְבִיּוֹת לְבֹאֵר.

וְאֵז רָאִינוּ יְשׁוּעַת-הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו
וְנוֹרָאוֹתָיו הָעֲצוּמִים שֶׁהוּא חוֹמֵל עַל
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עֵת, שְׁמַתוֹד הַעֲלָמָה

וְהַסְתָּרָה כְּזֹאת, נִתְהַפְּךָ לְרִצּוֹן כְּזֶה.
שְׁבַתְהִלָּה לֹא הָיָה יוֹדֵעַ כָּלֵל בְּאֲמַת, וּמַתוֹד:
'אֵינּוּ יוֹדֵעַ' כְּזֶה, בָּא לְיַדִּי 'הַתְּגַלּוֹת' כְּזֶה.

אַחֲרֵי-כֵן בְּיוֹם-רֵאשׁוֹן שְׁכַתְבְּתִי זֹאת
הַתּוֹרָה, וְהִבֵּאתִי הַכְּתָב לְפָנָיו
וְכוּ'. וְהַסְתַּכַּל וְרָאָה בּוֹ כָּל מֵה שְׁכַתּוֹב עַד
הַסּוּף.

אַחֲרֵי-כֵן עָנָה וְאָמַר: "מֵה זֶה כְּתַבְתָּ? הֲלֹא
זֶה שִׁחַתִּי לִי בְּעֲצָמִי" [וְוֹאס הָאֲסִטוּ
דָא אוֹיפִגַּעֵשְׁרִיבֵן? דָּאס הָאָב אֵיךְ מִיר אַזוֹי גַּעֲשׂוּמֵעֶסְט] -
וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים [עֵינן עוֹד בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת
בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן וּבְחֵי-מִוְהַר"ן וּבִימֵי-מִוְהַר"ת].

ז.

(שִׂיחוֹת-הַר"ן קַנֵּד - שִׁיבָה לְתוֹרָה ח"ב ע"ח הַנִּזְכָּר)
שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמּוֹ שֶׁאָמַר: שְׁעַקֵּר מֵה שֶׁהִגִּיעַ
לְמַדְרַגְתּוֹ, הוּא רַק עַל יְדֵי עֲנִין
'פְּרֵאסְטִיק' (פְּשִׁיטוֹת), שֶׁהָיָה מְדַבֵּר הַרְבֵּה
וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים
הַרְבֵּה בְּפְשִׁיטוֹת. וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ
לְמֵה שֶׁהִגִּיעַ.

וְהָיָה מִתְנַעֵנֵעַ מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעֲבוּדָה
בְּבַחֲיַנַּת 'פְּרֵאסְטִיק' בְּאֲמַת. וְאָמַר:
"אֵי אֵי פְּרֵאסְטִיק!"

גַּם אָמַר: שֶׁדַּבֵּר עִם כְּמֵה צְדִיקִים גְּדוֹלִים,
וְאָמְרוּ גַם-כֵּן: שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְמַדְרַגְתָּם
כִּי-אִם עַל-יְדֵי עֲנִין 'פְּרֵאסְטִיק', שְׁעַסְקוּ
בְּעֲבוּדָתָם בְּפְשִׁיטוֹת גָּמוּר בְּהַתְּבוּדוֹת
וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ וְכוּ' - אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

ח.

(שִׂיחוֹת-הַר"ן רִיא)

הָיָה מִתְלוֹצֵץ מְאֹד מִהַחֹלְקִים עָלָיו
וְאוֹמְרִים: "שְׁתוֹרְתוֹ קִבֵּל מְזַקְנוֹ רַבִּי
נַחֲמֵן הָאֲרִידֵעֲנָקִיר" ז"ל".

ט.

(ת"י-מוהר"ן קסב)

וְנִסְעוּ אֶזְרָא עַל הָאוֹקְרֵינְעוּ בְּדַרְבּוֹ שֶׁהָיָה
 נוֹסֵעַ תָּמִיד לְטַשְׁעֵהֲרִין עַל 'שַׁבַּת-
 נַחְמוּ', וּבְדַרְךְ בְּקַהֲלַת לְאֲדִיזוֹן, דְּבַר עִם
 אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ שֵׁישׁ שָׁם: "שֶׁהוּא מְכַרְח
 לְהַסְתַּלַּק!" - וְדַבֵּר עִמָּהֶם גַּם-כֵּן מֵעַנְוֹן
 ה'שָׁשִׁים גְּבוּרִים' שֶׁהוּא צָרִיךְ וְכוּ'.

י.

(ימ"י-מוהרנ"ת ח"א א)

בְּשַׁנַּת תַּקנ"ג בְּ'שַׁבַּת-נַחְמוּ' - הָיָה
 הַנְּשׂוֹאֵין שְׁלִי (שֶׁל מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל)
 בְּקַהֲלַת-קֹדֶשׁ 'שְׂאֲרֵיגְרָאד'.

וְאָמַר בְּדַרְךְ-צְחוּת: כַּמָּה הֵיטִיב עִמִּי זְקַנִּי,
 שֶׁהִשְׁאִיר לִי תוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, מְכוּן
 מִמֶּשׁ לְכָל עַנְוֹן וְעַנְוֹן שֶׁיְהִיָּה מֵעַנְוֵנָא
 דִּיזְמָא. וְכַפִּי מָה שֶׁצָּרִיכִין הָאֲנָשִׁים
 הַשׁוֹמְעִים, כְּגוֹן עַל 'שַׁבַּת-חֲנֻכָּה' מְחַנְּקָה,
 וְעַל 'שַׁבַּת-נַחְמוּ' פִּיּוּצָא בּוֹ וְכוּ', וְכָל
 הָאֲנָשִׁים עִם כָּל הַצְּטֻרְכוֹתֵם בְּגַשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת יִהְיוּ נִכְלָלִים בְּזֵאת הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ
 הָעֵת, וְכָל מָה שֶׁעֲבַר בְּעוֹלָם אִזְ וְכוּ'.

עָנָה וְאָמַר: הֵם אוֹמְרִים שֶׁתּוֹרַתִּי הִיא
 מְזַקְנִי רַבִּי נַחְמָן ז"ל. אִם הָיָה זְקַנִּי
 רַבִּי נַחְמָן בְּעַצְמוֹ שׁוֹמֵעַ תּוֹרַתִּי, הָיָה אֶצְלוֹ
 גַּם-כֵּן חֲדוּשׁ וְכוּ'.

חמשה עשר באב

ועל-כך ה'תורה' שהיא בחינת "וביום חתנתו", ובנין בית-המקדש' - הם התקון לזה. פי על-ידי ה'תורה', מתקשרין כל העולמות, עליון בתחתון, ותחתון בעליון.

פי זה עקר כלל התורה, שאנו זוכין על-ידי כל מצוה ומצוה שאנו עושין בגשמיות בזה העולם - להתקשר למעלה, ולהמשיך שכינת עזו למטה - שזהו בחינת היחודים הנעשים על-ידי כל מצוה ומצוה.

וז'הו בחינת 'בנין בית-המקדש', ששם עקר 'מקום התורה', 'פי מציון תצא תורה' (ישעיה ב, ג) - פי שם ב'בית-המקדש', עקר 'כלליות-העולמות', וכנ"ל.

וכל תקון זה, נמשך ב'חמשה-עשר באב' ו'יום-הכפורים', שבו מתחיל להתתקן 'הטא-המרגלים' שג'רמו ה'חרבן'. **ועל-כך** אז מתחיל בחינת 'הנפת הבית-המקדש', שהוא התקון, כנ"ל.

וז'הו גם כן מה שאמרו רז"ל (תענית לא): **"שפ'חמשה-עשר באב, נתנו הרוגי ביתר לקבורה, שעל-זה תקנו ברפת הטוב והמטיב בברפת-המזון",** וזה ה'יה ב'חמשה-עשר באב' דיקא, **"שבו פסקו מתי מדבר"** (שם ל), שג'רמו 'חרבן בית-המקדש', שעל-ידי-זה לא נכללו העולמות, ואין יכולין להמשיך 'הארת-הרצון' בשעת האכילה.

ועל-כך סבב השם-יתברך: שפ'חמשה-עשר באב', שהוא בחינת 'תקון

א.

(לקוטי-הלכות, נטילת ידים לסעודה ו, פג)

וזה שהשוו רז"ל (תענית כו:): **"יום חמשה-עשר באב ויום-הכפורים",** ואמרו (שם): **"שלא היו ימים-טובים לישראל, בחמשה-עשר באב, ויום-הכפורים".**

פי ב'חמשה-עשר באב', מתחיל ההמתקה והתקון של 'הטא-המרגלים', **"שג'רמו בכיה לדורות בליל תשעה באב"** (שם כט.). **פי** ב'חמשה-עשר באב, כלו מתי מדבר, שהיו מתים בכל ליל תשעה-באב מחטא המרגלים" (שם ל).

וז'הו בעצמו בחינת 'יום-הכפורים', שאז מבקשים "סלח נא" על 'הטא-המרגלים' שג'רם 'חרבן בית-המקדש' ב'תשעה-באב', שבו תלויים כל העוונות (לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז).

נמצא: ש'חמשה-עשר באב' ו'יום-הכפורים', הם בחינה אחת - פי שניהם בחינת 'תקון הטא-המרגלים' ו'דור-המדבר' - שג'רמו 'חרבן בית-המקדש'.

וז'הו שפ'ים שם במשנה (תענית כו: - על שיר-השירים ג, יא): **"ביום חתנתו" - זה מתן-תורה.** **"וביום שמחת לבו" - זה בנין בית-המקדש וכו'.**

פי עקר 'צרת החרבן בית-המקדש' הוא: מה שעל-ידי-זה אין יכולין לקשר העולמות ולכללם יחד, שזהו פגם כל העוונות רחמנא-לצלן, שגורמין פרוד חס-ושלום.

מתי מדבר' - אז דיקא נתנו ה'רוגי ביתר לקבורה, ותקנו על-זה ברפת הטוב והמטיב' בברפת-המזון, שהוא בחינת 'המשכת הארת-הרצון' בשעת האכילה.

כי 'הארת-הרצון' נמשך: על-ידי 'פלליות-העולמות', שנמשך על-ידי בחינת 'חנפת-הבית', שמתחיל להתמשך ב'חמשה-עשר באב', שהוא בחינת 'יום-הפפורים', שהוא 'תקון-המרגלים' ו'מתי מדבר' שגרמו 'חרבן בית-המקדש'.

ועל-כן ב'חמשה-עשר באב', 'שבו פסקו מתי מדבר' - מתחיל התנוצצות בחינת 'חנפת הבית-המקדש', שעל-ידי-זה נמשך 'הארת-הרצון' כנ"ל, שזהו בחינת 'ברפת הטוב והמטיב' שתקנו על 'הרוגי ביתר שנתנו לקבורה'.

ועל-כן "נתנו לקבורה ביום 'חמשה-עשר באב' דיקא" - כי הכל בחינה אחת, וכנ"ל.

ועין לעיל היטב (שם בלקוטי-הלכות, נטילת-ידיים לסעודה הלכה ג, באות עב) ענין 'ברפת הטוב והמטיב' שנתתקן בברפת-המזון דיקא, על 'הרוגי ביתר שנתנו לקבורה', ותבין היטב נפלאות-השם, שבשביל-זה דיקא נתנו לקבורה ב'חמשה-עשר באב' דיקא - כי אז מתחיל 'תקון חטא-המרגלים', שעל-ידי-זה זוכין ל'חנפת-הבית', שעל-ידי- זה זוכין ל'הארת-הרצון' וכו' כנ"ל, והבן היטב.

ב.

(לקוטי-הלכות, ברכות-הראיה וברכות-פריטיות ה, יז"ח)

אחר 'תשעה-באב' צריכין להתחיל לקום קדם אור הבקר, לסדר 'תקון-הצות',

ולעסק בתורה, כדי לשמר הזכרון על-ידי- זה.

וכמו שהזהירו חז"ל (תענית לא): "מכאן ואילך דמוסיף יוסיף, ודלא מוסיף

וכו'" [מט"ו באב ואילך, מי שמוסיף בלמוד התורה, הרי הוא מוסיף חיים - ומי שלא מוסיף וכו']. וכמו שנתנו סימן (ב"ח אורח-חיים רלח): "מקומי עד שכבי, קומי".

דהינו: מ'תשעה-באב' עד 'שבעות', צריכין לקיים "קומי רני בלילה לראש אשמרות, שפכי כמים לבך נכח פני ה'" (איכה ב, יט). כי עקר 'שמירת-הזכרון' לזכר בתכליתו הנצחי לעולם-הבא, הוא על-ידי-זה.

וכל-זה הוא הכנה ל'ראש-השנה' - כי כל ימות השנה צריכין להכין עצמו על 'ראש-השנה' שהוא 'יום-הדין', כאשר נשמע מפיו-הקדוש שאמר: "שהעקר הוא ראש-השנה" (שיחות-הר"ן רטו) וכו'.

כי כמו שצריך להכין עצמו כל ימי חיינו ליום-הדין הגדול והנורא של לעתיד - כמו-כן בפרטיות צריך להכין עצמו כל ימות השנה, על 'ראש-השנה', שהוא יום הדין, "כי הוא נורא ואיום" (פיוט ונתנה תקופה).

וביותר צריכין להתחיל להכין עצמו, כשרואין הימים ממשמשין ובאין, שהם מ'חמשה-עשר באב' ואילך.

כי אז ב'חמשה-עשר באב' - הוא ההמתקה של ארבעים יום האמצעיים שהיו בכעס, שהתחילו תקף אחר 'שבעה עשר בתמוז', שבו נשתברו הלוחות ונתהווה השכחה, שזה גרם החרבן והאבלות המר של 'בין-המצרים'. ואחר 'תשעה-באב' מתחיל ההמתקה, והעקר ב'חמשה-עשר באב'.

כמוכן בדברי רז"ל שאמרו (תענית ל:):
 "שבו כלו מתי מדבר" - בשנה
 האחרונה שבדקו עצמן מ'תשעה-באב' עד
 'חמשה-עשר באב', ונמצאו כלם חיים וכו'.

כי 'גזרת המרגלים' שהיתה ב'תשעה-
 באב' "אתם בכיתם בכיה של הנם"
 (תענית כט. סנהדרין קד:), והצרה של 'שבירת
 הלוחות' שהיתה ב'שבעה עשר בתמוז' על-
 ידי 'חטא העגל' (תענית פ"ד מ"ו) - הם בחינה
 אחת, ושיכים זה לזה וכו'. ועל-ידי-כל-זה
 נחרב ה'בית-המקדש' מ'שבעה עשר
 בתמוז' עד 'תשעה-באב'.

ואחר-כך מתחיל ה'המתקה' - פי
 ב'תשעה-באב' בעת תקף
 מרידות החרבן, מתחיל מיד לעת מנחה
 צמיחת קרן ישועה, פי אז נולד משיח
 כמזבא (אסתר-רבה פתיחתא יא; איכה-רבה א, נא - עין
 'שער-הפנות', דרושי חג השבועות, סוף דרוש א).

ועקר ההמתקה, ב'חמשה-עשר באב' -
 "שאז פסקו מתי מדבר", ואז
 מתחיל להתנוצץ 'הארת-הרצון' "שנתרצה
 השם-יתברך לישראל בארבעים ימים
 האחרונים, שהם מראש-חדש אלול עד
 יום-הכפורים שהיו ברצון, פי האמצעיים
 היו בכעס" (רש"י שמות לג, יא), אבל ב'סוף
 הארבעים של כעס', נתרצה השם-יתברך
 למשה על-ידי רבוי תפליותיו, ואמר לו (שמות
 לד, א): "פסל לך".

וזאת ההמתקה והרצון, התחיל
 ב'חמשה-עשר באב', שבו המתקת
 הכעס של ימים האמצעים, כאשר אנו
 רואין בעינינו "שבו פסקו מתי מדבר".

ועל-כן השוו רז"ל (תענית פ"ד מ"ח) יום-
 טוב של 'חמשה-עשר באב'

ל'יום-הכפורים' - פי 'יום-הכפורים' גמר
 הרצון והמתקה של ארבעים ימים
 האחרונים, שהיו של רצון. פי אז ב'יום-
 הכפורים', עקר גמר שלמות ההמתקה, פי
 אז נתרצה למשה בשמחה ואמר לו
 "סלחתני וכו', כמו שפרש רש"י שם.

אבל ההתחלה שהתחיל השם-יתברך
 להתרצות לתן לוחות האחרונות
 ב'יום-הכפורים' - זה התחיל ב'חמשה-עשר
 באב', שאז התחיל להתנוצץ ההמתקה
 והרצון של ארבעים ימים האחרונים.

ועל-כן "בו פסקו מתי מדבר", שהיא
 בחינה אחת עם 'שבירת הלוחות'
 פנ"ל. ועל-כן יש שיכות ל'חמשה-עשר
 באב', עם 'יום-הכפורים'.

ועל-כן תקף אחר 'תשעה-באב', בפרט
 ב'חמשה-עשר באב', צריכין
 להתחיל לתקן 'פגם-הזכרון' שנתהווה על-
 ידי 'שבירת-הלוחות' - פי עתה צריכין לחזר
 ולהמשיך על-עצמו בחינת הארת קבלת
 הלוחות האחרונות, שנמשכין בארבעים
 ימים האחרונים עד יום-הכפורים, שעל-ידי-
 זה חוזרים ומתקנים ה'זכרון'.

ועל-כן צריכין אז להתחיל לקום בחצות,
 שהוא בחינת תקון הזכרון. וזה
 בחינת אלול, ראש-השנה, יום-הכפורים,
 סבות וארבעה-מינים וכו' (עין בפנים).

ג.

(לקוטי-הלכות, גטין ג, כג)

וזהו בחינת (תענית כו:): "לא היו ימים
 טובים לישראל, כחמשה-עשר באב
 וכיום-הכפורים" - פי שניהם בחינה אחת.

פי 'חמשה-עשר באב' - הוא בחינת התקון
 וההמתקה של 'תשעה-באב', כמו

שָׁמְרוּ רִז"ל (איכה רבה פתיחתא לג):
"שֶׁבֶת־שָׁעָה־בָּאֵב הִיְתָה הַגְּזֵרָה שֶׁל מִתִּי
מִדְּבַר, שָׂאז הָיוּ מֵתִים בְּכָל שָׁנָה בַּמִּדְבָּר,
וּבַחֲמֵשֶׁה־עָשָׂר בָּאֵב פָּסְקוּ מִתִּי מִדְּבַר".

נִמְצָא: ש'חמשה-עשר באב, הוא בחינת
התקון וההמתקה של 'תשעה-
באב'.

וְעַל־כֵּן הוא בבחינת 'יום-הכפורים' - כִּי
בְּשָׂזוּכִין ב'תשעה-באב' לְהַתְעוֹרֵר
בְּתִשׁוּבָה עַל־יְדֵי שְׂרוּאֵין גָּדֹל יְרִידָתוֹ,
וּמֵאֲמִינִים שָׁשׁ דִּיקָא נִסְתָּר וְנִעְלָם הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ - עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְבַחֲנִית
'תשובה', לְבַחֲנִית 'יום-הכפורים', שָׂאז
עוֹלִין לְשֵׁם בְּאֵמֶת וְנִמְתָּק הַכֹּל.

וְעַל־כֵּן 'חמשה-עשר באב', שֶׁהוּא
הַהֲמַתְקָה וְהַתְקוּן שֶׁל 'תשעה-
באב' ו'יום-הכפורים' - הֵם בְּחִינָה אַחַת.

וְזֶהוּ (תענית שם): "שֶׁבָּהֶם בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
יּוֹצְאוֹת וְכוּ' וְאוֹמְרוֹת, בְּחוּר, שָׂא נָא
עֵינֶיךָ וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שיר-השירים ג, יא):
'צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמְּלֶכֶךְ שְׁלֹמֹה,
בְּעֵטְרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אִמּוֹ, בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם
שִׁמְחַת לְבוֹ".

הֵינּוּ: שָׂאז דִּיקָא ב'חמשה-עשר באב
ו'יום-הכפורים', אִזּוּ הוּא בְּחִינַת
ה'חתון-דקדשה'.

כִּי ה'חֲתָנָה וְהַנְּשׂוּאִין דְּקַדְשָׁה', נִמְשָׁךְ
מִבְּחִינַת 'קַדְשֵׁי־קַדְשִׁים', בְּחִינַת 'שְׁכָל־
הַכּוֹלֵל', בְּחִינַת 'פֶּתֶר', בְּחִינַת 'פְּלִלְיוֹת'
שֶׁלְשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּעֵטְרָה
שֶׁעֲטָרָה לוֹ אִמּוֹ", שֶׁהִיא 'בִּינָה', כִּידוּעַ.

וְזֶהוּ (תענית פ"ד מ"ח; כו; - על שיר-השירים ג, יא):
"בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ" - זֶהוּ מִתְרַתְּוּרָה.

וּבְיוֹם שִׁמְחַת לְבוֹ' - זֶה בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ".
כִּי שְׁנִיָּהֶם בְּחִינָה אַחַת, כִּי "אוֹרֵיתָא
מִחֲכֵמָה עַלָּאָה נְפֻקָת" (זהר בשלח סב:),
שֶׁהִיא בְּחִינַת 'קַדְשֵׁי־קַדְשִׁים', שֶׁמִּשָּׁם כָּל
קַדְשַׁת הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ, וּמִשָּׁם עֵקֶר
הַהֲתַחַבְרוֹת שֶׁל הַחֲתָנָה וְהַנְּשׂוּאִין דְּקַדְשָׁה.

וְזֶה זוֹכִין ב'חמשה-עשר באב וְיוֹם־
הַכּוֹפּוּרִים, דִּיקָא - שְׁשִׁנִּיָּהֶם בְּחִינָה
אַחַת, שָׂאז זוֹכִין לְעֵלוֹת לְבַחֲנִית 'שְׁכָל־
הַכּוֹלֵל', לְהַמְתִּיק הַכֹּל.

ד.

(לקוטי-הלכות, ערב ג, לט)

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶּׁסָּמְכוּ רִז"ל אֶת 'חֲמִשָּׁה־
עָשָׂר בָּאֵב' ל'יום-הכפורים', כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב בַּמִּשְׁנָה (תענית פ"ד מ"ח): "לֹא הָיוּ
יָמִים־טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל, בַּחֲמֵשֶׁה־עָשָׂר בָּאֵב
וְיוֹם־הַכּוֹפּוּרִים" וְכוּ'.

כִּי "בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר בְּתַמּוּז, נִשְׁתַּבְּרוּ
הַלְלוֹחוֹת" (שם פ"ד מ"ו), שֶׁהוּא בְּחִינַת
'פְּגַם־הָרְצוּן', שֶׁהוּא 'פְּלִלְיוֹת־הַתּוֹרָה' וְכוּ',
וְכַנ"ל. ו"אִזּוּ הִתְחִילוּ אַרְבָּעִים יָמִים
הָאֲמֻצָּעִים שֶׁהָיוּ בְּכַעַס" (רש"י שְׁמוֹת לג, יא),
הַפֶּךְ ה'רְצוּן'.

אַבָּל 'עַקֵּר הַכַּעַס' לֹא נִמְשָׁךְ, כִּי־אֵם עַד
'תשעה-באב', וְאַחֲרֵיכֵן הִתְחִיל
הַכַּעַס וְהִרְגָז לְהַתְמַתֵּק, וְלְהַתְּפֹךְ לְרְצוּן.

כִּי בָּאֵלוֹ הָאֲרָבָעִים יָמִים הָאֲמֻצָּעִים, אֲף־
עַל־פִּי שֶׁהָיָה בְּכַעַס, אֲף־עַל־פִּי־כֵן בָּהֶם
נִתְרַצָּה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְמִשָּׁה, עַד שֶׁאָמַר לוֹ
בְּסוּף אֵלוֹ הָאֲרָבָעִים יוֹם (שְׁמוֹת לד, א): "פָּסַל
לָךְ שְׁנַי לַחַת" וְכוּ'.

נִמְצָא: שֶׁבְּסוּף הָאֲרָבָעִים יָמִים אֲמֻצָּעִים,
הִתְחִיל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְהַתְּרַצוֹת

לְמֹשֶׁה. וְעַקֵּר הַהִמָּתְקָה הִיא בְּחַמְשָׁה־עָשָׂר
בְּאָב, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תַּעֲנִית ל.): "שִׁבּוֹ כָּלוּ
מִתִּי מִדְּבַר".

ו"מִתִּי מִדְּבַר" - זֶה בְּחִינַת 'פְּגַם־הָרְצוֹן',
כִּי עַקֵּר 'מִתִּי מִדְּבַר', הָיָה מ'חֲטָא
הָעֶגְלוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (אִיכָה־רַבָּה פְּתִיחָתָא
לג): "שִׁמְאֵז נִגְזְרָה גְזָרָה זֹאת, וּבַחֲמֵשָׁה־עָשָׂר
בְּאָב כָּלוּ מִתִּי מִדְּבַר".

נִמְצָא: שֶׁהֲרֵגוּ שְׁהִיָּה עַל־יְדֵי 'חֲטָא־
הָעֶגְלוֹ, שֶׁהוּא 'פְּגַם־הָרְצוֹן', שֶׁעַל־
יְדֵי־זֶה הָיָה 'מִתִּי מִדְּבַר' - זֶה הֲרֵגוּ נַפְסֵי
וַנִּתְבַּטְּלוּ בְּחַמְשָׁה־עָשָׂר בְּאָב.

נִמְצָא: שֶׁחַמְשָׁה־עָשָׂר בְּאָב, אֵז נַפְסֵי
ה'רֵגוּ' - כִּי אֵז הוּא סְמוּךְ לְסוּף
הָאַרְבָּעִים יוֹם אֲמֻצָּעִים, שָׂאז הִתְחִיל הַשֶּׁם־
יִתְבָּרֵךְ לְהִתְרַצוֹת לְמֹשֶׁה, וְלִהְפֹךְ הֲרֵגוּ לְרְצוֹן,
עַד שֶׁאָמַר לוֹ: "פֶּסֶל לָךְ" וְכוּ', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה
זָכָה לְקַבֵּל לוֹחֹת אַחֲרֹנֹת בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים.

נִמְצָא: שֶׁיוֹם־הַכַּפּוּרִים וְחַמְשָׁה־עָשָׂר
בְּאָב, הֵם בְּחִינָה אַחַת - כִּי עַקֵּר

ה'אֲרֵת־הָרְצוֹן' שֶׁל 'יוֹם־הַכַּפּוּרִים', שָׂאז
קַבֵּל 'לוֹחֹת אַחֲרֹנֹת' - זֶה הָרְצוֹן הִתְחִיל
לְהֵאִיר מ'חַמְשָׁה־עָשָׂר בְּאָב בְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן הֵם 'יָמִים־טוֹבִים' - כִּי עַקֵּר
'קִדְשַׁת הַיָּמִים־טוֹבִים', הוּא עַל־
יְדֵי ה'אֲרֵת־הָרְצוֹן, בְּנ"ל.

וְזֶהוּ שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים (שִׁירֵה־שִׁירִים ג, יא; תַּעֲנִית
כו.): "צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְכוּ',
בְּיוֹם הַתְּנָתוֹ" - זֶה מִתְּנִת־תּוֹרָה. "וּבְיוֹם
שִׁמְחַת לְבוֹ" - זֶה בְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיִּבְנֶה
בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ (תַּעֲנִית כו.).

כִּי ה'תּוֹרָה' וּבְנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, הֵם
בְּחִינַת 'ה'אֲרֵת־הָרְצוֹן', שֶׁמִּתְחִיל לְהֵאִיר
בְּחַמְשָׁה־עָשָׂר בְּאָב בְּנ"ל - כִּי ה'תּוֹרָה'
נִמְשַׁכֶּת מִבְּחִינַת 'רְצוֹן־שִׁבְרֵצוֹנֹת', שֶׁהוּא
'שֶׁרֵשׁ נִשְׁמַת מֹשֶׁה'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' - כִּי עַקֵּר
ה'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ', הוּא בְּחִינַת 'רְצוֹן',
בְּנ"ל.

